

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ
САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ**

Навчально-практичний посібник

Колектив авторів

Дніпро
2021

УДК 351.74:351.77

П 71

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
від 18 листопада 2021 року (протокол № 3)*

РЕЦЕНЗЕНТИ: **Логвиненко Б. О.** – професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, майор поліції; **Богоніс В. Р.** – заступник начальника Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області, капітан поліції.

П-71 Превентивна діяльність Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації : навч.-практ. посібник / кол. авт: А. Є. Фоменко, Л. Р. Наливайко, К. В. Бахчев, О. В. Бочковий та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2021. 168 с.

ISBN 978-617-8032-60-9

Навчально-практичний посібник містить аналіз діяльності підрозділів Національної поліції щодо охорони публічного порядку в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації з практичними рекомендаціями щодо підвищення ефективності даного напрямку роботи поліції.

Призначений для курсантів, студентів і науковців юридичного спрямування, а також працівників підрозділів превентивної діяльності, патрульної поліції.

КОЛЕКТИВ АВТОРІВ:

Фоменко А. Є. – ректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, доцент, полковник поліції, заслужений юрист України;

Наливайко Л. Р. – проректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;

Бахчев К. В. – декан факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, полковник поліції;

Бочковий О. В. – завідувач навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, майор поліції;

Покайчук В. Я. – завідувач кафедри ТСП факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ кандидат юридичних наук, доцент, підполковник поліції;

Саєнко М. І. – старший науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Дрок І. С. – науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції;

Самбор М. А. – начальник сектора моніторингу Прилуцького відділу поліції Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, кандидат юридичних наук, член-кореспондент Національної академії наук вищої освіти України;

Гарічев В. В. – начальник відділу аналізу та планування управління превентивної діяльності ГУНП в Дніпропетровській області, підполковник поліції.

ISBN 978-617-8032-60-9

© Автори, 2021

© ДДУВС, 2021

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень	5
ПЕРЕДМОВА	6
Розділ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	
1.1 Поняття та сучасний стан санітарно-епідемічної ситуації в Україні	9
1.2. Правова основа превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації	18
Розділ 2. ЗМІСТ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	
2.1. Склад правопорушення, передбаченого ст. 443 КУПАП та аналіз судової практики його розгляду	55
2.2. Особливості реагування працівників Національної поліції на порушення карантину людей, передбаченого ст. 44 ³ КУПАП	74
Розділ 3. ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ	
3.1. Особливості взаємодії Національної поліції з органами МОЗ України в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації	91

3.2. Взаємодія органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації	102
3.3. Специфіка взаємодії органів Національної поліції з громадськістю в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації	124
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ	141
ДОДАТКИ	146
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	162

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ГРПП – група реагування патрульної поліції

ГУНП – Головне управління Національної поліції

ЄРДР – Єдиний реєстр досудових розслідувань

ІНП – Інформаційний портал Національної поліції

КК України – Кримінальний кодекс України

КУпАП – Кодекс України про адміністративні правопорушення

КЦЗУ – Кодекс цивільного захисту України

МВС України – Міністерство внутрішніх справ України

МОЗ України – Міністерство охорони здоров'я України

СРПП – сектор реагування патрульної поліції

УПД – управління превентивної діяльності

ст. – стаття

COVID-19 – гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

ПЕРЕДМОВА

17.03.2020 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання поширення коронавірусної хвороби «COVID-19», яким Кодекс України про адміністративні правопорушення доповнено статтею 44³ «Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами»

Наразі, уповноваженим на те посадовим особам органів внутрішніх справ (Національної поліції) надано право складати протоколи про адміністративні правопорушення, відповідальність, за які передбачена статтею 44³ КУпАП.

Разом із тим, 20 травня 2020 р. прийнято Постанову КМУ № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів», що за своєю суттю замінила Постанову КМУ від 11.03.2020 № 211 та містить перелік дій, вчинення яких заборонено на період дії карантину.

Постановою КМУ від 22 липня 2020 № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території зі значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» було вперше розподілено територію України на зони, залежно від епідемічної ситуації. І хоча зазначений нормативно-правовий акт досі чинний і зміни та доповнення до нього вносяться регулярно, його зміст вже позбавлений тих рис, що були від початку.

Постанова КМУ від 09.12.2020 № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів із метою запобігання поширенню на території України гострої

респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» сьогодні є основним нормативно-правовим актом, що визначає зони в Україні, залежно від епідемічної ситуації, умови запровадження карантинних обмежень в Україні та порядок здійснення протиепідемічних заходів в Україні, а також перелік самих карантинних обмежень та контроль за їх виконанням.

Безпосередньо Постановою КМУ від 24.11.2021 № 1240 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 і від 29 червня 2021 р. № 677» внесені зміни до попереднього нормативно-правового акту та продовжено карантинні обмеження на всій території України до 31 березня 2022 року.

Утім, аналіз судової практики показав, що більшість суддів не накладають стягнення на осіб, щодо яких працівниками поліції складені протоколи про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП.

Одна з причин, на яку посилаються суди, – порушення, допущені поліцейськими під час складання протоколів та відсутність достатніх доказів протиправної поведінки винних осіб.

Окрім того, соціальні мережі наповнені матеріалами, що показують працівників поліції у негативному аспекті, переважно через недовіду підготовленість останніх та незнання нормативних положень щодо карантину людей та особливостей діяльності поліції під час загострення санітарно-епідемічної ситуації, що загалом знижує авторитет правоохоронного органу.

Таким чином, не зважаючи на об'єктивні чинники (неузгодженість законодавства, відсутність напрацьованої практики, суспільне невдоволення та ін.) підрозділам поліції потрібно виключити порушення, що можуть мати місце під час виявлення правопорушень та оформлення матеріалів адміністративного провадження за ст. 44³ КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей».

Враховуючи вищевказане, а також через відсутність науково обґрунтованих методик превентивної діяльності Національної поліції у подібних ситуаціях, Головне управління Національної поліції у Дніпропетровській області на адресу навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ надіслало замовлення на проведення наукового дослідження на тему «Превентивна діяльність

Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації».

У результаті теоретичного та науково-прикладного опрацювання сучасного стану превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, організаційно-правових засад такої діяльності, а також вивчивши напрацьований досвід Управління превентивної діяльності ГУНП у Дніпропетровській області вдалося підготувати практичні рекомендації, що стали у нагоді практичним підрозділам Національної поліції.

Вивчення змісту науково-практичних рекомендацій та їх затребуваність у роботі спонукало замовника рекомендувати підготувати на їх основі навчально-практичний посібник «Превентивна діяльність Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації», що дозволить підвищити рівень підготовки майбутніх правоохоронців у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання МВС України для ефективного виконання службових обов'язків ними після призначення на посади у підрозділах Національної поліції.

Розділ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

1.1. Поняття та сучасний стан санітарно-епідемічної ситуації в Україні

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 № 4004-ХІІ¹ визначає, що санітарно-епідемічна ситуація – це стан середовища життєдіяльності та обумовлений ним стан здоров'я населення на певній території в конкретно визначений час.

Окрім того, Закон визначає:

– санітарне та епідемічне благополуччя населення – це стан здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, при якому показники захворюваності перебувають на усталеному рівні для даної території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності знаходяться в межах, визначених санітарними нормами;

– шкідливий вплив на здоров'я людини – це вплив факторів середовища життєдіяльності, що створює загрозу здоров'ю, життю або працездатності людини чи здоров'ю майбутніх поколінь;

– безпечні умови для людини – це стан середовища життєдіяльності, за якого відсутня небезпека шкідливого впливу його факторів на людину;

– сприятливі умови життєдіяльності людини – це стан середовища життєдіяльності, за якого відсутній будь-який шкідливий вплив його факторів на здоров'я людини і є можливості для забезпечення нормальних і відновлення порушених функцій

---

¹ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України* від 05.07.1994. № 27.

організму;

– небезпечний фактор – це будь-який хімічний, фізичний, біологічний чинник, речовина, матеріал або продукт, що впливає або за певних умов може негативно впливати на здоров'я людини;

– санітарні та протиепідемічні (профілактичні) – це комплекс організаційних, адміністративних, інженерно-технічних, медичних, нормативних, екологічних, ветеринарних та інших заходів, спрямованих на усунення або зменшення шкідливого впливу на людину факторів середовища життєдіяльності, запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб і масових неінфекційних захворювань (отруень) та їх ліквідацію.

Актуальною для сучасного світового суспільства є поширення коронавірусної інфекції (COVID-19) – інфекційного захворювання, викликаного вірусом SARS-CoV-2. Ситуація з поширенням у світі цієї інфекції набула масштабів пандемії, способів подолання якої вчені дотепер не винайшли. Так, станом на 11 жовтня 2021 року коронавірусною інфекцією у світі захворіли всього **238 901 426 осіб**, з них померли – **4 870 833**¹.

В Україні коронавірусна інфекція Covid-19 (пневмонія нового типу) вперше була діагностована 3 березня 2020 року в Чернівцях. 13 березня був зафіксований перший летальний випадок у результаті коронавірусної інфекції. Водночас варто наголосити, що станом на 11 жовтня 2021 року в Україні нараховано **2 550 089 інфікованих**, з них померли – **58 700**².

Із наведеної статистичної інформації вбачається, що стрімке поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі – COVID-19) у світі обумовлює санітарно-епідемічну ситуацію в державі. Високий відсоток летальних випадків та відсутність дієвих медичних засобів для профілактики і лікування цієї хвороби, сприяли об'єднанню держав для подолання пандемії COVID-19 та пошуку найкращих практик для ефективної протидії її поширенню. В Україні, як у переважній більшості країн, було запроваджено низку заходів державного та регіонального рівня,

---

¹ Коронавірус: статистика по країнам. URL : <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/geography/>.

² Коронавірус в Україні. URL : <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/ukraine/>.

спрямовані на стримування поширення COVID-19 та мінімізації смертності від цього захворювання. Утім, від початку запровадження таких заходів до сьогоднішнього дня не можна стверджувати про перемогу над хворобою та про контроль за її поширенням.

Серед дестабілізуючих чинників можна назвати неефективну роботу суб'єктів, діяльність яких безпосередньо пов'язана із забезпеченням карантину в Україні, недосконале національне законодавство та непослідовну політику у сфері охорони здоров'я. Останній дестабілізуючий чинник безпосередньо пов'язаний із відсутністю чітко сформованого вектору продовження медичної реформи в Україні. Про це говорять і фахівці у галузі права, і медичні працівники, і політики, а масові протестні заходи, що проводяться лікарями і середнім медичним персоналом, яскраво свідчать про занепад вітчизняної сфери охорони здоров'я¹.

Що стосується особливостей протікання захворювання, то у більшості хворих COVID-19 спостерігаються легкі або помірні симптоми, одужання відбувається без специфічного лікування. Однак у деяких людей захворювання протікає у важкій формі, і їм потрібна медична допомога.

Як відомо, збудником цієї хвороби є вірус SARS-CoV-2, що поширюється між людьми різними способами. Джерелом поширення вірусу може стати рот або ніс інфікованої людини, звідки вірус викидається з найдрібніших частинками рідини під час кашлю, чхання, розмови, співу або дихання. Розмір таких частинок варіюється від більш великих респіраторних крапель в більш дрібний аерозольний пил.

Наявні наукові дані показують, що вірус поширюється в основному між людьми, що знаходяться в тісному контакті один з одним, зазвичай на відстані до 1 метра (малий радіус). Інфікування може відбутися при вдиханні вірусних аерозольних часток або крапель або при їх прямому влученні в очі, ніс або рот.

Поширення вірусу відбувається також в погано вентильованих і/або переповнених приміщеннях, де люди зазвичай знаходяться

---

¹ Логвиненко Б.О. Організаційно-правові недоліки забезпечення поліцією заходів карантину (на прикладі запобігання поширенню COVID-19). *Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: Матеріали регіонального круглого столу (м. Дніпро, 19 червня 2020 року)*. Дніпро : ДДУВС, 2020. С. 14.

тривалий час. У цих умовах причиною зараження є наявність вірусних аерозольних часток в повітрі або їх переміщення на відстань більше 1 метра (великий радіус).

Окрім того, вірусне інфікування можливо в разі дотику до заражених поверхонь з наступним торканням очей, носа або рота без попереднього очищення рук.

Проводяться подальші дослідження, мета яких – глибше вивчити процес поширення вірусу та визначити, що за умови є найбільш небезпечними й із яких причин. Окрім того, у цей час досліджуються нові варіанти вірусу та причини, за якими окремі з них більш трансмісивного.

Незалежно від наявності симптомів, інфіковані люди можуть бути заразними, і вірус може поширюватися від них до інших людей.

Лабораторні дані свідчать про те, що інфіковані люди, можливо, найбільш заразні безпосередньо перед появою симптомів (а саме за два дні до появи симптомів) і на початку хвороби. Люди з важкою формою захворювання можуть залишатися заразними протягом більш тривалого часу.

Хоча передавати вірус можуть і ті, у кого симптоми так і не з'являються, до сьогодні неясно, як часто це відбувається, і в цій галузі необхідні додаткові дослідження.

Будь-які ситуації, в яких люди перебувають близько один до одного тривалий час, підвищують небезпеку передачі вірусу. Внутрішні приміщення, особливо з поганою вентиляцією, пов'язані з підвищеним ризиком на відміну від відкритої місцевості. Ризик передачі вірусу підвищується також при видах діяльності, що супроводжуються виділенням частинок із ротової порожнини, наприклад під час співу або прискореному диханні під час фізичних вправ.

Ризик поширення вірусу COVID-19 особливо високий у випадках, коли зазначені «три М» накладаються один на одного.

Для закладів охорони здоров'я, де пацієнти проходять лікування від COVID-19, властивий високий ризик інфікування в ході медичних процедур, званих аерозоль-генеруючими. Вони можуть призводити до утворення дрібних крапель, здатних тривалий час залишатися в повітрі і поширюватися на відстані, що перевищують соціальну дистанцію (що зазвичай дорівнює 1 метру). Тому медико-санітарні

працівники, які виконують такі процедури або знаходяться в приміщеннях для їх проведення, зобов'язані вживати особливих заходів захисту проти повітряної інфекції, зокрема, користуватися належними засобами індивідуального захисту, наприклад респіраторами. Із цієї ж причини до кабінетів для згаданих процедур не допускаються відвідувачі

Із метою убезпечення себе і своїх близьких від вірусу COVID-19 МОЗ України рекомендує дотримуватися основних запобіжних заходів.

□ Дотримуйтесь місцевих інструкцій. Дізнайтеся, які національні, регіональні та місцеві органи дають відповідні рекомендації, щоб мати у своєму розпорядженні найбільш актуальну інформацію для тієї місцевості, де ви знаходитесь.

□ Дотримуйтесь соціальної дистанції. Не наближайтеся до оточуючих ближче, ніж на 1 метр, навіть якщо у них немає видимих симптомів захворювання, оскільки люди можуть бути безсимптомними носіями вірусу.

□ Носіть маску. Слід носити добре підігнану тришарову маску, особливо за неможливості дотримання дистанції або при виході з будинку. Вимийте руки, перш ніж надіти або зняти маску.

□ Уникайте людних місць, погано вентильованих внутрішніх приміщень і тривалих контактів. Перебувайте більше часу поза домом.

□ Вентиляція має велике значення. Перебуваючи в приміщенні, відкривайте вікна, щоб збільшити обсяг повітря, що надходить ззовні.

□ Намагайтеся не торкатися поверхонь, особливо в громадських місцях або медичних установах, оскільки до них могли торкатися особи, інфіковані COVID-19. Регулярно протирайте поверхні стандартними дезінфікуючими засобами.

□ Частіше мийте руки водою з милом або протирайте їх спиртовим розчином. За можливості носіть із собою флакон із таким розчином і часто використовуйте його.

□ Під час чхання та кашлю прикривайтеся ліктем або серветкою і відразу ж викидайте використані серветки. Опісля мийте руки чи протирайте їх спиртовим розчином.

□ Зробіть щеплення. Коли підійде ваша черга, обов'язково пройдіть вакцинацію. Дотримуйтесь місцевих інструкцій і

рекомендацій щодо проведення вакцинації¹².

Науковцями встановлено, що щеплення є сьогодні одним із ефективних засобів запобігання ускладнень після зараження коронавірусом. Згідно даних МОЗ України старт вакцинації від COVID-19 в Україні відбувся 24 лютого 2021 року. Від початку кампанії проведено усього **13 683 903 щеплення** станом на 10 жовтня 2021 року. Кількість вакцинованих осіб від COVID-19 осіб (від початку кампанії станом на 10 жовтня 2021 року) становить **7 548 873**.

Щеплення проводилось 353 мобільними бригадами з імунізації, 1 282 пунктами щеплення та 356 центрами вакцинації населення (дані з тимчасово окупованих територій АР Крим, Донецької, Луганської областей та міста Севастополя відсутні).

За перших симптомів респіраторних захворювань обов'язково зателефонуйте своєму сімейному лікарю або до контакт-центру МОЗ за номером 0 800 60 20 19.

Що стосується юридичної ситуації в Україні, то Постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2021 р. № 981 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» **карантин в Україні продовжено до 31 грудня 2021 року³**, а Протоколом позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 21.10.2021 № 35 з 00 год. 00 хв. **23 жовтня 2021 року встановлено «жовтий» рівень епідемічної безпеки** поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19⁴.

Що стосується недоліків національного законодавства, найбільшим з них можна вважати відсутність узгодженості між

---

¹ Коронавирусная болезнь (COVID-19): как она передается? URL : <https://www.who.int/ru/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>.

² Оперативна інформація про поширення та профілактику COVID-19. URL : <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-2019-cov19>.

³ Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 22.09.2021 № 981. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981-2021-%D0%BF#n2>.

⁴ Протокол позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 21.10.2021 № 35 URL : <https://www.dsns.gov.ua/files/2021/9/22/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%2035.pdf>.

окремими законодавчими і підзаконними актами щодо порядку дії, обсягу і механізму впровадження обмежувальних заходів, спрямованих на протидію небезпечним захворюванням, до яких належить і COVID-19.

Законодавчі прогалини мають безпосередній зв'язок із організацією роботи державних інституцій. Так, ще у 2017 році в Україні було ліквідовано центральний орган виконавчої влади, що безпосередньо відповідав за санітарно-епідеміологічне благополуччя населення – Державну санітарно-епідеміологічну службу!¹. Реформа медичної освіти зробила ставку на підготовку сімейних лікарів, тоді як епідеміологів у державі практично не лишилося.

Організація роботи суб'єктів протидії поширенню COVID-19 в Україні та забезпечення карантину також викликає певні питання. Зокрема, у відповідь на численні зауваження щодо законодавчого визначення «громадського місця», у контексті заборони перебування в таких місцях без засобів індивідуального захисту, зміни до чинного визначення цього поняття Верховною Радою України (Закон України від 22.09.2005 № 2899-IV «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення») внесені так і не були.

Крім того, узгодженість між державними інституціями у сфері реалізації державної політики щодо забезпечення карантину є на низькому рівні. Зокрема, на підставі аналізу офіційної статистики УПД ГУНП у Дніпропетровській області станом на травень 2020 року в Дніпропетровській області задокументовано **1554** факти порушень за ст. 44³ КУпАП. Тільки у **44** випадках судом накладені стягнення, а у **74** випадках судом винесено попередження.

Згідно з офіційними даними Національної поліції України станом на 18.02.2021 поліцейськими було складено **76 215 протоколів** про адміністративні правопорушення за порушення правил карантину (ч.1 ст. 44-3 КУПаП),².

Майже вдвічі більше, а саме **128 075** було винесено постанов за

---

¹ Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. *Урядовий кур'єр* від 25.05.2017. № 95.

² Судова практика притягнення до адміністративної відповідальності за порушення карантинних вимог. URL : <https://legal100.org.ua/sudova-praktika-prityagnennya-do-administrativnoyi-vidpovidalnosti-za-porushennya-karantinnih-vimog/>.

перебування в громадських місцях без масок (ч.2 ст. 44-3 КУПаП). За цією статтею всього на розгляд судів надійшло **76 029 адміністративних протоколів** про притягнення осіб до адміністративної відповідальності, але було розглянуто тільки **46 250 справ** (станом на 19.01.2021) ¹.

Лише **3 426 разів** було прийнято рішення про накладення штрафу. Це **4.51% від кількості адмінпротоколів**².

Тобто, як показують статистичні дані, суди не ставлять собі за мету будь-що покарати особу, а доволі змістовно і подекуди доляльно підходять до розв'язання таких питань.

Якщо говорити безпосередньо про судову практику, то **здебільшого суди не притягають осіб до адміністративної відповідальності з таких підстав:**

- складання адміністративного протоколу, на особу яка не є суб'єктом даного правопорушення. Українські суди виходять з того, що відповідальність за порушення карантинних вимог щодо заборони роботи суб'єктів господарювання, які приймають відвідувачів, можуть нести тільки суб'єкти господарювання, а не їх працівники, оскільки останні не здійснюють господарську діяльність та не відповідають за дії суб'єкта господарювання, у якому працюють;

- відсутність належних доказів вчинення адміністративного правопорушення, адже сам по собі протокол про адміністративне правопорушення не може слугувати належним доказом для встановлення вини особи, необхідна сукупність доказів;

- не вказання в протоколі порушеної чинної норми закону, оскільки норма ч.1 ст. 44-3 КУПаП є бланкетною;

- наявність пом'якшуючих обставин, визнання особою своєї вини, характер правопорушення та відсутність негативних наслідків (малозначність)³.

Переходячи до діяльності Національної поліції України, як суб'єкта забезпечення карантину, варто вказати на наступні проблемні напрями: правові, внутрішні організаційні та зовнішні організаційні.

---

¹ У попередньому джерелі.

² У попередньому джерелі.

³ У попередньому джерелі.

Так, аналіз Закону України «Про Національну поліцію» дозволяє зробити висновок про те, що до обов'язків поліцейського (стаття 18) забезпечення карантинних заходів, у випадку його запровадження, не входить. В свою чергу, до основних повноважень поліції (стаття 23) віднесено лише сприяння у забезпеченні відповідно до закону правового режиму воєнного або надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації у разі їх оголошення на всій території України або в окремій місцевості (п. 24)¹. Тут виникає питання, адже в Україні було введено режим надзвичайної ситуації та оголошено карантин на всій території України, що не є тотожним правовому режимові надзвичайному стану.

Що стосується внутрішньої організації забезпечення поліцією заходів карантину, цільові інструктажі за участю кваліфікованих медичних працівників (інфекціоністів) із поліцейськими не проводились. Більш того, належність до контактних категорій осіб, що потребувала переходу на самоізоляцію, не скрізь і не завжди мала місце в діяльності співробітників територіальних підрозділів.

Разом із тим, *реалізація організаційних заходів має покладатися на керівників територіальних підрозділів Національної поліції, які мають звернути на це увагу та реалізувати вказані заходи.*

Наостанок, слід звернути увагу на те, що ситуація із COVID-19 в Україні не є першою та останньою. У світі існує багато захворювань, що несуть істотну загрозу для громадського здоров'я. Досвід, що отримала і продовжує отримувати Україна у зв'язку із протидією поширенню COVID-19 не має бути змарнований, а жертви цієї хвороби – забуті. Поточна ситуація дає нам чітке уявлення про те, що потрібно оптимізувати в системі поліції. На нашу думку, найбільш правильною буде організація роботи за двома напрямками: правовим та організаційним. Щодо першого, то Закон України «Про Національну поліцію» потребує змін і доповнень у частині повноважень поліції та обов'язків поліцейського. Щодо другого, службова підготовка поліцейських має включати відпрацювання кейсів щодо участі поліції у заходах протидії різноманітним небезпечним захворюванням (туберкульоз, ВІЛ-СНІД, гепатит, чума,

---

¹ Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Урядовий кур'єр від 12.08.2015. № 146.

COVID-19, тиф тощо). Також має бути розглянута доцільність створення медичних підрозділів поліції за прикладом окремих зарубіжних держав.

1.2. Правова основа превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації

Правовою основою превентивної діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації є комплекс нормативно-правових актів, які регулюють суспільні відносини, що виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначають відповідні права та обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій та громадян, встановлюють порядок здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні та особливості діяльності Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Систему нормативно-правових актів, що регламентують превентивну діяльність Національної поліції в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації очолює Конституція України, як Основний Закон нашої держави.

Стаття 49 Конституції України¹ проголошує:

Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування.

Охорона здоров'я забезпечується державним фінансуванням відповідних соціально-економічних, медико-санітарних і оздоровчо-профілактичних програм.

Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності.

Держава дбає про розвиток фізичної культури і спорту, забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя.

---

¹ Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. № 30.

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» від 24.02.1994 № 4004-XII¹ регулює суспільні відносини, які виникають у сфері забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя, визначає відповідні права й обов'язки державних органів, підприємств, установ, організацій і громадян, встановлює порядок організації державної санітарно-епідеміологічної служби та здійснення державного санітарно-епідеміологічного нагляду в Україні. Крім того, Закон визначає загальні терміни та поняття, що застосовуються державними органами під час забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Кодекс України про адміністративні правопорушення² встановлює адміністративну відповідальність за порушення правил щодо карантину людей. Так, стаття 44³ КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей» визначає, що порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами, – тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Окрім того, ст. 221 КУпАП уповноважує суддів районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядати справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44³ КУпАП, а ст. 255 КУпАП покладає на уповноважених осіб Національної поліції обов'язок складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44³ КУпАП.

Також положення КУпАП, визначають особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення, заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення, застосовувані поліцейськими, тощо.

---

¹ Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. *Відомості Верховної Ради України* від 05.07.1994. № 27.

² Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-X. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show /80731-10>.

Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності¹.

Стаття 21 Кодексу Цивільного захисту України встановлює права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту

Громадяни України мають право на:

1) отримання інформації про надзвичайні ситуації чи небезпечні події, що виникли або можуть виникнути, зокрема, у доступній для осіб із вадами зору та слуху формі;

2) забезпечення засобами колективного та індивідуального захисту та їх використання;

3) звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту від надзвичайних ситуацій;

4) участь у роботах із запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у складі добровільних формувань цивільного захисту;

5) отримання заробітної плати за роботу з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації у разі залучення до таких робіт згідно з трудовими договорами;

6) соціальний захист та відшкодування відповідно до законодавства шкоди, заподіяної їхньому життю, здоров'ю та майну внаслідок надзвичайних ситуацій або проведення робіт із запобігання та ліквідації наслідків;

7) медичну допомогу, соціально-психологічну підтримку та медико-психологічну реабілітацію у разі отримання фізичних і психологічних травм.

Громадяни України зобов'язані:

1) дотримуватися правил поведінки, безпеки та дій у

---

¹ Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2013, № 34-35, ст.458.

надзвичайних ситуаціях;

2) дотримуватися заходів безпеки у побуті та повсякденній трудовій діяльності, не допускати порушень виробничої і технологічної дисципліни, вимог екологічної безпеки, охорони праці, що можуть призвести до надзвичайної ситуації;

3) вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування засобами захисту;

4) повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення надзвичайних ситуацій;

5) у разі виникнення надзвичайної ситуації до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів вживати заходів для рятування населення і майна;

6) дотримуватися протиепідемічного, протиепізоотичного та протиєпіфітотичного режимів, режимів радіаційного захисту;

7) виконувати правила пожежної безпеки, забезпечувати будівлі, що належать їм на правах приватної власності, первинними засобами пожежогасіння, навчати дітей обережному поводженню з вогнем.

Іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, у разі виникнення надзвичайних ситуацій користуються тими самими правами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами чи міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

Водночас роль та місце органів (підрозділів) Національної поліції України у сфері цивільного захисту в нормах Кодексу чітко не визначена.

Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII¹ визначає правові засади організації та діяльності Національної поліції України, зокрема, в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Стаття 2 Закону України «Про Національну поліцію» одним із основних завдань Національної поліції України визначає надання в

---

¹ Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Урядовий кур'єр* від 12.08.2015. № 146.

межах, визначених законом, послуг із допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Стаття 18 Закону України «Про Національну поліцію» визначає основні обов'язки поліцейського. Так, «...*поліцейський зобов'язаний:*

1) неухильно дотримуватися положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, та Присяги поліцейського;

2) професійно виконувати свої службові обов'язки відповідно до вимог нормативно-правових актів, посадових (функціональних) обов'язків, наказів керівництва;

3) поважати і не порушувати прав і свобод людини;

4) надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їх життя чи здоров'я;

5) зберігати інформацію з обмеженим доступом, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків;

6) інформувати безпосереднього керівника про обставини, що унеможливають його подальшу службу в поліції або перебування на займаній посаді».

Не зважаючи на те, що у Законі до обов'язків поліцейського не віднесено напрям його діяльності в умовах запровадження карантину, проте визначено загальні засади діяльності Національної поліції, у тому числі та на період запровадження карантину (принципи діяльності, основні завдання, обов'язки, повноваження поліцейських, напрямки їх взаємодії з громадськістю, державними органами, органами місцевого самоврядування, тощо)

Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби» від 29.03.2017 № 348¹ має ключове значення, оскільки цією Постановою у 2017 році в Україні було ліквідовано центральний орган виконавчої влади, що безпосередньо відповідав за санітарно-епідеміологічне благополуччя населення – Державну санітарно-епідеміологічну службу.

---

¹ Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. *Урядовий кур'єр* від 25.05.2017. № 95.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 11.03.2020 № 211¹, якою відповідно до статті 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі – COVID-19), із урахуванням рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 10 березня 2020 р. Кабінет Міністрів України установив з 12 березня 2020 р. до 22 травня 2020 р. на всій території України карантин.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 20 травня 2020 р. № 392², якою відповідно до статті 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» Кабінет Міністрів України установив із метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (далі - COVID-19), з 22 травня 2020 р. до 31 липня 2020 р. на території Автономної Республіки Крим, Вінницької, Волинської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Кіровоградської, Київської, Луганської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Сумської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей, м. Києва, м. Севастополя (далі – регіони) із урахуванням епідемічної ситуації в регіоні карантин, продовживши на всій території України дію карантину, встановленого постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання

---

¹ Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. *Урядовий кур'єр* від 12.03.2020. № 47.

² Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 р. № 392. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-%D0%BF?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96#w1_2.

поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Відповідно до Постанови на МВС України, *Національну поліцію України на період карантину покладаються такі завдання:*

– забезпечити охорону публічної (громадської) безпеки і порядку на прилеглий території до об'єктів госпіталізації осіб, хворих на COVID-19, обсервації;

– забезпечити в межах компетенції контроль за дотриманням обсервації, самоізоляції;

– посилити патрулювання громадських місць;

– вжити інших заходів, спрямованих на виконання цієї постанови.

Крім того, з метою проведення обов'язкової обсервації осіб, які здійснюють перетин державного кордону, МВС України, Національна поліція, Національна гвардія забезпечують:

– охорону публічної безпеки та порядку під час направлення осіб у місця обсервації після того, як вони залишили територію пункту пропуску через державний кордон;

– супровід транспортних засобів, а також аварійно-рятувальної та іншої спеціальної техніки під час транспортування організованих груп людей (понад 40 осіб) до обсерваторів;

– охорону публічної безпеки та порядку по зовнішньому периметру території місця обсервації.

Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посиленних протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.07.2020 № 641¹ продовжує дію карантину на всій території України, поділивши її на зони залежно від рівня епідемічної небезпеки (встановлюється «зелений», «жовтий», «помаранчевий» або «червоний» рівень епідемічної небезпеки поширення COVID-19).

Національна поліція України відтак наділена повноваженнями здійснювати поточний контроль за перебуванням особи в місці самоізоляції, а також поточний контроль на вулицях, у парках, інших

---

¹ Про встановлення карантину та запровадження посиленних протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>.

громадських місцях, де поліцейські проводять вибірккову перевірку документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус, а також довідок про звернення за захистом в Україні, виданих відповідно до Закону України «Про біженців, та осіб які потребують додаткового або тимчасового захисту».

Постановою Кабінету Міністраів України від 22 вересня 2021 р. № 981 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» карантин в Україні продовжено до 31 грудня 2021 року¹.

Фундаментальним та основоположним для судочинства у справах про адміністративні правопорушення сьогодні є Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»².

Згідно даної Постанови з 17 червня 2021 р. на території України встановлюється «зелений» рівень епідемічної небезпеки, відповідно до якого забороняється:

1) перебування у громадських будинках і спорудах, громадському транспорті без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно;

2) перебування на вулицях без документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус, без посвідчення про взяття на облік бездомної особи, довідки про звернення за захистом в Україні;

3) самовільно залишати місця самоізоляції, обсервації;

4) перетин державного кордону на в'їзд до України іноземцями та особами без громадянства, у яких відсутній поліс (свідоцтво,

---

¹ Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністраів України від 22.09.2021 № 981. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981-2021-%D0%BF#n2>.

² Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1236. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF#Text>.

сертифікат) страхування, що виданий страховою компанією, яка зареєстрована в Україні, або іноземною страховою компанією, яка має представництво на території України чи договірні відносини зі страховою компанією-партнером на території України (асистанс), покриває витрати, пов'язані з лікуванням COVID-19, обсервацією, та діє на строк перебування в Україні, крім:

- іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, та осіб, яких визнано біженцями, або осіб, які потребують додаткового захисту;
- працівників дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей;
- водіїв і членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних бригад;
- військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав-членів НАТО та держав-учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», які беруть участь у заходах із підготовки підрозділів Збройних Сил.

У разі відсутності документів, передбачених в абзаці першому цього підпункту, уповноважена службова особа підрозділу охорони державного кордону відмовляє іноземцям та особам без громадянства у перетині державного кордону в порядку, визначеному статтею 14 Закону України «Про прикордонний контроль»;

5) перетин державного кордону на в'їзд до України іноземцями й особами без громадянства без негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, що проведено не більш як за 72 години до перетину державного кордону; або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації від COVID-19 вакцинами, включеними Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях (далі – документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації), виданого відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил (2005 рік) або відповідно до укладених Україною міжнародних договорів про взаємне визнання документів про вакцинацію від COVID-19; або

іноземного COVID-сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією чи кількома дозами вакцин, включених Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від COVID-19 (далі – іноземний сертифікат), виданого уповноваженими установами держав – членів довірчої мережі Європейського Союзу або уповноваженими установами інших іноземних держав, із якими Україною укладено міжнародні договори про взаємне визнання COVID-сертифікатів, крім:

- іноземців та осіб без громадянства, які не досягли 12 років;
- іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають на території України, та осіб, яких визнано біженцями, або осіб, які потребують додаткового захисту;
- працівників дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей;
- водіїв та членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні, нерегулярні та маятникові перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних бригад;
- військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав-членів НАТО та держав-учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», що беруть участь у заходах із підготовки підрозділів Збройних Сил.

У разі відсутності документів, передбачених в абзаці першому цього підпункту, уповноважена службова особа підрозділу охорони державного кордону відмовляє іноземцям та особам без громадянства у перетині державного кордону в порядку, визначеному статтею 14 Закону України «Про прикордонний контроль»;

5¹) перетин державного кордону на в'їзд в Україну іноземцями та особами без громадянства, які підлягають самоізоляції, без встановленого та активованого мобільного додатка електронного сервісу «Вдома» Єдиного державного веб-порталу електронних послуг (далі - мобільний додаток). У разі неможливості встановлення мобільного додатка, відмови від його встановлення уповноважена службова особа підрозділу охорони державного кордону відмовляє

такій особі у перетині державного кордону в порядку, визначеному статтею 14 Закону України «Про прикордонний контроль»;

б) перетин контрольних пунктів в'їзду на тимчасово окуповані території в Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя та виїзду з них іноземцями та особами без громадянства без наявного поліса (свідоцтва, сертифіката) страхування, що виданий страховою компанією, яка зареєстрована в Україні, або іноземною страховою компанією, що має представництво на території України чи договірні відносини із страховою компанією – партнером на території України (асистанс), покриває витрати, пов'язані з лікуванням COVID-19, і діє на строк перебування в Україні, крім:

- іноземців, осіб без громадянства, які постійно проживають на території України;
- працівників представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні.

У разі відсутності документів, передбачених в абзаці першому цього підпункту, уповноважена службова особа підрозділу охорони державного кордону відмовляє іноземцям та особам без громадянства у в'їзді на тимчасово окуповані території в Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя та виїзді з них згідно з Порядком в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 4 червня 2015 р. № 367 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 46, ст. 1485), та Порядком в'їзду осіб, переміщення товарів на тимчасово окуповані території у Донецькій та Луганській областях і виїзду осіб, переміщення товарів із таких територій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2019 р. № 815 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 70, ст. 2446);

7) проведення масових (культурних, спортивних, розважальних, соціальних, релігійних, рекламних, наукових, освітніх, професійних тематичних та інших) заходів (у тому числі в розважальних закладах (нічних клубах) і закладах громадського харчування) без одягнутих усіма учасниками та організаторами заходу засобів індивідуального захисту, зокрема захисних масок або респіраторів, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно.

Обмеження, передбачені цим підпунктом, не застосовуються за умови наявності в усіх учасників та організаторів заходу документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, міжнародного, внутрішнього COVID-сертифіката України, виданого в Україні відповідно до Порядку формування та використання сертифіката, що підтверджує вакцинацію від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, негативний результат тестування або одужання особи від зазначеної хвороби, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 2021 р. № 677 «Деякі питання формування та використання сертифіката, що підтверджує вакцинацію від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, негативний результат тестування або одужання особи від зазначеної хвороби» (Офіційний вісник України, 2021 р., № 54, ст. 3342) (далі – міжнародний, внутрішній сертифікати), або іноземного сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати), або однією дозою одnodозної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), що включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія);

8) здійснення регулярних та нерегулярних перевезень пасажирів автомобільним транспортом, зокрема, перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах у режимі маршрутного таксі; в електричному (трамвай, тролейбус), залізничному транспорті, у міському, приміському, міжміському, внутрішньообласному та міжобласному сполученні, у кількості більшій, ніж кількість місць для сидіння, що передбачена технічною характеристикою транспортного засобу, визначена в реєстраційних документах на такий транспортний засіб.

Перевізник несе відповідальність за забезпечення водіїв засобами індивідуального захисту, зокрема респіраторами чи захисними масками, та здійснює контроль за використанням пасажиром під час перевезення засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно;

9) діяльність суб'єктів господарювання, що обслуговують відвідувачів, у яких:

- не нанесено маркування для перебування в черзі з дотриманням дистанції між клієнтами не менш як 1,5 метри;
- не забезпечено працівників засобами індивідуального захисту, зокрема захисними масками або респіраторами, та не здійснюється належний контроль за їх використанням;
- здійснюється обслуговування покупців без одягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема захисних масок або респіраторів, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно, за винятком обслуговування за межами будівлі суб'єкта господарювання (через вікна видачі, тераси тощо);
- не забезпечується централізований збір використаних засобів індивідуального захисту в окремі контейнери (урни).

У Постанові наголошено, що «Жовтий» рівень епідемічної небезпеки встановлюється у разі наявності протягом трьох днів підряд однієї з таких ознак на всій території України:

- кількість виявлених нових випадків інфікування COVID-19 на 100 тис. населення за останні 14 днів становить більш як 75 осіб;
- коефіцієнт виявлення випадків інфікування COVID-19 (методом полімеразної ланцюгової реакції та експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2) – понад 4 відсотки;
- кількість тестувань методом полімеразної ланцюгової реакції та експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 протягом останніх семи днів на 100 тис. населення становить менш як 300 тестувань;
- наявність підстав для встановлення «червоного» рівня епідемічної небезпеки на території хоча б одного регіону.

Протоколом позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 21.10.2021 № 35 з 00 год. 00 хв. 23 жовтня 2021 року встановлено «жовтий» рівень епідемічної безпеки поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19¹.

---

¹ Протокол позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 21.10.2021 № 35 URL : <https://www.dsns.gov.ua/files/2021/9/22/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%2035.pdf>.

«Жовтий» рівень епідемічної небезпеки встановлюється одночасно на території всіх регіонів рішенням Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій за ініціативою Міністра охорони здоров'я, що розміщується на офіційному інформаційному порталі Кабінету Міністрів України (за посиланням <http://covid19.gov.ua>).

Рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій щодо запровадження «жовтого» рівня епідемічної небезпеки набирає чинності не раніше ніж за два дні з дати його оприлюднення.

У разі відсутності протягом семи днів поспіль ознак для встановлення «жовтого» рівня епідемічної небезпеки, визначених цим пунктом, рішенням Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій на всій території України встановлюється «зелений» рівень епідемічної небезпеки.

У разі встановлення «жовтого» рівня епідемічної небезпеки додатково до обмежувальних протиепідемічних заходів, передбачених пунктом 2⁻² цієї постанови, забороняється:

б) проведення масових (культурних, спортивних, розважальних, соціальних, релігійних, рекламних, наукових, освітніх, професійних тематичних та інших) заходів (у тому числі в розважальних закладах (нічних клубах) і закладах громадського харчування) за участю більше однієї особи на 4 кв. метри площі будівлі або території (якщо захід проводиться на відкритому повітрі) або наповненістю залів понад дві третини місць (розміщення здійснюється з дотриманням заповнення двох рядів відвідувачами і одним порожнім рядом) у кожному окремому залі, окрім заходів, необхідних для забезпечення роботи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, проведення кваліфікаційного іспиту на право на зайняття нотаріальною діяльністю, тестування на знання законодавства у сфері державної реєстрації осіб, які мають намір виконувати функції державного реєстратора, атестації здобувачів у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту (включно з апробаційним проведенням єдиного державного кваліфікаційного іспиту) і тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок» (далі – атестація здобувачів), проведення заходів із оцінювання якості освіти (пробного зовнішнього незалежного оцінювання, зовнішнього незалежного

оцінювання, вступних випробувань із використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання тощо), проведення яких належить до завдань Українського центру оцінювання якості освіти та його регіональних підрозділів (далі – заходи з оцінювання якості освіти), проведення офіційних спортивних заходів, включених до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України, та матчів командних ігрових видів спорту професійних спортивних клубів із глядачами з наповненістю споруд, приміщень не більш як дві третини місць і за умови дотримання учасниками таких заходів відповідних санітарних та протиепідемічних заходів і здійснення обов'язкового щоденного контролю за станом здоров'я учасників;

7) приймання відвідувачів у кінотеатрах, інших закладах культури та приймання відвідувачів іншими суб'єктами діяльності у сфері культури з наповненістю кінозалів або залів понад дві третини місць (розміщення здійснюється з дотриманням заповнення двох рядів відвідувачами і одним порожнім рядом) або понад 50 відсотків місць (розміщення здійснюється з дотриманням шахового порядку, зокрема для груп із двох осіб) у кожному окремому кінозалі або залі;

11) розміщення відвідувачів у закладах громадського харчування на відстані меншій, ніж 1,5 метри за сусідніми столиками та більш як чотири особи за одним столом (без урахування дітей віком до 18 років), за умови, що відвідувачі заходять до закладу і пересуваються по ньому з вдягненими засобами індивідуального захисту, зокрема респіраторами або захисними масками, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовленими самостійно (крім часу сидіння за столом для приймання їжі та/або напоїв);

14) відвідування закладів освіти здобувачами освіти у разі, коли на самоізоляції через контакт з пацієнтом з підтвердженим випадком COVID-19 перебуває більш як 50 відсотків здобувачів освіти та персоналу закладу освіти;

15) проведення в закладах освіти масових заходів (вистав, свят, концертів) за участю здобувачів освіти з більше ніж однієї групи (класу) та за присутності глядачів (відвідувачів);

15⁻¹) відвідування закладів освіти здобувачами освіти, окрім здобувачів дошкільної освіти, учнів спеціальних закладів освіти та 1-4 класів закладів загальної середньої освіти; а також окрім закладів

освіти, у яких не менш як 80 відсотків працівників мають документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації; або виданий в установленому Міністерством охорони здоров'я порядку документ, що підтверджує отримання однієї дози дводозної вакцини від COVID-19, включеної Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях (далі – документ, що підтверджує отримання однієї дози вакцини); чи міжнародний, внутрішній сертифікат або іноземний сертифікат, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати) або однією дозою одnodозної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), які включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія);

17) діяльність спортивних залів, фітнес-центрів, що не забезпечують можливість обмежити кількість відвідувачів у залі з розрахунку одна особа на 10 кв. метрів загальної площі приміщення; басейнів – понад чотири особи на одній доріжці для індивідуальних занять або шість осіб для спортивно-тренувальних груп;

18) відвідування пунктів (місць) тимчасового тримання осіб, пунктів тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, та пунктів тимчасового розміщення біженців, окрім осіб, які надають правову допомогу особам, які перебувають в таких пунктах;

19) відвідування сторонніми особами (окрім законних представників, членів сім'ї, родичів за умови дотримання всіх протиепідемічних заходів, не частіше ніж один раз на тиждень) установ і закладів соціального захисту, в яких тимчасово або постійно проживають (перебувають) громадяни похилого віку, ветерани війни і праці, особи з інвалідністю, особи із стійкими інтелектуальними або психічними порушеннями, установ і закладів, що надають соціальні послуги сім'ям (особам), які перебувають у складних життєвих обставинах, крім установ і закладів, що надають соціальні послуги екстрено (кризово);

20) надання засудженим дозволів на короточасні виїзди за межі установ виконання покарань, передбачених частиною третьою статті 59, частиною першою статті 67, статтею 111 та частиною першою статті 130 Кримінально-виконавчого кодексу України, відвідування установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби об'єднаннями громадян, представниками благодійних організацій, надання побачень засудженим та особам, узятим під варту, які тримаються в таких установах, окрім: відвідування зазначених установ працівниками правоохоронних органів, судів, представниками посольств і консульств відповідних держав, співробітниками Управління Верховного Комісара Організації Об'єднаних Націй у справах біженців, а також особами, зазначеними у частині першій статті 24 Кримінально-виконавчого кодексу України та частині п'ятій статті 12 Закону України «Про попереднє ув'язнення»; відвідування установ виконання покарань, слідчих ізоляторів, закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби представниками благодійних та громадських організацій, що надають послуги (виконують роботи) у межах проекту «Прискорення прогресу у зменшенні тягаря туберкульозу та ВІЛ-інфекції в Україні», що реалізується за підтримки Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією, та/або проекту «Заради життя: якісні інтегровані послуги з ВІЛ, туберкульозу та вірусного гепатиту С для людей у конфлікті з законом», що реалізується Міжнародною організацією РАТН за технічної підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID), на підставі тристоронніх договорів між цими організаціями, установами виконання покарань (слідчими ізоляторами) Державної кримінально-виконавчої служби, державною установою «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України», за умови відвідування зазначених установ та закладів охорони здоров'я не більше ніж один раз на тиждень; побачень із захисниками та адвокатами або іншими фахівцями у галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи; проведення заходів душпастирської опіки у зазначених установах за умови їх проведення не більше двох разів на тиждень із загальною чисельністю учасників одного заходу не більше 10 осіб, із яких одна особа – священнослужитель (капелан), уповноважений релігійними

організаціями; короткострокових побачень із родичами чи іншими особами, які відбуваються виключно в закритих умовах (через суцільне розмежувальне скло та переговорний пристрій) та з дотриманням протиепідемічних правил; тривалих побачень засуджених (за умови наявності в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби вільних приміщень для ізоляції засуджених) із близькими родичами за відсутності у них на момент побачення ознак інфікування COVID-19 та наявності у осіб, які прибули на побачення, лабораторно підтвердженого негативного результату тестування їх на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції, що проведене не більш як за 72 години до дня надання тривалого побачення, або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародного, внутрішнього сертифіката або іноземного сертифіката, та оригіналу документа, що підтверджує оплату послуги виїзду працівника медичної лабораторії до засудженого з метою забору біоматеріалів для проведення тестування на COVID-19 зазначеним методом.

Після тривалого побачення засуджені протягом 14 днів перебувають у приміщеннях для ізоляції, де їм на 12-й день ізоляції (або за наявності ознак інфікування COVID-19) обов'язково проводиться тест на COVID-19 у присутності медичного працівника медичної частини філії державної установи «Центр охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України».

Відвідування та побачення, а також проведення заходів душпастирської опіки відбуваються виключно за умови використання такими особами засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів (без клапану видиху) або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно, та відсутності у них на момент побачення ознак інфікування COVID-19;

21) діяльність закладів, що надають послуги з розміщення (окрім готелів, санаторно-курортних закладів, установ і закладів, що надають соціальні послуги, реабілітаційних установ для осіб із інвалідністю та дітей із інвалідністю, а також стаціонарних відділень первинного та складного протезування протезно-ортопедичних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства соціальної політики, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку).

На вході до передбачених цим пунктом закладів, місць

проведення заходу, де встановлено обмеження щодо максимальної кількості осіб залежно від площі, розміщуються інформаційні матеріали із зазначенням можливої максимальної кількості відвідувачів.

Обмеження, передбачені підпунктами 6, 7, 11, 17 та 21 цього пункту, не застосовуються за умови наявності в усіх учасників (відвідувачів), окрім осіб, які не досягли 18 років, та організаторів заходу (співробітників закладу), негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, що проведене не більш як за 72 години до здійснення заходу (відвідування закладу); або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації; або документа, що підтверджує отримання однієї дози дводозної вакцини; чи міжнародного, внутрішнього сертифіката або іноземного сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати) або однією дозою однодозної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), які включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

«Помаранчевий» рівень епідемічної небезпеки є попереджувальним рівнем, що свідчить про ускладнення епідемічної ситуації в регіоні, що може призвести до запровадження посиленних обмежувальних протиепідемічних заходів.

«Жовтий» рівень епідемічної небезпеки змінюється на «помаранчевий» у разі наявності в регіоні хоча б однієї з таких ознак:

- завантаженість ліжок, забезпечених подачею медичного кисню у закладах охорони здоров'я, визначених для госпіталізації пацієнтів з підтвердженим випадком COVID-19, – понад 65 відсотків;
- кількість тестувань методом полімеразної ланцюгової реакції та експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 протягом останніх семи днів на 100 тис. населення – менше ніж 300;
- кількість госпіталізованих пацієнтів з підтвердженим та підозрілим випадком COVID-19 протягом останніх семи днів на

100 тис. населення – понад 60;

- коефіцієнт виявлення випадків інфікування COVID-19 (методом полімеразної ланцюгової реакції та експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2) – понад 20 відсотків;

- рівень зростання загальної кількості госпіталізованих пацієнтів з підтвердженим та підозрілим випадком COVID-19 протягом останніх семи днів порівняно з попереднім аналогічним періодом – понад 50 відсотків.

На території регіонів, на яких встановлено «помаранчевий» рівень епідемічної небезпеки, діють обмежувальні протиепідемічні заходи, передбачені пунктом 3 цієї постанови.

Додатково на території регіонів, на яких встановлено «помаранчевий» рівень епідемічної небезпеки, рішенням регіональних комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій запроваджуються посилені заходи контролю за дотриманням на території регіону встановлених обмежувальних протиепідемічних заходів, готовності закладів охорони здоров'я до прийому хворих на COVID-19, виявлення та реєстрації осіб з підозрою на COVID-19 відповідно до стандартів Міністерства охорони здоров'я.

На території окремих територіальних громад у межах регіонів, на яких встановлено «помаранчевий» рівень епідемічної небезпеки, рішенням місцевих комісій з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій встановлюються додаткові обмежувальні протиепідемічні заходи, які не передбачені пунктом 3 цієї постанови, у разі наявності таких ознак:

- кількість виявлених нових випадків COVID-19 протягом останніх семи днів на території окремої територіальної громади перевищує 70;

- кількість виявлених нових випадків COVID-19 протягом останніх семи днів перевищує кількість випадків за аналогічний період на 50 та більше відсотків.

«Червоний» рівень епідемічної небезпеки встановлюється на території регіону в разі наявності протягом трьох днів підряд двох та більше таких ознак:

- завантаженість ліжок, забезпечених подачею медичного кисню в закладах охорони здоров'я, визначених для госпіталізації пацієнтів з підтвердженим випадком COVID-19, – понад 65 відсотків;

- кількість тестувань методом полімеразної ланцюгової реакції та експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 протягом останніх семи днів на 100 тис. населення - менше ніж 300;
- кількість госпіталізованих пацієнтів з підтвердженим та підозрілим випадком COVID-19 протягом останніх семи днів на 100 тис. населення – понад 60;
- коефіцієнт виявлення випадків інфікування COVID-19 (методом полімеразної ланцюгової реакції та експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2) – понад 20 відсотків;
- рівень зростання загальної кількості госпіталізованих пацієнтів з підтвердженим та підозрілим випадком COVID-19 протягом останніх семи днів порівняно з попереднім аналогічним періодом – понад 50 відсотків.

«Червоний» рівень епідемічної небезпеки встановлюється рішенням Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій за ініціативою Міністра охорони здоров'я протягом 48 годин з моменту настання підстав, передбачених пунктом 3-3 цієї постанови, яке розміщується безпосередньо на офіційному інформаційному порталі Кабінету Міністрів України (за посиланням <http://covid19.gov.ua>).

Рішення Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій щодо запровадження «червоного» рівня епідемічної небезпеки набирає чинності не раніше ніж через два дні з дати його оприлюднення.

Рішення щодо скасування «червоного» рівня епідемічної небезпеки приймається Державною комісією з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій у разі досягнення регіоном показників, які характеризують відсутність ознак, передбачених пунктом 3-3 цієї постанови.

На території регіонів, на яких установлений «червоний» рівень епідемічної небезпеки, додатково до обмежувальних протиепідемічних заходів, передбачених пунктом 3 цієї постанови, **забороняється:**

1) приймання відвідувачів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері громадського харчування (барів, ресторанів, кафе тощо), окрім діяльності з надання послуг громадського харчування із здійсненням адресної доставки замовлень та замовлень на винос і

закладів громадського харчування в аеропортах;

2) приймання відвідувачів у торговельно-розважальних центрах, окрім приймання відвідувачів у закладах, визначених у підпункті 4 цього пункту;

3) приймання відвідувачів в інших закладах розважальної діяльності;

4) приймання відвідувачів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері торговельного і побутового обслуговування населення, окрім:

- приймання відвідувачів суб'єктами господарювання, що торгують товарами на торговельних площах, не менше 60 відсотків яких призначено для торгівлі продуктами харчування, пальним, лікарськими засобами та виробами медичного призначення, засобами гігієни та побутовою хімією, засобами зв'язку, друкованими засобами масової інформації, ветеринарними препаратами, кормами, насінням і садивним матеріалом: квітами, рослинами, добривами, засобами захисту рослин, без обмеження доступу відвідувачів до інших товарів, представлених в асортименті зазначених суб'єктів господарювання;

- торговельної діяльності із здійсненням адресної доставки замовлень;

- провадження діяльності з надання фінансових послуг, діяльності фінансових установ і діяльності з інкасації та перевезення валютних цінностей, діяльності операторів поштового зв'язку, а також медичної практики, ветеринарної практики, діяльності автозаправних комплексів (без зон харчування), діяльності з технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів, ремонту комп'ютерів, побутових виробів і предметів особистого вжитку, прання та хімічного чищення текстильних і хутряних виробів, перукарень та салонів краси за попереднім записом;

- виконання робіт із збирання і заготівлі відходів;

- провадження діяльності з надання телекомунікаційних послуг. Приймання відвідувачів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність із надання телекомунікаційних послуг, здійснюється за попереднім записом;

5) приймання відвідувачів закладів культури та проведення культурних масових заходів, окрім роботи автоконцертів, автокінотеатрів, історико-культурних заповідників, суб'єктів

господарювання, пов'язаної з виробництвом аудіовізуальних творів, зокрема здійснення кіно- та відеозйомки, за умови обмеження доступу до місця зйомки (знімального майданчика) сторонніх осіб та використання персоналом (окрім акторів під час знімального процесу), залученим до виробництва аудіовізуального твору, засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, зокрема виготовлених самостійно. Діяльність суб'єктів господарювання, пов'язана з виробництвом аудіовізуальних творів, не є масовим заходом;

б) приймання у спортивних залах, фітнес-центрах, басейнах, відвідувачів, окрім спортсменів національних збірних команд України та їх тренерів за умови дотримання відповідних санітарних і протиепідемічних заходів;

7) проведення всіх масових (розважальних, спортивних, соціальних, рекламних та інших) заходів, окрім офіційних спортивних заходів, включених до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України, і матчів командних ігрових видів спорту професійних спортивних клубів без глядачів за умови дотримання учасниками таких заходів відповідних санітарних і протиепідемічних заходів та здійснення обов'язкового щоденного контролю за станом здоров'я учасників, заходів із атестації здобувачів, заходів із оцінювання якості освіти;

9) діяльність ринків, окрім продовольчих;

10) відвідування закладів освіти здобувачами освіти, окрім здобувачів дошкільної освіти, учнів спеціальних закладів освіти та 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, а також крім закладів освіти, усі працівники яких мають документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації; чи міжнародний, внутрішній сертифікат або іноземний сертифікат, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою однодозної вакцини або двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), що включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія);

11) за окремим рішенням регіональної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій – здійснення регулярних та нерегулярних перевезень пасажирів автомобільним та залізничним транспортом у межах відповідних регіонів, крім транзитних перевезень та перевезень:

- легковими автомобілями, кількість пасажирів, включаючи водія, в яких не більше п'яти осіб без урахування дітей віком до 14 років;
- службовими та/або орендованими автомобільними транспортними засобами підприємств, закладів та установ у межах кількості місць для сидіння і виключно за маршрутами руху, про що поінформовано не менше ніж за два дні органи Національної поліції;
- пасажирів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні за наявності у них негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, яке проведено не більш як за 72 години до дня поїздки, або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародного, внутрішнього сертифіката або іноземного сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою однодозної вакцини або двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), які включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія);

12) за окремим рішенням Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій – посадка пасажирів в автомобільний чи залізничний транспорт, що забезпечує сполучення між регіонами, окрім посадки пасажирів до поїздів спеціальних залізничних рейсів у внутрішньому сполученні, рішення щодо яких приймається у кожному конкретному випадку перевізником за заявками обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій за погодженням з Міністерством інфраструктури та Міністерством охорони здоров'я; запровадження інших альтернативних обмежень, у тому числі обмеження заповнюваності транспортних засобів, виходячи з епідемічної ситуації в конкретних регіонах;

13) проведення державними та комунальними закладами охорони здоров'я планових заходів із госпіталізації, окрім:

- надання медичної допомоги внаслідок ускладненого перебігу вагітності та пологів;
- надання медичної допомоги вагітним, роділлям, породіллям, новонародженим;
- надання медичної допомоги у спеціалізованих відділеннях закладів охорони здоров'я пацієнтам із онкологічними та пульмонологічними захворюваннями;
- надання паліативної медичної допомоги у стаціонарних умовах;
- надання планової медичної допомоги закладами охорони здоров'я національного рівня, що надають третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу, за умови дотримання відповідних санітарних та протиепідемічних заходів;
- проведення інших невідкладних і термінових заходів з госпіталізації, якщо внаслідок їх перенесення (відтермінування) існує значний ризик для життя або здоров'я людей;

14) робота підвісних канатних доріг;

15) перебування без вдягнутих засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно:

- на територіях закладів охорони здоров'я та освіти;
- у підземних переходах;
- на зупинках громадського транспорту;
- на інших територіях загального користування у разі неможливості дотримання фізичної дистанції не менше 1 метра;

16) діяльність закладів, що надають послуги з розміщення.

Обмеження, передбачені підпунктами 1-7, 9, 14 та 16 цього пункту, не застосовуються за умови наявності в усіх учасників (відвідувачів, користувачів), окрім осіб, які не досягли 18 років, та організаторів заходу (співробітників закладу, ринку) негативного результату тестування на COVID-19 методом полімеразної ланцюгової реакції або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, що проведене не більш як за 72 години до здійснення заходу (відвідування закладу, ринку), або документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, міжнародного, внутрішнього сертифіката або

іноземного сертифіката, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою однодозної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), що включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, негативний результат тестування методом полімеразної ланцюгової реакції або одужання особи від зазначеної хвороби, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатка Порталу Дія (Дія).

Головним державним санітарним лікарем України розробляються та затверджуються протиепідемічні заходи, що визначають особливості провадження діяльності суб'єктами господарювання на період карантину.

Самоізоляція здійснюється з метою запобігання поширенню COVID-19 та зменшення кількості хворих із тяжким перебігом COVID-19.

Із метою протидії поширенню COVID-19 та моніторингу самоізоляції використовується електронний сервіс «Вдома» Єдиного державного веб-порталу електронних послуг.

Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» від 06.11.2015 № 1376¹ встановлює порядок оформлення в органах Національної поліції України, зокрема, в їх структурних (відокремлених) підрозділах, матеріалів про адміністративні правопорушення, порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення, а також визначає порядок контролю за дотриманням законодавства під час оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення (окрім правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху).

Як вже зазначалося, відповідно до статті 255 КУпАП поліцейські уповноважені складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44³ КУпАП. Саме загальні вимоги до оформлення протоколів про адміністративні правопорушення, визначена форма такого протоколу, а також його технічний опис

---

¹ Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>.

визначені Наказом МВС України «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції» від 06.11.2015 № 1376 (Додаток 3).

Відповідно до наказу МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» від 31.10.2016 № 1129¹ відокремлені підрозділи міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України в межах своєї компетенції:

1) інформують територіальні органи поліції та їх відокремлені підрозділи (за місцем дислокації) про виявлені ознаки загрози виникнення або повідомляють їм інформацію про реальне виникнення надзвичайних ситуацій та можливі передумови виникнення підстав для виконання спеціальних службових завдань;

2) забезпечують за напрямками діяльності участь в охороні публічного порядку, забезпечують безпеку дорожнього руху, охорону в установленому порядку об'єктів державної, комунальної та приватної власності, протидію злочинності та участь у виконанні завдань територіальної оборони;

3) надають допомогу місцевим органам державної влади, органам місцевого самоврядування, органам військового управління, територіальним органам поліції у проведенні відселення людей з місць, небезпечних для проживання;

4) беруть участь у забезпеченні реалізації спеціального перепускного режиму на межах районів виникнення надзвичайних ситуацій (пожеж, радіоактивного, хімічного, бактеріологічного (біологічного) зараження), районів проведення антитерористичних заходів, а також під час їх ліквідації і супроводження аварійно-рятувальної та іншої спеціальної техніки до осередків зон надзвичайних ситуацій;

5) організовують у межах компетенції регулювання дорожнього

---

¹ Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану : наказ МВС України від 31.10.2016 № 1129. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-17#Text>.

руху на маршрутах евакуації, охорону публічного порядку на збірних та приймальних евакуаційних пунктах, пунктах посадки (висадки) на маршрутах евакуації і в районах (пунктах) розміщення евакуйованого населення;

6) планують та здійснюють необхідні заходи щодо захисту життя і здоров'я поліцейських від негативних чинників надзвичайних ситуацій;

7) здійснюють заходи щодо посилення охорони та уведення в дію (за необхідності за окремим наказом) планів оборони адмінбудівель відокремлених підрозділів міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України;

8) здійснюють інші заходи, передбачені законодавством України.

ГУНП в межах своєї компетенції:

1) інформують міжрегіональні територіальні органи Національної поліції України про загрозу виникнення або про реальне виникнення надзвичайних ситуацій та можливі передумови виникнення особливих умов діяльності, у тому числі про отриману від місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування та органів військового управління інформацію;

2) доводять до міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України результати прогнозу обстановки на території обслуговування, наявну інформацію про стан та перспективи розвитку надзвичайних ситуацій і стан роботи з ліквідації їх наслідків;

3) у межах повноважень вживають першочергові заходи з метою попередження поширення надзвичайних ситуацій та мінімізації їх негативних наслідків;

4) організують здійснення із залученням сил і засобів міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України спеціальних службових завдань щодо:

- охорони публічної безпеки і порядку у громадських місцях, місцях масового перебування населення, на евакуаційних пунктах, маршрутах евакуації та в районах (пунктах) розміщення евакуйованого населення;

- охорони матеріальних і культурних цінностей в разі стихійного лиха, аварій, пожеж, катастроф та ліквідації їх наслідків, а також при проведенні евакуації;

- дотримання у межах компетенції спеціальних режимів

перевезень автомобільними дорогами та режимів допуску до зон надзвичайних ситуацій та районів проведення антитерористичних заходів, а також супроводження аварійно-рятувальної та іншої спеціальної техніки до осередків зон надзвичайних ситуацій;

- охорони режимно-обмежувальних і карантинних зон навколо осередків радіоактивного, хімічного, бактеріологічного (біологічного) зараження, районів проведення антитерористичних операцій, під час ліквідації їх наслідків, а також обмеження у встановленому порядку допуску населення до небезпечних зон;

- планування та здійснення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху та регулювання дорожнього руху на маршрутах евакуації;

- надання допомоги місцевим органам державної влади та органам місцевого самоврядування у проведенні відселення людей з місць, небезпечних для проживання;

- посилення охорони та уведення в дію (за необхідності за окремим наказом) планів оборони адмінбудівель органів та підрозділів поліції;

5) планують та здійснюють необхідні заходи щодо захисту життя і здоров'я поліцейських від негативних чинників надзвичайних ситуацій;

6) планують та здійснюють передбачені планами заходи участі у територіальній обороні;

7) здійснюють інші заходи, передбачені законодавством України.

Начальник територіального органу поліції організовує взаємодію задіяних органів і підрозділів шляхом:

1) оперативного обміну інформацією щодо підготовки до виконання спеціальних службових завдань органами і підрозділами поліції;

2) проведення спільних оперативних нарад керівного складу територіальних органів поліції та відокремлених підрозділів міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України, участі у проведенні нарад відповідних органів управління державних адміністрацій, координаційних груп Антитерористичного центру при регіональних органах Служби безпеки України, військових комісаріатів тощо (далі – місцеві органи управління) з питань підготовки до виконання спеціальних службових завдань;

3) здійснення спільних заходів з виконання спеціальних службових завдань;

4) проведення спільних тренувань, навчань і занять за взаємоузгодженими планами з виконання спеціальних службових завдань відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444;

5) регулярного обміну (коригування, уточнення) розрахунками (розрахунків) сил та засобів, що залучаються до спільного виконання спеціальних службових завдань, та іншою необхідною інформацією для взаємодії і взаємного інформування;

6) здійснення інших заходів, передбачених чинним законодавством

Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події» від 22.08.2016 № 859¹ визначає порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України під час виконання спільних заходів із запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події.

Наказ визначає такі форми взаємодії:

– обмін інформацією про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій, пожеж та небезпечних подій у різних регіонах країни;

– проведення спільних оперативних нарад Голови ДСНС або його заступників із Головою (заступниками) Національної поліції України та Командувачем (заступниками) Національної гвардії України, керівників територіальних органів ДСНС із керівниками територіальних (зокрема міжрегіональних) органів Національної поліції України (далі – територіальні органи Національної поліції України) та оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії України;

– здійснення спільних заходів за планами взаємодії органів

---

¹ Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події : наказ МВС України від 22.08.2016 № 859 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1254-16#n15>.

управління та сил цивільного захисту в разі виникнення надзвичайної ситуації (далі – плани взаємодії), що розробляються на регіональних і місцевих рівнях;

- проведення спільних навчань та тренувань;
- здійснення інших заходів, передбачених чинним законодавством.

Взаємодія здійснюється:

- на державному рівні – між апаратом ДСНС, апаратом центрального органу управління Національної поліції України та головним органом військового управління Національної гвардії України;

- на регіональному рівні – між територіальними органами ДСНС, територіальними органами Національної поліції України та органами військового управління оперативно-територіальних об'єднань Національної гвардії України;

- на місцевому рівні – між підрозділами ДСНС, відділами (відділеннями) у районах, містах, районах у містах Національної поліції України та військовими частинами Національної гвардії України.

Зокрема, Національна поліція України в межах компетенції:

- інформує ДСНС на державному, регіональному та місцевому рівнях про ознаки загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, пожеж та небезпечних подій;

- надає в межах, визначених законом, послуги з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги;

- у межах повноважень, передбачених законом, організовує та здійснює заходи щодо рятування людей, забезпечення їх безпеки, охорони майна в разі стихійного лиха, аварій, пожеж, катастроф та ліквідації їх наслідків;

- уживає заходів щодо забезпечення публічної безпеки та порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях;

- регулює дорожній рух та здійснює контроль за додержанням Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306, його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі;

- здійснює супроводження транспортних засобів у випадках,

передбачених законом;

– уживає всіх можливих заходів для надання невідкладної, зокрема домедичної і медичної, допомоги особам, які постраждали внаслідок кримінальних чи адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їх життя чи здоров'я;

– здійснює контроль у межах компетенції, визначеної законом, за додержанням вимог режиму радіаційної безпеки в спеціально визначеній зоні радіоактивного забруднення;

– сприяє забезпеченню відповідно до закону правового режиму воєнного або надзвичайного стану, зони надзвичайної екологічної ситуації в разі їх оголошення на всій території України або в окремій місцевості;

– уживає заходів для визначення осіб, які не здатні через стан здоров'я, вік або інші обставини повідомити інформацію про себе, устанавлює особу за невпізнаним трупом;

– надає допомогу органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування у відселенні людей із місць, небезпечних для проживання, проведенні евакуації населення;

– бере участь у здійсненні карантинних заходів під час епідемій та епізоотій;

– надає дозвіл підрозділам Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту на доступ (у встановленому порядку) на територію об'єктів Національної поліції України для запобігання виникненню чи ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, пожеж та небезпечних подій;

– здійснює інші заходи, передбачені законодавством.

Наказ МВС України «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» від 27.04.2020 № 357¹ встановлює порядок реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події (далі – правопорушення або події), а також оперативного

---

¹ Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>

інформування в центральному органі управління поліції, міжрегіональних територіальних органах Національної поліції України, територіальних органах поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві, їх територіальних (відокремлених) підрозділах. Даним наказом чітко встановлений алгоритм орієнтовних невідкладних дій працівника чергової служби під час повідомлення про епідемію на території обслуговування:

«XXXII. Епідемії

1. З'ясувати:
  - 1) час, місце, обставини та характер захворювання;
  - 2) кількість осіб, які захворіли, їх стан, установчі дані, місце перебування;
  - 3) установчі дані та місце перебування заявника.
2. Зареєструвати повідомлення в установленому порядку.
3. Негайно направити до місця події наряди поліції для оточення осередку епідемії, заборони в'їзду до зони епідемії та виїзду з неї (за ухвалення органом державної влади рішення щодо оголошення карантинної зони).
4. Негайно доповісти начальнику органу (підрозділу) поліції, його заступникам (відповідно до розподілу функціональних обов'язків), відповідальному органу (підрозділу) поліції (начальнику СРПП) та до чергової служби вищого рівня.
5. Повідомити чергових прокуратури, територіальних органів (підрозділів) ДСНС та СБУ, інших органів державної влади та місцевого самоврядування.
6. У робочому зошиті для записів чергового фіксувати та негайно доповідати керівництву органу (підрозділу) поліції про всі повідомлення, що надходять від надзвичайної протиепідемічної комісії.
7. Надіслати до чергової служби вищого рівня інформацію про обставини події, ужиті заходи та їх результати.
8. Далі діяти згідно з рішеннями керівництва органу (підрозділу) поліції та надзвичайної протиепідемічної комісії».

Список використаних джерел:

1. Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби : постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. *Урядовий кур'єр* від 25.05.2017. № 95.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
3. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2013, № 34-35, ст.458.
4. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України* від 23.07.1996. № 30.
5. Коронавірус в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/ukraine/>.
6. Coronavirus disease (COVID-19): How is it transmitted? URL : <https://www.who.int/ru/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>.
7. Коронавірус: статистика по країнам. URL : <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/geography/>.
8. Логвиненко Б.О. Організаційно-правові недоліки забезпечення поліцією заходів карантину (на прикладі запобігання поширенню COVID-19). *Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: Матеріали регіонального круглого столу (м. Дніпро, 19 червня 2020 року)*. Дніпро : ДДУВС, 2020. С. 12.
9. Оперативна інформація про поширення та профілактику COVID-19. URL : <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-2019-cov19>.
10. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України : постанова Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 760. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760-2020-%D0%BF#Text>.
11. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністраів України від 22.09.2021 № 981. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981-2021-%D0%BF#n2>.
12. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 641 : постанов Кабінету Міністрів України від 16.09.2020 № 848. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-2020-%D0%BF#n2>.
13. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2020

№ 392. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-%D0%BF?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96#w1_2.

14. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1236. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF#Text>.

15. Про встановлення карантину та запровадження посиленних протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>

16. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. *Відомості Верховної Ради України* від 05.07.1994. № 27.

17. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. *Урядовий кур'єр* від 12.03.2020. № 47

18. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>.

19. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>.

20. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події : наказ МВС України від 22.08.2016 № 859 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1254-16#n15>.

21. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку уведення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану : наказ МВС України від 31.10.2016 № 1129. URL :

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-17#Text>.

22. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Урядовий кур'єр* від 12.08.2015. № 146.

23. Протокол позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 21.10.2021 № 35 URL : <https://www.dsns.gov.ua/files/2021/9/22/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%2035.pdf>.

24. Судова практика притягнення до адміністративної відповідальності за порушення карантинних вимог. URL : <https://legal100.org.ua/sudova-praktika-prityagnennya-do-administrativnoyi-vidpovidalnosti-za-porushennya-karantinnih-vimog/>.

Питання для самостійної підготовки:

1. Поняття та ознаки санітарно-епідемічної ситуації.
2. Чи є санітарно-епідемічна ситуація видом надзвичайної ситуації? Відповідь огрунтуйте.
3. Правові засади діяльності Національної поліції у випадку ускладнення санітарно-епідемічної ситуації.
4. Повноваження Національної поліції у разі ускладнення санітарно-епідемічної ситуації.
5. Особливості складання матеріалів про адміністративні правопорушення, вчинені за умов ускладнення санітарно-епідемічної ситуації.
6. Форми взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у разі ускладнення санітарно-епідемічної ситуації.

Теми рефератів:

1. Вплив пандемії коронавірусу SARS-CoV-2 на права, свободи та безпеку людини.
2. Ключові стратегії політики Європейського Союзу в контексті Covid-19.
3. Санітарно-епідемічне благополуччя населення як чинник національної безпеки України.
4. Інституційна спроможність захисту від інфекційних захворювань в Україні.
5. Перспективи правонаступництва функцій санітарно-епідемічної служби в Україні.

Ситуаційні завдання:

Завдання 1

Під час проведення рейду поліцейським було виявлено факти обслуговування клієнтів кафе Coffee офіціантом без маски, клієнти кафе гр. М. та гр. Р. також перебували без масок у закладі.

Питання:

Чи є склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, у діях офіціанта та клієнтів кафе?

Хто є суб'єктом правопорушення у такому випадку?

Що є доказами у справі про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Положення яких нормативно-правових актів були порушені?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Завдання 2

Під час проведення перевірок дотримання правил санітарно-епідемічного нагляду поліцейський виявив водія міського маршрутного таксі, який перевозив пасажирів без засобів індивідуального захисту.

Питання:

Чи є склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, у діях водія та пасажирів?

Хто є суб'єктом правопорушення у даному випадку?

Що є доказами у справі про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Положення яких нормативно-правових актів були порушені?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Завдання 3

На прем'єрі фільму «Гулівер» був аншлаг, а тому не було вільних місць у кінозалі. Усі відвідувачі були у засобах індивідуального захисту (маски, респіратори, тощо).

Питання:

Чи наявний в умові задачі склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП?

Хто є суб'єктом правопорушення у такому випадку?

Що є доказами у справі про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Положення яких нормативно-правових актів були порушені?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Розділ 2

ЗМІСТ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

2.1. Склад правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП та аналіз судової практики його розгляду

Ефективність реагування поліцейських на правопорушення, як адміністративні, так і кримінальні правопорушення, зокрема порушення правил карантину людей, неможливе без декількох основоположних елементів: знань, умінь та навичок реалізації повноважень поліції з надання поліцейських послуг щодо забезпечення публічної безпеки, виявлення та припинення адміністративних правопорушень, здійснення профілактичної та превентивної діяльності з виявлення та усунення причин та умов, що сприяють вчиненню порушень правил карантину людей, як адміністративного правопорушення.

Ефективність реагування поліцейських на порушення правил карантину людей, відповідальність за які передбачено ст. 44³ КУпАП, неможливе без з'ясування та розуміння наступних складових: 1) умов, у яких ухвалювалося рішення про встановлення адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей; 2) мета, що переслідується запровадженням адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей; 3) розуміння складу адміністративного правопорушення за порушення правил щодо карантину людей; 4) аналіз практики застосування адміністративної відповідальності за порушення правил щодо карантину людей, що дозволяє сформувати правові уміння документування адміністративного правопорушення; 5) реагування на повідомлення про порушення правил щодо карантину людей; 6) узагальнення порядку реагування на повідомлення про порушення правил щодо карантину людей; 7) на підставі узагальнення практики

реагування та протидії правопорушенням про порушення правил щодо карантину людей, ухвалення нормативно-правових актів, якими визначити порядок та правила реагування на повідомлення про порушення правил щодо карантину людей та їх документування, що створить умови для діяльності органів національної поліції (виконавчої влади) у межах та способами, визначених Конституцією та законами України.

У КУпАП Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»¹ Верховною Радою України доповнено статтю 44³ такого змісту: **«Стаття 44³. Порушення правил щодо карантину людей.**

Порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

Ще раз нагадаємо, що відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП, протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44³ КУпАП, мають право складати уповноважені посадові особи Національної поліції.

Для правильного застосування визначеної Законом норми, необхідно звернути увагу на склад адміністративного правопорушення.

Необхідність протидії коронавірусної інфекції змушує використовувати всі доступні засоби, також і заходи державного примусу, під час застосування яких важливим є правильно визначити об'єкт правопорушення, що стане запорукою законності під час провадження у справі про адміністративне правопорушення, а також підтримання верховенства права у суспільних відносинах,

---

¹ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): Закон України від 17 березня 2020 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text>.

врегульованих позитивним правом.

За ступенем узагальнення об'єкт поділяється на загальний, родовий, безпосередній. **Загальним об'єктом** адміністративного правопорушення, відповідальність за вчинення якого передбачена ст. 44³ КУпАП, є права і свободи громадян, власність, конституційний лад України, права і законні інтереси юридичних осіб, установлений правопорядок, законність, запобігання правопорушенням, громадський порядок, встановлений порядок управління, що є результатом розуміння завдань адміністративно-деліктного законодавства у цілому, тих суспільних відносин, що перебувають під захистом заборонних норм КУпАП.

Родовим об'єктом адміністративного правопорушення, відповідальність за вчинення якого передбачена ст. 44³ КУпАП, є суспільні відносини сфері охорони праці та здоров'я населення, адже саме у главі КУпАП з цією назвою законодавець вмістив ст. 44³ КУпАП. Таким об'єктом адміністративного правопорушення, відповідальність за вчинення якого передбачена ст. 44³ КУпАП, є саме охорона здоров'я – система заходів, що здійснюються органами державної влади та органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, закладами охорони здоров'я, фізичними особами – підприємцями, які зареєстровані в установленому законом порядку та одержали ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики, медичними та фармацевтичними працівниками, громадськими об'єднаннями та громадянами з метою збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при максимальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя (абзац 9 ч. 1 ст. 3 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»¹).

Безпосереднім об'єктом правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП, є саме суспільні відносини із захисту населення від інфекційних хвороб із запобігання виникненню і поширенню таких інфекційних хвороб людини, локалізації та ліквідації їх спалахів та епідемій, пов'язані із порушеннями правил щодо карантину людей,

---

¹ Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон України від 19 листопада 1992 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.

санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм.

Об'єктивна сторона складу проступку, передбаченого ст. 44³ КУпАП, являє собою 1) порушення правил щодо карантину людей, 2) порушення санітарно-гігієнічних правил і норм, 3) порушення санітарно-протиепідемічних правил і норм. Вказані діяння можуть бути вчинені у виді дії – активної поведінки, коли суб'єкт вчиняє дії, прямо заборонені законом, так і бездіяльності суб'єкта – пасивної поведінки, зумовленої невиконанням обов'язків суб'єктом, встановлених законом та визначених у рішеннях органів місцевого самоврядування.

Обов'язковим елементом об'єктивної сторони є посилання на те, що вказані норми і правила повинні міститися у нормах: 1) Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», 2) інших актах законодавства, 3) рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами. Отже, абсолютно визначеним нормативно-правовим актом, у якому мають бути визначені відповідні норми і правила, пов'язані із встановленням карантину, є Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб». До інших актів законодавства належать закони України, чинні міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також постанови Верховної Ради України, укази Президента України, декрети та постанови Кабінету Міністрів України, прийняті в межах їх повноважень та відповідно до Конституції України і законів України¹.

Окремо викоремлено рішення органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами. Ухвалення таких рішень кореспондується із нормами, що передбачені п. 2 ч. 3 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»², де зазначається, що виключно на пленарних засіданнях обласних рад вирішуються такі питання прийняття у межах, що визначаються законами, рішень з питань боротьби зі стихійним лихом, епідеміями, епізоотіями, які

---

¹ Рішення Конституційного Суду України від 9 липня 1998 року № 12-рп/98 у справі № 17/81-97, 1-1/98 за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство»). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98>.

² Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність. А відповідно до п. 15 ч. 1 ст. 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» районні, обласні ради делегують відповідним місцевим державним адміністраціям такі повноваження вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону, інформування про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення. Згідно до підпункту 6 п. «б» ст. 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження вжиття необхідних заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій відповідно до закону, інформування про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення. Підпункт 2 п. «б» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження із вжиття у разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів відповідно до закону щодо забезпечення державного і громадського порядку, життєдіяльності підприємств, установ та організацій, врятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження матеріальних цінностей.

Таким чином, пересвідчуємося, що органи місцевого самоврядування можуть ухвалювати відповідні рішення, пов'язані із встановленням карантинних, санітарно-гігієнічних та санітарно-протиепідемічних норм і правил. Тобто, відповідно до ст. 5 КУпАП сільські, селищні, міські, обласні ради мають право приймати в межах, що визначаються законами, рішення з питань боротьби зі стихійним лихом і епідеміями, що передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, а також рішення з питань боротьби з епізоотіями, за порушення яких відповідальність встановлено статтею 107 КУпАП. Сільські, селищні, міські ради встановлюють відповідно до законодавства правила, за порушення яких адміністративну відповідальність передбачено статтями 152, 159 і 182 КУпАП. Проаналізувавши положення даної статті, побачимо, що законодавець сконцентрував у ній підходи: перший, який міститься у ч. 1 ст. 5 КУпАП, і який зазначає про те, що органи місцевого самоврядування безпосередньо у своїх рішеннях фіксують

зобов'язуючі норми, у частині, що стосується рішень з питань боротьби зі стихійним лихом і епідеміями, які передбачають за їх порушення адміністративну відповідальність, не вказуючи на норми, згідно яких, власне, й настає адміністративна відповідальність. Тобто органи місцевого самоврядування у своїх рішеннях визначають перелік прав та обов'язків, якими можуть користуватися суб'єкти правовідносин, і за невиконання яких настає адміністративна відповідальність. Другий підхід полягає у тому, що органи місцевого самоврядування визначають перелік прав та обов'язків суб'єктів правовідносин, за недодержання яких настає адміністративна відповідальність за вчинення конкретних (визначених) адміністративних правопорушень (це стосується рішень з питань боротьби з епізоотіями, за порушення яких відповідальність встановлено статтею 107 КУпАП, тобто конкретизується норма КУпАП, за якою й настає адміністративна відповідальність. Фактично аналогічне положення міститься й у ч. 2 ст. 5 КУпАП). У такий спосіб делегування повноважень органам місцевого самоврядування надано повноваження встановлювати позитивні норми, порушення яких тягне за собою адміністративну відповідальність¹. Ведучи мову щодо визначення складу правопорушення у контексті ст. 5 КУпАП, слід зазначити, що норми вказаної статті непрямо наділяють органи місцевого самоврядування правом визначати діяння (об'єктивна сторона) та об'єкта, котрі безпосередньо у сукупності з іншими обов'язковими ознаками адміністративного правопорушення, а саме суб'єктом та суб'єктивною стороною й дають можливість про сприйняття конкретного діяння, як адміністративного правопорушення. Адже у рішеннях органів місцевого самоврядування визначаються позитивні зобов'язання, які повинні вчинити учасники правовідносин, які заохочуються органами місцевого самоврядування й не сприймаються, як адміністративні правопорушення. Натомість адміністративна відповідальність настає за порушення цих правил, що безпосередньо відображається у нормах особливої частини КУпАП, якими й встановлюється адміністративна відповідальність за вчинення

---

¹ Самбор М.А., Самбор А.М. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, якими визначаються склади адміністративних правопорушень. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної ради України*. 2014. № 3. С. 48-49.

того чи іншого адміністративного правопорушення¹. Підсумовуючи дослідження правових підстав вставлення карантинних, санітарно-гігієнічних та санітарно-протиепідемічних норм і правил, дозволяє вмотивовано та обґрунтовано доводити законність підстав для встановлення вказаних обмежень та належним чином обґрунтувати учасникам відносин законність таких рішень і необхідність їх дотримання чи виконання.

Детальніше дослідимо, ухвалені Кабінетом Міністрів України відповідні карантинні, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні норми і правила, які були запроваджені під час карантину та зумовленого ним запровадження стану надзвичайної ситуації на всій території України, адже останні прямо передбачені ст. 44³ КУпАП*. Перелік запроваджених заборон на період карантину чітко визначається Постановами Кабінету Міністрів України, сьогодні це – Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.07.2020 № 641 (зі змінами)².

Важливим для об'єктивної сторони даного правопорушення є місце, де вони вчиняються – громадські будинки і споруди, громадський транспорт, вулиці та місця самоізоляції чи обсервації, а також інші місця, зазначені у Постанові Кабінету Міністрів України, яка встановлює карантинні обмеження, у залежності від рівня епідемічної небезпеки.

Підсумовуючи проведений аналіз, зазначимо, що **об'єктивною стороною адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП є:** 1) перебування в громадських будинках і спорудах, громадському транспорті без вдягнутих засобів індивідуального

---

¹ У попередньому джерелі. С. 51.

* Нагадаємо, що адміністративна відповідальність поряд з іншим настає за порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених іншими актами законодавства, до яких належать постанови Кабінету Міністрів України.

² Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>.

захисту, зокрема респіраторів або захисних масок, що закривають ніс та рот, у тому числі виготовлених самостійно; 2) перебування на вулицях без документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус, без посвідчення про взяття на облік бездомної особи, довідки про звернення за захистом в Україні; 3) самовільне залишення місця самоізоляції, обсервації. **На території регіону (адміністративно-територіальної одиниці), на якій встановлено «зелений» рівень епідемічної небезпеки:** 1) проведення масових (культурних, спортивних, розважальних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів за участю більше однієї особи на 5 кв. метрів площі будівлі або території (якщо захід проводиться на відкритому повітрі), а також діяльність кінотеатрів та закладів культури з наповненістю кінозалів або залів понад 50 відсотків місць у кожному окремому кінозалі або залі; 2) здійснення регулярних та нерегулярних перевезень пасажирів автомобільним транспортом, зокрема перевезень пасажирів на міських автобусних маршрутах у режимі маршрутної таксі, в електричному (трамвай, тролейбус), залізничному транспорті, у міському, приміському, міжміському, внутрішньообласному та міжобласному сполученні, у кількості більшій, ніж кількість місць для сидіння, що передбачена технічною характеристикою транспортного засобу, визначена в реєстраційних документах на цей транспортний засіб; 3) проведення дискотек, робота розважальних закладів (нічних клубів), діяльність закладів громадського харчування із організацією дозвілля (ресторанів, кафе, барів, закусточних, їдалень, кафетеріїв, буфетів тощо); 4) відвідування закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої мистецької освіти у разі, коли на самоізоляції через контакт із пацієнтом із підтвердженим випадком COVID-19 перебуває більше ніж 50 відсотків здобувачів освіти та персоналу закладу освіти. **На території регіону (адміністративно-територіальної одиниці), на якій встановлено «жовтий» рівень епідемічної небезпеки:** 1) відвідування сторонніми особами установ і закладів соціального захисту, у яких тимчасово або постійно проживають/перебувають громадяни похилого віку, ветерани війни та праці, особи з інвалідністю, особи зі стійкими інтелектуальними або психічними порушеннями, установ і закладів, що надають соціальні послуги сім'ям/особам, які перебувають у складних життєвих обставинах,

окрім установ і закладів, які надають соціальні послуги екстрено (кризово); 2) діяльність хостелів; 3) робота після 24-ї та до 7-ї години суб'єктів господарювання з надання послуг громадського харчування без організації дозвілля (ресторанів, кафе, барів, закусточних, їдалень, кафетеріїв, буфетів тощо), окрім діяльності з надання послуг громадського харчування із здійсненням адресної доставки замовлень та замовлень на винос. **На території регіону (адміністративно-територіальної одиниці), на якій встановлено «помаранчевий» рівень епідемічної небезпеки:** 1) проведення масових (спортивних, соціальних, релігійних, рекламних та інших) заходів за участю більш як 220 осіб та більше однієї особи на 10 кв. метрів площі будівлі або території (якщо захід проводиться на відкритому повітрі), де проводиться захід; 2) діяльність закладів, що надають послуги з розміщення, крім готелів; 3) відвідування закладів освіти здобувачами освіти групами кількістю більш як 20 осіб, крім закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та спеціалізованої мистецької освіти; 4) проведення закладами охорони здоров'я планових заходів із госпіталізації; 5) діяльність спортивних залів, фітнес-центрів, крім спортивних залів, фітнес-центрів, що здійснюють приймання відвідувачів не більше однієї особи на 10 кв. метрів приміщення; 6) приймання дітей до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку; 7) оздоровлення та відпочинок дітей за межами зазначеної території; 8) відвідування пунктів (місць) тимчасового тримання осіб, пунктів тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні, та пунктів тимчасового розміщення біженців, окрім осіб, які надають правову допомогу особам, які перебувають в таких пунктах; 9) приймання відвідувачів закладами торговельного (у тому числі в магазинах, що розташовані у торговельно-розважальних центрах) і побутового обслуговування населення, крім випадків забезпечення перебування у приміщенні не більше одного відвідувача на 10 кв. метрів торговельної площі; 10) діяльність з надання послуг громадського харчування, крім випадків приймання відвідувачів із забезпеченням наповненості не більш як на 50 відсотків посадкових місць у приміщенні закладу. **На території регіону (адміністративно-територіальної одиниці), на якій встановлено «червоний» рівень епідемічної небезпеки:** 1) регулярні та нерегулярні перевезення пасажирів автомобільним,

залізничним транспортом, міським електротранспортом, метрополітеном у міському сполученні, крім перевезення: – легковими автомобілями, кількість пасажирів, включаючи водія, в яких не більше п'яти осіб без урахування осіб віком до 14 років; – службовими та/або орендованими автомобільними транспортними засобами підприємств, закладів та установ за умови забезпечення водіїв та пасажирів під час таких перевезень засобами індивідуального захисту в межах кількості місць для сидіння і виключно за маршрутами руху, про які поінформовано не менше ніж за два дні органи Національної поліції; 1-1) посадка пасажирів у транспорт приміського, міжміського, внутрішньообласного та міжобласного сполучення; 2) відвідування закладів освіти здобувачами освіти; 3) приймання відвідувачів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах культури, кінотеатрів, закладів громадського харчування (ресторанів, кафе тощо), торговельно-розважальних центрів, інших закладів розважальної діяльності, спортивних залів, фітнес-центрів, торговельного і побутового обслуговування населення, окрім: – торгівлі продуктами харчування, паливом, засобами гігієни, лікарськими засобами та виробами медичного призначення, ветеринарними препаратами, кормами, пестицидами та агрохімікатами, насінням і садивним матеріалом; – провадження банківської та страхової діяльності, а також медичної практики, ветеринарної практики, діяльності автозаправних комплексів, діяльності з технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів, технічного обслуговування реєстраторів розрахункових операцій, діяльності з ремонту комп'ютерів, побутових виробів і предметів особистого вжитку, об'єктів поштового зв'язку; – торговельної діяльності та діяльності з надання послуг громадського харчування із застосуванням адресної доставки замовлень; 4) відвідування отримувачами соціальних або реабілітаційних послуг установ і закладів, що надають соціальні або реабілітаційні послуги сім'ям, особам, які перебувають у складних життєвих обставинах (тимчасове, денне перебування), окрім установ і закладів, що надають соціальні послуги екстрено (кризово), центрів обліку бездомних осіб, мобільних бригад соціально-психологічної допомоги, соціального патрулювання.

Слід пам'ятати, що об'єктивна сторона полягає у порушенні

правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, що можуть виявлятися у вчиненні або невчиненні перерахованих вище діянь. Разом із цим слід мати на увазі, що такі діяння можуть змінюватися та залежать від суб'єктів, які уповноважені встановлювати такі обмеження.

Суб'єкт адміністративного правопорушення – це конкретна осудна фізична особа, що досягла 16-річного віку. Ознаки, які характеризують суб'єкта проступку, поділяють на загальні і спеціальні. Посадові особи віднесені до категорії спеціальних суб'єктів¹. Нормою ст. 12 КУпАП визначено загального суб'єкта адміністративної відповідальності, а саме зазначається, що адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку. Також у ст. 14 КУпАП міститься норма, що визначає, які посадові особи підлягають адміністративній відповідальності за адміністративні правопорушення, пов'язані з недодержанням установлених правил у сфері охорони порядку управління, державного і громадського порядку, природи, здоров'я населення та інших правил, забезпечення виконання яких входить до їх службових обов'язків. За порушення санітарних норм на загальних підставах підлягають адміністративній відповідальності й військовослужбовці та інші особи на яких поширюється дія дисциплінарних статутів, за вчинення адміністративних правопорушень (ст. 15 КУпАП).

Системно підходячи до аналізу змісту ст.ст. 12-16 КУпАП та ст. 44³ КУпАП зауважимо, що суб'єктом адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, відповідальність за які передбачена ст. 44³ КУпАП, є 1) загальний суб'єкт – особа, яка досягла на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку; 2) спеціальний суб'єкт – суб'єкт господарювання; посадові особи, наділені відповідними організаційно-розпорядчими та управлінськими повноваженнями.

Четвертий елемент – **суб'єктивна сторона** адміністративного правопорушення вказує на психічний стан особи на момент

---

¹ Постанова Шевченківського районного суду міста Києва від 30 серпня 2019 року у справі № 761/24283/19. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84826330>.

здійснення нею адміністративного правопорушення. Зміст її складає одна з форм вини (намір або необережність) суб'єкта протиправного діяння, що є обов'язковою умовою притягнення його до адміністративної відповідальності. Суб'єктивна сторона має декілька складових, до яких належать вина правопорушника, а також мета й мотив його діяльності. Визначальне місце наразі посідає вина як найважливіша суб'єктивна основа, без якої правова відповідальність не може мати місця¹. Вина – основна і обов'язкова ознака суб'єктивної сторони будь-якого адміністративного проступку. Це психічне ставлення особи до вчиненого нею суспільно шкідливого діяння і його наслідків, що виявляється у формі умислу або необережності².

Відповідно до норм ст.ст. 10, 11 КУпАП адміністративне правопорушення може бути вчиненом умисно, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер своєї дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки та бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків або з необережності, за умови, що особа, яка його вчинила, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала можливості настання таких наслідків, хоч повинна була і могла їх передбачити.

Таким чином, стверджуємо, що адміністративне правопорушення за ст. 44³ КУпАП може бути вчинено як умисно, так і з необережності.

Для дотримання фундаментальних принципів права і законодавства, таких як дотримання прав і свобод людини та громадянина, верховенства права, законності у діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, важливим є розуміння змісту практики застосування адміністративної відповідальності за ст. 44³ КУпАП. Узагальнити вказану практику можливо виключно за результатами вивчення судових рішень – постанов у справах про адміністративні правопорушення ст. 44³ КУпАП, розгляд яких у відповідності до ст. 221 КУпАП належить саме до повноважень судової гілки влади. Саме суди втілюють сучасні

---

¹ Белікова О.В. Юридичний склад адміністративного правопорушення. *Держава та регіони. Серія: право*, 2013. № 3 (41). С. 26.

² Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін. 2-ге вид. Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. С. 20.

стандарти у галузі прав і свобод людини та громадянина, вмотивованості та обґрунтованості судових рішень, які спираються на встановлення факту адміністративного правопорушення, доведеність винуватості особи, чи підлягає така особа адміністративній відповідальності, чи існують обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, їх врахування при притягненні до відповідальності та призначенні стягнення тощо.

Корисним вказана пропозиція є й для правильного правозастосування органами поліції норм законодавства про адміністративні правопорушення корисно вивчати судову практику, що містить вмотивованість та обґрунтованість ухвалення того чи іншого рішення, якими у діях особи встановлюється або спростовується наявність складу адміністративного правопорушення. Поміж цього аналіз практики розгляду справ про адміністративні правопорушення за досліджуваною статтею КУпАП дозволяє належним чином сформулювати у протоколі про адміністративне правопорушення склад правопорушення (об'єкт, об'єктивну сторону, суб'єкта та суб'єктивну сторону), відобразити докази, що підтверджують вчинення особою адміністративного правопорушення, а також такі ознаки доказів, як їх достатність та допустимість, що відіграватимуть ключову роль під час розгляду справи по суті. Саме суди вказують на логічність доведення вини чи невинуватості особи у вчиненні правопорушення за ст. 44³ КУпАП, а також використовують у цьому всі можливі передбачені законом заходи щодо дотримання прав особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, врахування та доведення всіх обставин, вказаних у ст. 280 КУпАП (обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про адміністративне правопорушення), справедливості ухваленого рішення, що на перший план висуває принцип доведення поза розумним сумнівом.

Стандарт доведення поза розумним сумнівом означає, що сукупність обставин справи, встановлена під час судового розгляду, виключає будь-яке інше розумне пояснення події, яка є предметом судового розгляду, окрім того, що інкримінований злочин було вчинено й обвинувачений є винним у вчиненні цього злочину. Це питання має бути вирішене на підставі безстороннього та неупередженого аналізу наданих сторонами обвинувачення і захисту

допустимих доказів, які свідчать за чи проти тієї або іншої версії подій¹.

Дослідимо деякі судові рішення, ухвалені судами різних регіонів України за результатами розгляду справ про адміністративні правопорушення за ст. 44³ КУпАП.

«27.06.2020 року о 12.30 год. продавець ОСОБА_1, знаходячись на робочому місці у магазині «М'ясний гастроном» за адресою: м. Одеса, Люстдорфська дор., 160, перебувала без засобів індивідуального захисту, чим порушила правила щодо карантину, скоїла адміністративне порушення за ст. 44³ КУпАП.

Відповідно до ст. 44³ КУпАП, порушення правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, передбачених Законом України «Про захист населення від інфекційних хвороб», іншими актами законодавства, а також рішень органів місцевого самоврядування з питань боротьби з інфекційними хворобами, тягне за собою накладення штрафу на громадян від однієї до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від двох до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

ОСОБА_1 до суду не з'явилася.

Вина ОСОБА_1 у скоєнні правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП, підтверджується протоколом від 15.07.2020 року про скоєння адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП, рапортом лейтенанта поліції від 27.06.2020 року.

Своїми діями ОСОБА_1 скоїла адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП порушення правил щодо карантину людей.

Відповідно до ст. 22 КУпАП, при малозначності вчиненого адміністративного правопорушення орган (посадова особа), уповноважений вирішувати справу може звільнити порушника від адміністративної відповідальності і обмежитись усним зауваженням.

Приймаючи до уваги малозначність правопорушення, визнання вини, обставини скоєння адміністративного правопорушення та відсутність будь-яких наслідків, можливо застосувати до ОСОБА_1 ст. 22 КУпАП та звільнити від адміністративної відповідальності, обмежитись усним зауваженням.

Суд постановив визнати ОСОБА_1, ІНФОРМАЦІЯ_1, яка мешкає за адресою: АДРЕСА_1, винною у скоєнні правопорушення,

---

¹ Що означає доведеність вини особи поза розумним сумнівом, роз'яснив ВС. Закон і бізнес. URL : https://zib.com.ua/ua/142525-scho_oznachae_dovedenist_vini_osobi_poza_rozumnim_sumnivom_r.html.

передбаченого ст. 44³ КУпАП; звільнити ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , яка мешкає за адресою: АДРЕСА_1, від адміністративної відповідальності за ст. 44³ КУпАП, у зв'язку з малозначністю вчиненого адміністративного правопорушення і оголосити усне зауваження¹.

09 липня 2020 року о 14 годині 15 хвилин громадянин ОСОБА_1 в АДРЕСА_1/перебував без документів, що посвідчують особу, чим порушив п. 2 п. 3 постанови Кабінету Міністрів України № 392 від 20 травня 2020 року, чим вчинив правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП.

ОСОБА_1 в судовому засіданні свою вину визнав.

Дослідивши матеріали справи, суд дійшов висновку, що в діях ОСОБА_1 наявні ознаки правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП.

Вина ОСОБА_1 у вчиненні вказаного правопорушення підтверджується протоколом про адміністративне правопорушення серії ГП № 103136 від 09 липня 2020 року, рапортами працівників правоохоронного органу.

Згідно зі ст. 280 КУпАП обставин, які обтяжують відповідальність, – не встановлено.

З врахуванням характеру вчиненого адміністративного правопорушення передбаченого ст. 44³ КУпАП, а також те, що тяжких наслідків від його дії не настало, суд вважає, що він підлягає звільненню від адміністративної відповідальності на підставі ст. 22 КУпАП.

Згідно ст. 22 КУпАП при малозначності вчиненого адміністративного правопорушення орган, (посадова особа), уповноважений вирішувати справу, може звільнити порушника від адміністративної відповідальності і обмежитись усним зауваженням.

Суд постановив визнати ОСОБА_1 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , винним у вчиненні адміністративного правопорушення передбаченого ст. 44³ КУпАП, та звільнити від адміністративної відповідальності на підставі ст. 22 КУпАП, обмежившись усним зауваженням; провадження у справі закрити»².

«Згідно із протоколом про адміністративне правопорушення № 65 від 23.07.2020, ОСОБА_1 23.07.2020 о 10 год. 30 хв., в АДРЕСА_2, перебуваючи на робочому місці не забезпечив дотримання вимог щодо

---

¹ Постанова Київського районного суду м. Одеси від 04.09.2020, у справі № 947/22531/20. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91398168>.

² Постанова Козелецького районного суду Чернігівської області від 01.09.2020, у справі № 734/1952/20. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91286194>.

профілактичних заходів протидії поширення коронавірусної хвороби, а саме: не проводиться щоденна термометрія; відсутні дезінфікуючі засоби; відсутня розмітка та інше, тобто вчинив правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП.

ОСОБА_1 в судовому засіданні з'явився та пояснив суду, що всіх правил дотримується, маски наявні, розмітка є, але стирається, дезінфікуючі засоби наявні, але, зі слів головного спеціаліста, не відповідає нормам, про що він не знав. Крім того, запевнив суд, що ввів журнал термометрії та про те, що буде ретельніше дотримуватися вимог профілактичних заходів протидії поширення коронавірусної хвороби.

Вислухавши ОСОБА_1, дослідивши матеріали справи, суд дійшов висновку, що вина ОСОБА_1 у скоєнні правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП, повністю знайшла своє підтвердження у зібраних та досліджених в судовому засіданні письмових доказах та поясненнях.

Разом з тим, враховуючи характер вчиненого ним правопорушення, ступінь вини, щире каяття, згідно ст. 22 КУпАП, суд вважає за можливе звільнити ОСОБА_1 від адміністративної відповідальності, обмежившись усним зауваженням.

Суд постановив ОСОБА_1 визнати винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП, оголосити йому усне зауваження, а справу закрити¹.

ОСОБА_1 24.07.2020 року о 12 год. 15 хв. в м. Києві по Столичному шосе, керуючи т/з «Богдан» д.н.з. НОМЕР_1, здійснював перевезення пасажирів у міському сполученні за регулярним маршрутом №193 Корчувате-Дарницька площа без засобів індивідуального захисту, чим порушив п.п. 7 п. 3 Постанови КМУ № 392 від 28.05.2020 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». Тобто, ОСОБА_1 своїми діями вчинив адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП.

ОСОБА_1 в судовому засіданні свою вину у вчиненому правопорушенні не визнав.

Дослідивши матеріали справи, суд вважає за необхідне визнати ОСОБА_1 винним за ст. 44³ КУпАП, оскільки його вина за ст. 44³ КУпАП підтверджується відомостями, відміченими в протоколі про

---

¹ Постанова Солом'янського районного суду м. Києва від 08.09.2020, у справі № 3/7280/20. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91421695>.

адміністративне правопорушення серії ГП № 533053 від 24.07.2020, іншими зібраними у справі матеріалами.

Враховуючи характер вчиненого правопорушення, дані про особу ОСОБА_1, наслідки вчиненого ним правопорушення, суд вважає за необхідне застосувати відносно нього адміністративне стягнення за ст. 44³ КУпАП у виді штрафу.

Керуючись ст. 40¹ КУпАП, відповідно до якої судовий збір у провадженні по справі про адміністративне правопорушення у разі винесення судом постанови про накладення адміністративного стягнення сплачується особою, на яку накладено таке стягнення, стягнути з ОСОБА_1 судовий збір на користь держави.

Суд постановив ОСОБА_1 визнати винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП та застосувати адміністративне стягнення у виді штрафу в розмірі однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, що становить 17 000 (сімнадцять тисяч) гривень»¹.

За результатами досліджень судових рішень у справах про адміністративні правопорушення за ст. 44³ КУпАП, доходимо висновку, що суди ключову увагу приділяють доказам, їх допустимості та достатності, а також законності рішення, тобто його ухвалення на підставі норм матеріального адміністративно-деліктного права з дотриманням вимог процесуального адміністративно-деліктного права.

Нагадаємо, що встановлення складу адміністративного правопорушення за ст. 44³ КУпАП здійснюється за допомогою доказів у справі про адміністративне правопорушення, якими є будь-які фактичні дані, на основі яких у визначеному законом порядку орган (посадова особа) встановлює наявність чи відсутність адміністративного правопорушення, винність даної особи в його вчиненні та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення справи. Ці дані встановлюються протоколом про адміністративне правопорушення, поясненнями особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих, свідків, висновком експерта, речовими доказами, показаннями технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і

---

¹ Постанова Голосіївського районного суду м. Києва від 01.09.2020, у справі № 752/14445/20. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91282734>.

кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, у тому числі тими, що використовуються особою, яка притягається до адміністративної відповідальності, або свідками, а також працюючими в автоматичному режимі, які використовуються при нагляді за виконанням правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, протоколом про вилучення речей і документів, а також іншими документами. Одним із ключових джерел доказів є пояснення особи (Додаток 3).

Судова практика критично ставиться до свідчень посадових осіб органу публічної влади – Національної поліції. Так, колегія суддів Касаційного адміністративного суду зазначила таке: цінність свідка полягає в його безпосередньому об'єктивному сприйнятті обставини справи за допомогою органів чуттів і відсутності юридичної зацікавленості у вирішенні справи. І саме з огляду на своє нейтральне становище людина здатна об'єктивно та правильно засвідчити події і факти так, як вони дійсно відбувалися для можливості уникнення формалізму та зловживання процесуальними правами¹.

Рапорт працівника поліції не може слугувати однозначним доказом винуватості особи у вчиненні адміністративних правопорушень².

Завжди слід об'єктивно та неупереджено підходити до вивчення норм позитивного права та критичного його сприйняття, оскільки від правильності розуміння норми, залежить дотримання принципу законності під час провадження у справах про адміністративні правопорушення. Яскравими прикладами є постанови судів, що визнали відсутність складу правопорушення у діях особи, яка

---

¹ Постанова Верховного Суду від 29 квітня 2020 року у справі №161/5372/17 (адміністративне провадження №К/9901/34016/18). URL : http://reyestr.court.gov.ua/Review/88986779?fbclid=IwAR3LD_axLQrF2uuMCnDmgzyIoMqKV LrBPLamyzKbi1h2OcyHykxSYHqCigw.

² Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 20 травня 2020 року у справі № К/9901/33786/18. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89325656?fbclid=IwAR2iflxESZiPBB88y04yEeSLV3Hjd BK0nPz0EB-40etcHiadgqj-4xxiTyA>.

здійснювала торгівлю під час карантину, оскільки заборони встановлені постановою Кабінету Міністрів України стосувалися суб'єктів господарювання, так само це стосувалося і керуючої магазином «Фора».

Важливо розуміти й об'єктивну сторону діяння, наприклад, відкриті двері магазину не свідчать про приймання відвідувачів, покупців, й складання протоколу про адміністративне правопорушення за таких обставин є наперед незаконним, а у діях такої особи відсутній склад адміністративного правопорушення.

Ефективним джерелом доказів вчинення адміністративного правопорушення є відеозйомка. Однак, за таких обставин важливо враховувати правові позиції допустимості таких відеозаписів, що викладені у рішеннях судів, зокрема й те, що у протоколі про адміністративне правопорушення має бути зазначеним технічний засіб, яким здійснено фото чи відеозапис, оскільки відеозапис, поданий відповідачем (поліцейським) на підтвердження факту порушення, не може вважатися належним доказом у зв'язку з тим, що протокол про адміністративне правопорушення не містить посилань на технічний засіб, за допомогою якого здійснено даний відеозапис¹. У зв'язку із цим необхідно обов'язково зазначати у протоколі відомості про технічні прилади та технічні засоби, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, за допомогою яких здійснювалася відповідна відеозйомка.

Зазвичай, такі записи подають до суду на лазерних дисках. Однак і у цьому разі слід пам'ятати про допустимість вказаного джерела доказів. Адже судова практика демонструє правову позицію, за якою суд визнав неможливість використання при обґрунтуванні винуватості особи відеозапису з оптичного диску з камери зовнішнього відеоспостереження, яка була встановлена на будівлі, оскільки він не є оригіналом відеозапису. Зокрема, суд, мотивуючи своє рішення про відхилення і про неможливість використання як доказу винуватості особи зазначеного відеозапису, послався на висновок експертизи відеозапису, згідно якого надана на дослідження відеофонограма з

---

¹ Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 15 листопада 2018 року у справі № 524/5536/17. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/77860158>

оптичного диску є копією, а тому встановити технологічні властивості відеофонограми (ознаки монтажу, порушення безперервності запису, стирання, обрізання тощо) неможливо. Перевірка вказаних обставин могла суттєво вплинути на висновки щодо встановлення обставин події¹. Як наслідок, важливо зберігати оригінал запису на відповідному технічному засобі до розгляду справи по суті.

Слід враховувати сучасну правову доктрину, у тому числі озвучену Європейським судом з прав людини у відповідних його рішеннях. Так, у своєму рішенні від 20.02.2020 у справі «Zelčs v. Latvia» Європейський суд з прав людини пристав на думку, що тримання заявника у поліцейському автомобілі не було передбачено законом з огляду на §1 ст.5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод². Отже, складання протоколу про адміністративне правопорушення не може проводитися у транспортному засобі поліції.

2.2. Особливості реагування працівників Національної поліції на порушення карантину людей, передбаченого ст. 44³ КУпАП

Питання створення алгоритмів (протоколів) дій поліцейських під час реагування на адміністративні правопорушення ані Міністерством внутрішніх справ України, ані центральним органом управління Національної поліції України не розв'язані, на що вказує відсутність відповідних відомчих наказів, інструкцій, що регламентували б поведінку поліцейських щодо реагування на повідомлення про адміністративні правопорушення та їх документування, таким чином, як це визначається у Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженої наказом

---

¹ Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 31 жовтня 2019 року у справі № 404/700/17. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85390646?fbclid=IwAR2tZAQY2tarcZx2mARwuSORrHf0iXQN9YmCVtxm9VCTxjBPxyvqVxSsSd8>.

² Чому порушника ПДР не можна тримати в поліцейському автомобілі. URL : https://zib.com.ua/ua/142202-espl_poyasniv_chomu_porushnika_pdr_ne_mozhna_trimati_v_polic.html?fbclid=IwAR2PJpIPInAC7z_OXY5t9_qL-qNpnMCVpG7PG2U9mpKXouoLMPJSRBB6MJg.

МВС від 07 липня 2017 року № 575, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 31 липня 2017 року за № 937/30805¹, під час реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення. Безперечно, це є значним недоліком під час аналізу ефективності поліцейської діяльності з виявлення, документування та протидії адміністративним правопорушенням. Адже такі умови надто надають перевагу саме адміністративному розсуду поліцейських щодо якості документування адміністративних правопорушень, вчинення процесуальних дій, наприклад, огляду на стан сп'яніння, затримання, вилучення тощо.

Таким чином, досліджуючи особливості реагування на правопорушення за ст. 44³ КУпАП, звернемося до положень Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, затвердженою наказом МВС України від 27.04.2020 № 357². Адже саме Інструкція з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України встановлює порядок реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, а також оперативного інформування в центральному органі управління поліції, міжрегіональних територіальних органах Національної поліції України, територіальних органах поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві, їх територіальних (відокремлених) підрозділах.

Очевидно, що реагування на правопорушення відбувається з моменту отримання інформації про таке правопорушення, а тому розпочинається з прийняття інформації від заявника диспетчером лінії «102» або під час особистого звернення до підрозділу поліції

---

¹ Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.

² Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України : наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>.

заявника до чергової служби. Однак, вказані питання є виключно внутрішньо організаційними аспектами реагування на повідомлення про адміністративне правопорушення та не звернені на зовнішню сферу діяльності поліції – безпосередньо на суспільні відносини, у яких і відбувається порушення правил щодо карантину людей.

Зосередимо увагу саме на повноваженнях та порядку дій поліцейських, які здійснюватимуть реагування на таку інформацію, залишивши поза увагою питання прийняття такого повідомлення та його реєстрації.

Працівникам, які перебувають у складі наряду патрульної поліції, групи реагування патрульної поліції (далі – ГРПП), чи іншим нарядам) у разі отримання від диспетчера (оперативного чергового) завдання про здійснення реагування на правопорушення про порушення правил щодо карантину людей, необхідно: 1) за наявності планшетного пристрою проставити в системі Інформаційного порталу Національної поліції (далі – ІПНП) відповідні відмітки про прийняття виклику, прибуття на місце події, закінчення виконання завдання, обставини правопорушення та результати реагування; 2) за наявності на місці події осіб, які потребують медичної допомоги, викликати екстрену медичну допомогу, до прибуття якої вживати невідкладні дії, спрямовані на врятування та збереження життя людини; 3) за наявності на місці події заявника (потерпілого) з'ясувати обставини правопорушення або події; 4) установити особи потерпілих, свідків або очевидців правопорушення, прикмети осіб, які підозрюються в його вчиненні, та вжити заходів щодо їх затримання. Про прикмети правопорушників, напрямок їх руху (марка, модель транспортного засобу, номерний знак, інші характерні ознаки), об'єкти посягань поінформувати диспетчера (оперативного чергового) для орієнтування інших нарядів поліції; 5) невідкладно забезпечити збір необхідних матеріалів перевірки; 6) якщо заяви та повідомлення про правопорушення не потребують додаткової перевірки, за наявності планшетного пристрою поліцейський повинен унести до системи ІПНП відомості про обставини події, ужиті заходи та зазначити, що звернення розглянуто на місці або відомості про подію не підтвердилися; 7) з'ясувати в заявника (потерпілого) абонентський номер телефону та адресу електронної пошти, а також зручний для нього спосіб отримання відповіді про результати розгляду його заяви чи повідомлення.

Орієнтовний час прибуття наряду поліції на місце події з моменту призначення наряду для реагування на правопорушення порушення правил щодо карантину людей (із урахуванням середньої швидкості руху автомобіля 40-50 км/год) складає: 1) у межах міста: до 7 хвилин – під час перебування наряду в зоні оперативного реагування; до 10 хвилин – у разі якщо задіяно наряд з іншої (сусідньої) зони обслуговування; 2) у сільській місцевості: до 20 хвилин – під час перебування наряду в зоні оперативного реагування; до 40 хвилин – у разі ситуації, коли задіяно наряд з іншої дільниці. У разі ускладнення погодних умов, дорожньої обстановки та особливостей місцевості або інших непередбачуваних обставин загальний строк прибуття наряду поліції на місце вчинення правопорушення або події не повинен перевищувати часу, мінімально необхідного, для подолання відстані від місця дислокації наряду поліції до місця події.

Старший наряду поліції, який першим з'явився на місці події, зобов'язаний негайно поінформувати диспетчера (оперативного чергового) про прибуття та візуальне обстеження місця події, а в міру з'ясування обставин додатково надавати інформацію про заходи, які здійснено для охорони місця події, стан здоров'я заявника (потерпілого) та/або інших людей, пошкодження об'єктів, майна всіх форм власності, заходи, що здійснені для встановлення та затримання осіб, які вчинили правопорушення, кількість інших нарядів поліції, які прибули на виклик, та іншу інформацію, що, на думку поліцейського, є важливою для припинення/розкриття правопорушення.

За відсутності (несправності) у наряду поліції планшетного пристрою, нестійкого рухомого (мобільного) зв'язку всі відмітки в системі ПНП про «призначення», «прийняття», «прибуття» та «виконання» завдання, іншу необхідну інформацію за результатами реагування на правопорушення або події вносить диспетчер (оперативний черговий).

Якщо заява чи повідомлення про адміністративне правопорушення не потребує додаткової перевірки, поліцейський за допомогою планшетного пристрою доповнює первинну інформацію в системі ПНП відомостями про обставини події, ужиті заходи та зазначає, що звернення розглянуто на місці або відомості про подію не підтвердилися.

У разі наявності заявника або свідків адміністративного

правопорушення поліцейські здійснюють їх опитування, уносять відомості про абонентський номер телефону заявника та адресу електронної пошти, а також зручний для нього спосіб отримання відповіді про результати розгляду заяви чи повідомлення (поштою, електронною поштою).

У разі відсутності технічної можливості внести зазначені відомості до системи ІПНП поліцейський викладає необхідну інформацію в рапорті, який надає оперативному черговому підрозділу поліції, на території обслуговування якого відбулася подія.

Відповідальний по територіальному відділу (відділенню) поліції (начальник СРПП) або оперативний черговий роздруковує із системи ІПНП необхідні відомості про подію, додає до них рапорт наряду, що виїжджав на місце події, та матеріали перевірки (за наявності), після чого доповідає матеріали керівнику територіального відділу (відділення) поліції.

Відомості про результати розгляду заяви чи повідомлення про адміністративне правопорушення або подію вносяться уповноваженою посадовою особою до системи ІПНП, а відповіді надаються заявникам у зазначений заявниками спосіб.

На жаль, алгоритм орієнтовних невідкладних дій працівника чергової служби, що міститься у додатку 1 до Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України не містить типового алгоритму дій поліцейських щодо реагування на порушення правил щодо карантину людей. Найбільш близьким до цього, є розділ «XXXII. Епідемії», інформацію з якого можна лише частково використати для формування відповідного алгоритму дій поліції під час надходження інформації про порушення правил щодо карантину людей¹.

Поліцейським чергової служби під час організації реагування на повідомлення про порушення правил щодо карантину людей пропонується:

1. З'ясувати: 1) час, місце, обставини та характер порушення правил

---

¹ Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#top>.

щодо карантину людей; 2) кількість осіб, які порушують правила, їх стан, установчі дані, місцеперебування (місцезнаходження); за можливості уточнити інформацію чи є вказані особи такими, що перебувають на самоізоляції, контактними особами з хворою особою на інфекційну хворобу, інші відомості, які необхідні для забезпечення санітарно-епідеміологічної безпеки поліцейських, які здійснюватимуть реагування на вказане адміністративне правопорушення; 3) установчі дані та місцеперебування (місцезнаходження) заявника.

2. Зареєструвати повідомлення в установленому порядку до ІПНП.

3. Забезпечити якісне протиепідемічне екіпіювання поліцейських, які здійснюватимуть реагування на повідомлення про порушення правил карантину людей.

4. Негайно направити до місця події наряди поліції для з'ясування обставин правопорушення про порушення правил карантину людей на місці події, за необхідності залучення додаткових сил і засобів поліції для оточення осередку епідемії, заборони виїзду та в'їзду до зони епідемії (при винесенні органом державної влади рішення щодо оголошення карантинної зони).

5. Негайно доповісти начальнику органу (підрозділу) поліції, його заступникам (відповідно до розподілу функціональних обов'язків), відповідальному по органу (підрозділу) поліції (начальнику СРПП) та до чергової служби вищого рівня.

6. Повідомити чергових прокуратури, територіальних органів (підрозділів) ДСНС та СБУ, інших органів державної влади та місцевого самоврядування.

7. У робочому зошиті для записів чергового фіксувати та негайно доповідати керівництву органу (підрозділу) поліції про всі повідомлення, які надходять від комісії з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

8. У подальшому діяти згідно з рішеннями керівництва органу (підрозділу) поліції та надзвичайної протиепідемічної комісії.

9. Надіслати до чергової служби вищого рівня інформацію про обставини події, вжиті заходи та їх результати.

Ураховуючи вказані відомості, вважаємо, що алгоритм дій працівника чергової служби під час надходження повідомлення про порушення правил щодо карантину людей повинен бути

затверджений відповідним наказом, шляхом внесення змін до Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України.

Вважаємо, що поліцейські, які здійснюють реагування на повідомлення про порушення правил щодо карантину людей на першому етапі реагування, разом із виконанням функцій щодо внесення відомостей про прийняття та реагування на вказане повідомлення до ПНП повинні:

До прибуття на місце події:

- 1) проаналізувати зміст повідомлення;
- 2) за наявності відомостей про заявника, його контактний телефон, зв'язатися з ним та уточнити відомості про зміст правопорушення (його склад);

- 3) звернути увагу на дотримання заходів особистої безпеки. Бути озброєними окрім пістолета з двома спорядженими магазинами, засобами індивідуального захисту (бронежилетом та захисним шоломом), засобами активної оборони (гумовим або пластиковим кийком, засобами, спорядженими речовинами сльозогінної та дратівної дії, засобами обмеження рухомості), мати при собі засоби протиепідемічного захисту, а саме: засоби індивідуального захисту шкіри, слизових оболонок й органів дихання (респіратор медичний, окуляри, гумові рукавички (медичні), антисептики, та інше майно, а саме костюм проти інфекційний тощо.

Прибувши на місце події:

- 1) оцінити обстановку, доповісти диспетчеру про прибуття та (за можливості) обставини події, обмежити доступ сторонніх осіб до місця події;

- 2) встановити заявника, провести його опитування, за бажанням останнього прийняти заяву;

- 3) за наявності на місці події осіб, які мають ознаки інфекційної хвороби, викликати карету екстреної медичної допомоги та медицини катастроф;

- 4) обмежити доступ сторонніх до місця події про правопорушення щодо порушення карантину людей;

- 5) встановити свідків, їх установчі дані, провести їх опитування

щодо обставин правопорушення. Обов'язково у поясненні відображати відомості про час, дату, місце події правопорушення, зміст порушення (яке саме порушення відбулося, наприклад торгівля у промисловому магазині шляхом реалізації товарів покупцям у кількості, особа має перебувати у самоізоляції, особа інфікована вірусною інфекцією тощо), фактичні дані які відомі свідкові, чи має свідок дані, що підтверджують вчинення правопорушення (наприклад, відеозапис, інші свідки події, учасники події – наприклад, покупці);

6) встановити особу, яка притягатиметься до адміністративної відповідальності (її установчі дані), опитати таку особу. За неможливості на місці події встановити особу правопорушника, або неможливості скласти протокол про адміністративне правопорушення на місці події, використати заходи забезпечення провадження у справі про адміністративне правопорушення (доставлення, адміністративне затримання, за необхідності вилучення речей (наприклад, при здійсненні господарської діяльності, пов'язаної із прийняттям покупців та реалізацією товарів, інші заходи забезпечення передбачені ст. 260 КУпАП). У разі встановлення у особи, яка підозрюється у вчиненні правопорушення, ознак інфекційної хвороби максимально обмежити контакт з нею (нагадаємо, що притягти особу до адміністративної відповідальності за ст. 44³ КУпАП можна впродовж 3 місяців (ст. 38 КУпАП), передати таку особу працівників охорони здоров'я. транспортування такої особи до місця госпіталізації чи медичного огляду здійснювати у службовому автомобілі екстреної медичної допомоги та медицини катастроф.

7) за можливості проводити відеофіксацію з моменту прибуття на місце події до завершення реагування на повідомлення;

8) зібрати відомості про нормативно-правові акти, особливо органів місцевого самоврядування, норми яких встановлюють відповідні карантинні обмеження. Якщо це особа, яка перебуває на самоізоляції, зробити відповідні запити до санітарно-епідеміологічної служби тощо.

9) скласти протокол про адміністративне правопорушення, до якого додати: заяву про правопорушення (за наявності), пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності; пояснення свідків; у протоколі про адміністративне правопорушення зазначити про наявність відео зйомки, за допомогою яких технічних приладів та

технічних засобів проводилася відео фіксація (марка, модель камери тощо); долучити до протоколу як речовий доказ відповідну відео зйомку (диск, флеш-пам'ять тощо), нормативні акти органів державної влади, місцевого самоврядування, що визначають відповідні обмеження, відомості закладів охорони здоров'я про перебування особи на самоізоляції тощо. Діяти з урахуванням знань, викладених вище.

10) про всі зміни, що пов'язані з учиненням правопорушення та відбуваються в присутності поліцейських, доповідати (за можливості) диспетчерові (зокрема, із використанням заздалегідь розроблених кодованих слів) і діяти за його вказівками;

11) у разі перебування на місці події декількох нарядів поліції поліцейські мають розташовуватися так, щоб бачити один одного і під час застосування вогнепальної зброї не опинитися на лінії вогню;

12) за наявності планшетного пристрою проставити в системі ПНП відповідні відмітки про прийняття виклику, прибуття на місце події, закінчення виконання завдання, обставини правопорушення та результати реагування;

13) Після завершення реагування на повідомлення провести дезінфекцію, у тому числі й транспортного засобу.

Вимоги до складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП, є загальними і передбачені Інструкцією з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції, затвердженою наказом МВС України від 06.11.2015 № 1376¹.

Протокол про адміністративне правопорушення складається на спеціальному бланку, що виготовлений друкарським способом згідно з технічним описом бланка протоколу про адміністративне правопорушення, на якому проставлено відповідні серію та номер.

Усі реквізити протоколу про адміністративне правопорушення заповнюються чорнилом чорного або синього кольору, розбірливим почерком, державною мовою.

Не допускаються закреслення чи виправлення відомостей, що заносяться до протоколу про адміністративне правопорушення, а

---

¹ Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>.

також унесення додаткових записів після того, як протокол про адміністративне правопорушення підписано особою, стосовно якої його складено.

Протокол про адміністративне правопорушення складається у двох примірниках, один з яких під розписку вручається особі, яка притягається до адміністративної відповідальності.

При складанні протоколу про адміністративне правопорушення в ньому зазначаються, зокрема:

– у графі «місце складання протоколу» – населений пункт або географічна точка;

– у графі «посада, найменування органу поліції, звання, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка склала протокол» – прізвище, ім'я, по батькові посадової особи, яка склала протокол (повністю, без скорочень);

– у графі «склав цей протокол про те, що громадянин(ка)» – прізвище, ім'я та по батькові особи, яка притягається до адміністративної відповідальності (повністю, без скорочень);

– у графі «назва документа, серія, №, ким і коли виданий» – документ, що посвідчує особу (серія, номер паспорта, дата видачі і назва органу, що його видав, або серія, номер іншого документа, що посвідчує особу, яка вчинила правопорушення (службове чи пенсійне посвідчення, студентський квиток тощо), дата видачі і найменування органу (установи, підприємства, організації), що його видав(ла));

– у графі «чи притягався(лася) до адміністративної відповідальності» – інформація щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності впродовж року (за наявності);

– у графі «дата, час, місце вчинення і суть учиненого адміністративного правопорушення» – суть адміністративного правопорушення (повинна точно відповідати ознакам складу адміністративного правопорушення, зазначеним у статті КУпАП, за якою складено протокол);

– у графі «до протоколу додається» – пояснення особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, викладені на окремому аркуші, рапорти посадових осіб органів поліції, довідки, акти тощо (у разі складення).

Якщо внаслідок вчинення адміністративного правопорушення заподіяно матеріальну шкоду, про це також зазначається в протоколі про адміністративне правопорушення.

При складанні протоколу про адміністративне правопорушення особі, яка притягається до адміністративної відповідальності, роз'яснюються її права, передбачені статтями 55, 56, 59, 63 Конституції України, статтею 268 КУпАП, повідомляється, що справу про адміністративне правопорушення буде розглянуто у строки, визначені статтею 277 КУпАП, про що робиться відмітка та ставиться підпис особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

Протокол про адміністративне правопорушення підписується уповноваженою посадовою особою, яка його склала, і особою, яка притягається до адміністративної відповідальності. За наявності свідків і потерпілих протокол про адміністративне правопорушення може бути підписано також цими особами.

У разі відмови особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, підписати протокол про адміністративне правопорушення у ньому робиться запис про це.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право подати пояснення і зауваження щодо змісту протоколу про адміністративне правопорушення та пояснення по суті адміністративного правопорушення, що додаються до протоколу про адміністративне правопорушення, а також викласти мотиви своєї відмови підписати його.

У разі якщо особа, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, не володіє українською мовою, протокол про адміністративне правопорушення складається за участю перекладача.

Особі, стосовно якої складається протокол про адміністративне правопорушення, пропонується надати по суті вчиненого адміністративного правопорушення письмове пояснення, що підписується зазначеною особою. Пояснення може додаватися до протоколу про адміністративне правопорушення окремо, про що робиться запис у ньому.

Особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, згідно зі статтею 63 Конституції України не несе відповідальності за відмову давати пояснення щодо себе, членів своєї сім'ї чи близьких родичів.

До протоколу про адміністративне правопорушення долучаються інші матеріали про адміністративне правопорушення (пояснення особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілих,

свідків, висновок експерта, речові докази, протокол про вилучення речей і документів, рапорти посадових осіб, а також інші документи та матеріали, що містять інформацію про правопорушення).

У разі якщо правопорушення вчинено кількома особами, протокол про адміністративне правопорушення складається стосовно кожної особи окремо.

У разі вчинення адміністративного правопорушення неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років протокол про адміністративне правопорушення складається стосовно одного з батьків неповнолітньої особи або особи, яка їх замінює, відповідно до частини третьої статті 184 КУпАП.

У разі вчинення неповнолітньою особою віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років адміністративних правопорушень, передбачених статтями 44, 51, 121 – 127, частинами першою, другою і третьою статті 130, статтею 139, частиною другою статті 156, статтями 173, 174, 185, 190 – 195 КУпАП, протокол про адміністративне правопорушення складається стосовно цієї особи.

Протокол про адміністративне правопорушення та матеріали про вчинене адміністративне правопорушення відповідно до статті 257 КУпАП надсилаються (надаються) органу (посадовій особі), уповноваженому(ій) розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Разом з тим, доречним буде звернути увагу на **основні недоліки у діяльності поліції під час затримання за порушення правил карантину**, які виявлені Асоціацією українських моніторів дотримання прав людини у діяльності правоохоронних органів.

Зокрема, варто пам'ятати, що відповідно до ст. 262 КУпАП, сам по собі **факт невиконання особою правил карантину не може бути підставою для її адміністративного затримання**. Основне завдання поліцейського – зафіксувати правопорушення складанням протоколу та зібрати відповідні докази протиправної поведінки.

Для уникнення порушень прав громадян та непорозумінь під час виконання службових обов'язків важливо пам'ятати, що **застосування до порушників карантину адміністративного затримання на підставі ст. 185 КУпАП «Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця» у випадку відмови виконувати карантинні вимоги не у всіх випадках є**

виправдано та правомірно.

У 2011 році Конституційний суд України розтлумачив поняття «злісної непокори» як *«відмову від виконання наполегливих неодноразово повторених законних вимог чи розпоряджень або відмову, виражену у зухвалій формі, що свідчить про явну зневагу до осіб, які охороняють громадський порядок»*.

Відповідно до ст. 29 Закону України «Про Національну поліцію» *адміністративне затримання як поліцейський захід примусового характеру має бути законним, необхідним, пропорційним та ефективним*. Відповідно ж до ст.ст. 43, 44 вказаного Закону застосування фізичної сили та спецзасобів має відбуватись з *урахуванням конкретної ситуації, характеру правопорушення та індивідуальних особливостей особи, яка вчинила правопорушення*.

Крім того, поліцейський зобов'язаний *засудити попередити особу про застосування фізичної сили або спеціальних засобів і надати їй достатньо часу для виконання законної вимоги*.

Найбільш поширені порушення прав громадян при затриманні працівниками поліції:

- затримання без достатніх на те підстав;
- використання фізичної сили за відсутності для цього нагальної потреби;
- надмірне застосування фізичної сили, у тому числі з використанням небезпечних для життя прийомів;
- застосування фізичних заходів впливу без урахування статті, віку та інших індивідуальних особливостей особи;
- невинуватиме ситуацією застосування спеціальних засобів обмеження руху;
- відмова пояснити затримуваній особі підстави для затримання;
- застосування фізичної сили без попереднього попередження про такі наміри;
- відсутність фіксації обставин та порядку проведення затримання за допомогою портативних нагрудних відео реєстраторів¹.

---

¹ Дотримання поліцією прав громадян при затриманні за порушення карантину / В. Батчаєв. – Київ: Асоціація УМДПЛ. 2020. 30 с.

Список використаних джерел:

1. Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. Урядовий кур'єр від 25.05.2017. № 95.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
3. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458.
4. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. № 30.
5. Коронавірус в Україні. URL : <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/ukraine/>
6. Коронавирусная болезнь (COVID-19): как она передается? URL: <https://www.who.int/ru/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>.
7. Коронавірус: статистика по странам. URL : <https://index.minfin.com.ua/reference/coronavirus/geography/>.
8. Логвиненко Б.О. Організаційно-правові недоліки забезпечення поліцією заходів карантину (на прикладі запобігання поширенню COVID-19) // Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: Матеріали регіонального круглого столу (м. Дніпро, 19 червня 2020 року). Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 14.
9. Оперативна інформація про поширення та профілактику COVID-19. URL : <https://moz.gov.ua/article/news/operativna-informacija-pro-poshirennja-koronavirusnoi-infekcii-2019-cov19>.
10. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 760. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760-2020-%D0%BF#Text>.
11. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністраів України від 22 вересня 2021 р. № 981. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981-2021-%D0%BF#n2>.
12. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 р. № 641: Постанов Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 р. № 848 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-2020-%D0%BF#n2>.
13. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 р. № 392. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-%D0%BF?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96#w1_2.

14. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF#Text>.

15. Про встановлення карантину та запровадження посиленних протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>.

16. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994. № 27.

17. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. Урядовий кур'єр від 12.03.2020. № 47.

18. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>.

19. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>

20. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події: Наказ МВС України від 22.08.2016 № 859 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1254-16#n15>.

21. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку введення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Наказ МВС України від 31.10.2016 № 1129. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-17#Text>.

22. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Урядовий кур'єр від 12.08.2015. № 146.

23. Протокол позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 21.10.2021 № 35 URL :

<https://www.dsns.gov.ua/files/2021/9/22/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB%2035.pdf>.

24. Судова практика притягнення до адміністративної відповідальності за порушення карантинних вимог. URL : <https://legal100.org.ua/sudova-praktika-prityagnennya-do-administrativnoyi-vidpovidalnosti-za-porushennya-karantinnih-vimog/>.

Питання для самостійної підготовки:

1. Юридичний склад правопорушення передбаченого ст. 44³ КУпАП.
2. Особливості об'єкту правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП та його види.
3. Об'єктивна сторона складу проступку, передбаченого ст. 44³ КУпАП.
4. Суб'єкт адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП.
5. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП.
6. Докази винуватості особи у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44³ КУпАП.
7. Алгоритм дій поліцейського чергової служби під час організації реагування на повідомлення про порушення правил щодо карантину людей.
8. Вимоги до складання протоколу про адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44³ КУпАП.

Теми рефератів:

1. Склад адміністративного правопорушення передбаченого ст. 44³ КУпАП.
2. Залежність об'єктивної сторони складу проступку, передбаченого ст. 44³ КУпАП від рівня епідемічної безпеки.
3. Особливості застосування до порушників карантину адміністративного затримання на підставі ст. 185 КУпАП.
4. Аналіз судової практики розгляду адміністративних протоколів за вчинення адміністративного правопорушення передбаченого ст. 44³ КУпАП.
5. Перспективи розвитку нормативно-правового регулювання діяльності Національної поліції щодо забезпечення карантину людей в Україні.

Ситуаційні завдання:

Завдання 1

Під час церковної служби з нагоди медового спасу у церкві святого Павла прихожани перебували в приміщенні без засобів індивідуального захисту, цілували ікони, молилися, причащалися.

Питання:

Чи є в умовах задачі склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП?

Хто є суб'єктом правопорушення у даному випадку?

Що є доказами у справі про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Положення яких нормативно-правових актів були порушені?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Завдання 2

Гр. П., працюючи барменом бару «Кіт» за адресою по вул. Кобилянська, 16, у м. Чернівці, розмістив відвідувачів за одним столом в кількості 8 чоловік.

Питання:

Чи є в умовах задачі склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП?

Хто є суб'єктом правопорушення у даному випадку?

Що є доказами у справі про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Положення яких нормативно-правових актів було порушено?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Завдання 3

Під час патрулювання та здійснення вибіркової перевірки у сквері Сонячний м. Дніпро патрульні виявили гр. Д, який не мав документів, що посвідчують особу.

Питання:

Чи уповноважені поліцейські здійснювати таку перевірку?

Чи уповноважені поліцейські здійснювати перевірку наявності сертифікатів про вакцинацію?

Чи є склад адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 44-3 КУпАП, в діях гр. Д.?

Що є доказами у справі про адміністративне правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Положення яких нормативно-правових актів були порушені?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Розділ 3

ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ

3.1. Особливості взаємодії Національної поліції з органами МОЗ України в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації

Органи та підрозділи МОЗ України та МВС України, зокрема органи та підрозділи Національної поліції України, в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації тісно взаємодіють, адже від злагодженої діяльності цих двох міністерств залежить результат – санітарне й епідемічне благополуччя населення.

Положенням про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267¹ визначено, що МОЗ є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, а також захисту населення від інфекційних хвороб, протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу й іншим соціально небезпечним захворюванням, попередження та профілактики неінфекційних захворювань, забезпечує формування та реалізує державну політику зокрема у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження), імунопрофілактики, промоції здорового способу життя та запобігання факторам ризику, попередження та зниження рівня вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, безпеки харчових продуктів, регламентації факторів середовища життєдіяльності населення, гігієнічної регламентації небезпечних факторів, створення національної системи

---

¹ Про затвердження Положенням про Міністерство охорони здоров'я України : постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2015 № 267. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text>.

крові, управління системою якості щодо безпеки крові, біологічної безпеки та біологічного захисту, боротьби зі стійкістю до протимікробних препаратів, реагування на небезпеки для здоров'я та надзвичайні стани в сфері охорони здоров'я, а також забезпечення формування державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення.

Проведений нами аналіз діяльності Національної поліції України з органами МОЗ України в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації дозволяє виокремити наступні напрями такої взаємодії.

1. Взаємодія під час самоізоляції осіб, які підлягають такій процедурі в обов'язковому порядку¹.

Варто зазначити, що згідно чинного законодавства самоізоляції на території України підлягають²:

1) особи, які мали контакт із пацієнтом із підтвердженим випадком COVID-19, окрім:

- осіб, які під час виконання службових обов'язків використовували засоби індивідуального захисту відповідно до рекомендацій щодо їх застосування;

- осіб, які отримали повний курс вакцинації від COVID-19 (через 14 днів від дати введення останньої дози відповідно до протоколу вакцинації від COVID-19) за відсутності симптомів;

- осіб, які перехворіли на COVID-19 (протягом 180 днів від дати забору матеріалів, що дали позитивний результат тестування на COVID-19) за відсутності симптомів;

2) особи з підозрою на інфікування або з підтвердженим діагнозом захворювання на COVID-19 у легкій формі за умови, що особа не потребує госпіталізації;

3) особи, які перетинають державний кордон на в'їзд в Україну, окрім:

- осіб, які не досягли 18 років;
- глав та членів офіційних делегацій іноземних держав,

---

¹ Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1236 зі змінами станом на 21.10.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF?fbclid=IwA>.

² У попередньому джерелі.

співробітників міжнародних організацій, а також осіб, які їх супроводжують та в'їжджають в Україну на запрошення Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Офісу Президента України, Міністерства закордонних справ;

- працівників дипломатичних представництв і консульських установ іноземних держав, представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні, та членів їх сімей;

- осіб, які прибувають для участі в офіційних спортивних змаганнях, що проходять на території України, та супроводжуваних їх осіб;

- осіб, які прибувають для участі в культурних заходах, що проходять на території України, за запрошенням закладу культури та супроводжуваних їх осіб;

- військовослужбовців (підрозділів) збройних сил держав – членів НАТО та держав – учасниць програми НАТО «Партнерство заради миру», які беруть участь у заходах з підготовки підрозділів Збройних Сил або прибувають на запрошення Міністерства оборони;

- експертів прикордонних відомств країн Європейського Союзу, які прибувають в рамках проведення спільних операцій із Європейською агенцією прикордонної та берегової охорони Frontex;

- членів офіційних урядових та інших делегацій України, які повертаються в Україну після здійснення короткострокових відряджень за кордон із метою участі в міжнародних консультаціях, переговорах, конференціях, сесіях органів міжнародних організацій, засіданнях міжурядових комісій, інших спільних міждержавних органів;

- учасників зовнішнього незалежного оцінювання, осіб, які мають намір вступити до закладів освіти, в тому числі на курси (відділення) з підготовки до вступу до державних закладів вищої освіти, здобувачів освіти, які навчаються в закладах освіти, розташованих на території України, а також батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників, інших законних представників чи інших осіб, уповноважених батьками (усиновлювачами), опікунами, піклувальниками або іншими законними представниками, які супроводжують таких осіб;

- водіїв та членів екіпажу вантажних транспортних засобів, автобусів, що здійснюють регулярні перевезення, членів екіпажів повітряних і морських, річкових суден, членів поїзних і локомотивних

бригад;

- осіб, які здійснюють перевезення гемопоетичних стовбурових клітин для трансплантації;

- осіб, які мають документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародний, внутрішній сертифікат або іноземний сертифікат, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати), або однією дозою однодозної вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), що включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, або одужання особи від зазначеної хвороби;

- іноземців та осіб без громадянства, які в'їжджають в Україну та мають документи, що підтверджують транзитний проїзд територією України протягом 48 годин;

- громадян України, які мають документ, що підтверджує отримання однієї дози дводозної вакцини;

- громадян України, які бажають здійснити вакцинацію від COVID-19 на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, за умови пред'явлення запрошення на вакцинацію з унікальним ідентифікатором;

4) особи, які прибувають з тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, окрім:

- осіб, які не досягли 18 років;
- працівників представництв офіційних міжнародних місій, організацій, акредитованих в Україні;

- учасників зовнішнього незалежного оцінювання;
- осіб, які мають намір вступити до закладів освіти, зокрема на курси (відділення) з підготовки до вступу до державних закладів вищої освіти, розташованих на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі;

- здобувачів освіти, які навчаються в закладах освіти, розташованих на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі;

- одного з батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників, інших законних представників чи інших осіб, уповноважених одним із батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників або інших законних

представників, які супроводжують осіб, зазначених в абзацах четвертому – шостому цього підпункту;

- громадян України, які бажають здійснити вакцинацію від COVID-19 на території, де органи державної влади здійснюють свої повноваження в повному обсязі, за умови пред'явлення запрошення на вакцинацію з унікальним ідентифікатором;

- громадян України, які мають документ, що підтверджує отримання однієї дози дводозної вакцини;

- осіб, які мають документ, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації, чи міжнародний, внутрішній сертифікат або іноземний сертифікат, що підтверджує вакцинацію від COVID-19 однією дозою дводозної вакцини (жовті сертифікати), або однією дозою одностійової вакцини чи двома дозами дводозної вакцини (зелені сертифікати), які включені Всесвітньою організацією охорони здоров'я до переліку дозволених для використання в надзвичайних ситуаціях, або одужання особи від зазначеної хвороби;

5) особи з підтвердженим діагнозом COVID-19, виписані із закладу охорони здоров'я, до моменту одужання відповідно до галузевих стандартів у сфері охорони здоров'я.

Строк самоізоляції визначає лікар, до якого звернулася особа, (як правило – сімейний лікар, педіатр), зважаючи на медичні стандарти в цій галузі.

Суб'єктами, які вносять інформацію до Єдиного державного вебпорталу електронних послуг про осіб, які потребують самоізоляції, є:

1. Адміністрацією Державної прикордонної служби;
2. особисто;
3. державною установою «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України»;
4. пунктами тестування на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2 на контрольних пунктах в'їзду на тимчасово окуповані території в Донецькій та Луганській областях, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя та виїзду з них.

Ці суб'єкти вносять до Єдиного державного вебпорталу електронних послуг інформацію про:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи;
- 2) серію та/або номер паспорта;

3) визначене особою місце самоізоляції;

4) засоби зв'язку (номер телефону).

Особи, які потребують самоізоляції, зобов'язані постійно перебувати у визначеному ними місці самоізоляції, утримуватися від контакту з іншими особами, крім тих, з якими разом проживають.

До інформаційних систем МВС та Національної поліції автоматично за допомогою зокрема її мобільного додатка «Вдома», з використанням єдиної інформаційної системи МВС надходить інформація про осіб, які перебувають на самоізоляції та потребують поточного контролю.

Поліцейські уповноважені здійснювати поточний контроль за перебуванням особи в місці самоізоляції шляхом проведення вибіркового перевірок¹.

Крім того, поліцейські реагують на повідомлення про порушення умов самоізоляції, що надходять від лікуючого лікаря та/або працівників державних установ Міністерства охорони здоров'я епідеміологічного профілю, посадових осіб, уповноважених органами місцевого самоврядування. У таких випадках поліцейські безпосередньо перевіряють дотримання особою умов самоізоляції; перевіряють, чи фактично особа перебуває за вказаною нею адресою самоізоляції.

У разі наявності складу адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 44-3 КУпАП, поліцейські уповноважені скласти протокол про адміністративне правопорушення, зібрати інші доказові матеріали у справі (пояснення свідків, відеозапис місця перебування особи у самоізоляції, документи, що підтверджують відсутність особи у місці самоізоляції, наприклад, білети у кіно, театр, чеки з магазину, та інші докази), направити адміністративний матеріал до суду для вирішення справи по суті.

Поліцейським варто знати, що особам, які потребують самоізоляції (крім осіб, які мають лабораторно підтверджений діагноз COVID-19) та яким органи соціального захисту населення письмово поінформували про неможливість їх соціального супроводу, дозволяється:

---

¹ У попередньому джерелі.

- двічі на день вигулювати домашніх тварин протягом не більше ніж однієї години на добу за умови використання засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів без клапана видиху або медичних масок без клапана видиху;
- відвідування місць торгівлі продуктами харчування, засобами гігієни, лікарськими засобами, медичними виробами, які розміщені на відстані не більше ніж 2 кілометри від місця самоізоляції, щодня протягом двох годин на добу за умови використання засобів індивідуального захисту, зокрема респіраторів без клапана видиху або медичних масок без клапана видиху.

Підсумовуючи, слід зазначити, що взаємодія Національної поліції та органів МОЗ України полягає у тому, що органи МОЗ вносять до системи «Вдома» інформацію про осіб, які потребують самоізоляції, а Національна поліція здійснює поточний контроль дотримання правил самоізоляції шляхом використання цих даних.

2. Наступним напрямом взаємодії Національної поліції України з органами МОЗ України в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації вважаємо за необхідно визначити **проведення інструктажів для поліцейських перед патрулюванням громадських місць про правила дотримання карантину, особливості застосування протиепідемічних заходів, специфіку розповсюдження хвороби COVID-19, ознаки хвороби COVID-19** від медичних працівників, які мають достатньо професійних знань, умінь та навичок, щоб кваліфіковано роз'яснити незрозумілі питання.

Крім того, рівні епідемічної небезпеки («зелений», «жовтий», «помаранчевий») визначаються керівником робіт із ліквідації наслідків медико-біологічної надзвичайної ситуації природного характеру державного рівня, пов'язаної із поширенням на території України COVID-19, за результатами щоденної оцінки відповідних ознак епідемічної небезпеки. Інформація про зазначені рівні розміщується на офіційному інформаційному порталі Кабінету Міністрів України (за посиланням <http://covid19.gov.ua>) та веб-сайті Міністерства

охорони здоров'я (за посиланням <https://moz.gov.ua>)*.

Із метою здійснення контролю за дотриманням обмежувальних протиепідемічних заходів на вулицях, у парках, інших громадських місцях (громадських будинках і спорудах, закладах громадського харчування, розважальних закладах (нічних клубах), громадському транспорті) поліцейським надано право проводити вибірккову перевірку документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство чи її спеціальний статус, а також довідок про звернення за захистом в Україні, виданих відповідно до Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», а також документів, що підтверджують вакцинацію від COVID-19, негативний результат тестування або одужання особи від зазначеної хвороби у випадках, коли це є підставою для незастосування обмежувальних протиепідемічних заходів, передбачених для відповідних рівнів епідемічної небезпеки¹.

Перевірка чинності COVID-сертифіката здійснюється поліцейськими з використанням мобільного додатка Порталу Дія або в інших інформаційних системах, засобами яких здійснюється підтвердження його чинності².

Важливо! Серед населення розповсюджується інформація, що перевірка наявності чи відсутності COVID-сертифікату чи довідки про вакцинацію (додатки 7, 8) працівниками поліції чи іншими уповноваженими особами – це розголошення медичної таємниці.

Вказана точка зору є такою, що не відповідає чинному законодавству України, адже інформація, яка міститься у COVID-сертифікатах чи довідці про вакцинацію не містить відомостей, що

---

* Обмеження, пов'язані із запровадженням кожного рівня епідемічної небезпеки, визначені Постановою Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 9 грудня 2020 р. № 1236 (див. також розділ 1 даного навчального посібника).

¹ У попередньому джерелі.

² Деякі питання формування та використання сертифіката, що підтверджує вакцинацію від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, негативний результат тестування або одужання особи від зазначеної хвороби: постанова Кабінету Міністрів України від 29.06.2021 № 677. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-i290621-677>.

становлять медичну таємницю.

Так, право на нерозголошення конфіденційної інформації про людину гарантується Конституцією України (статті 32 (ч. 2), 34 (ч. 3)).

Право на медичну таємницю закріплене в Основах законодавства України про охорону здоров'я (статті 39 (ч. 2, 5), 39-1, 40, 43 (ч. 1)). Окремі аспекти визначені у Сімейному кодексі України (стаття 30), Цивільному кодексі України (статті 285 (ч. 2, 4), 286), Кримінальному кодексу України (статті 132, 145), Законах «Про інформацію» (стаття 21 (ч. 2)), хоча саме визначення поняття медичної таємниці у чинному законодавстві України відсутнє.

Зокрема, відповідно до статті 39-1 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» пацієнт має право на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також про відомості, одержані при його медичному обстеженні. У статті 40 вищевказаного Закону зазначається, що медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторони життя громадянина, не мають права розголошувати ці відомості, крім передбачених законодавчими актами випадків, формуючи поняття лікарської таємниці. Наразі потрібно враховувати різницю між «медичною таємницею», тобто інформацією про пацієнта як такої та «лікарською таємницею» як інформацією, якою володіє конкретний суб'єкт – лікар, медичний працівник та інша особа, яким інформація про пацієнта стала відома у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків.

Згідно зі ст. 286 Цивільного кодексу України «медичну таємницю» можливо розуміти як:

- таємницю про стан здоров'я особи;
- факт звернення за медичною допомогою;
- діагноз;
- інші відомості, одержані при медичному обстеженні особи.

Забороняється вимагати та подавати за місцем роботи або навчання інформацію про діагноз та методи лікування фізичної особи.

Відповідно до Кримінального кодексу України під поняттям медичної чи лікарської таємниці слід розуміти такі відомості:

- факти звернення за психіатричною допомогою та лікування у

психіатричному закладі чи перебування в психоневрологічних закладах для соціального захисту або спеціального навчання, а також інші відомості про стан психічного здоров'я особи, її приватне життя;

- зараження особи інфекційною хворобою, що передається статевим шляхом, проведені медичні огляди та обстеження з цього приводу, дані інтимного характеру, отримані у зв'язку з виконанням професійних обов'язків посадовими особами та медичними працівниками закладів охорони здоров'я;

- результати медичного обстеження осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу (вони повідомляються лише цим особам. При цьому приховання тяжкої хвороби, а також хвороби, небезпечної для другого з подружжя, їх нащадків, може бути підставою для визнання шлюбу недійсним).

Окремі положення щодо конфіденційної інформації медичного характеру містяться у Законі України «Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині». Так, обробка персональних даних, що є конфіденційною інформацією про фізичних осіб та міститься в інформаційних системах супроводу трансплантації, здійснюється з дотриманням вимог законодавства. Персональні дані, що є конфіденційною інформацією про фізичну особу, збирання, зберігання та використання яких не передбачено законодавством у сфері охорони здоров'я, та містять вимоги щодо обробки персональних даних в інших інформаційно-телекомунікаційних системах, можуть оброблятися у базах даних державних інформаційних систем трансплантації лише за згодою суб'єктів персональних даних.

Таким чином можемо констатувати, що COVID-сертифікат чи довідка про вакцинацію не містить даних, які становлять медичну чи лікарську таємницю а є документами, що підтверджують факт вакцинації.

Отже, працівники поліції під час перевірок дотримання карантинних правил можуть вимагати у громадян пред'явити COVID-сертифікат, не порушуючи при цьому закон.

Наголошуємо, що норма про наявність документу про вакцинацію не поширюється на відвідування банків, АЗС, ветеринарних магазинів, аптек та всіх продовольчих магазинів на будь-якому рівні епіднебезпеки. У вказаних закладах ніхто не може

перевіряти у відвідувачів наявність документу про щеплення. Водночас, чинні карантинні норми передбачають, що на червоному рівні епіднебезпеки працювати можуть лише ті громадські заклади, де 100% персоналу та відвідувачів вакциновані або мають негативний тест на COVID-19. Тобто у вказаних закладах вже йдеться про можливість перевірки документу про щеплення або негативного тесту на COVID-19. Для того, щоб обмеження жовтого чи червоних рівнів не стосувались громадських закладів чи масових заходів, співробітники чи організатор мають перевірити відповідні документи у відвідувачів. У випадку, якщо відвідувачі таких закладів відмовляються їх надати, то суб'єкт господарювання має повне право відмовити у своїх послугах. У першу чергу йдеться про те, що заклади мають дотримуватись правил роботи в час карантину, затверджених Постановою Кабміну №1236¹.

3. Огляд поліцейських медичним працівником перед патрулюванням громадських місць.

Огляд поліцейських медичним працівником має на меті виключити наявність захворювань у самих поліцейських, які будуть нести службу у громадських місцях та спілкуватися з людьми.

Такий огляд має обов'язковий характер та має включати вимірювання температури, тиску, візуальний огляд, а у разі необхідності і проведення тесту на виявлення COVID-19.

4. Залучення лікарів до он-лайн консультацій.

Розповсюдженою в період карантину стала практика онлайн консультацій різних за фахом лікарів. Саме тому одним із напрямків взаємодії вважаємо онлайн консультування лікарями поліцейських, які перебувають на службі з охорони публічного порядку та безпеки.

Таке консультування може стосуватися не тільки питань виявлених ознак, схожих на ознаки хвороби COVID-19. Консультація може проводитися з інших медичних питань, які виникають на службі поліцейських (надання першої домедичної допомоги, тощо).

Онлайн консультування може відбуватися за допомогою телефонного зв'язку, за допомогою відеозв'язку або он-лайн чатів у таких мобільних додатках, як Viber, Telegram, WhatsApp, тощо.

Існує необхідність створення відповідного мобільного додатку для

---

¹ Перевірка наявності COVID-сертифікату є законною. URL : <http://www.dolc.dp.ua/wpress/?p=6962>.

поліцейських та лікарів для проведення таких консультацій.

5. Виклик швидкої медичної допомоги (або, у разі наявності, спеціально обладнаних медичних бригад) у випадку виявлення у осіб ознак COVID-19.

Поліцейські у разі виявлення особи, у якої наявні ознаки хвороби COVID-19, має застосувати всіх необхідних заходів для ізоляції її від оточуючих, застосувати засоби індивідуального захисту відносно себе, викликати швидку медичну допомогу. **102** – номер гарячої лінії швидкої медичної допомоги.

У період карантину можуть бути організовані спеціально обладнані бригади медичної допомоги. Комплектація таких бригад унеможливує зараження медичних працівників та ізолює хворого від оточуючих за допомогою спеціальних захисних костюмів.

3.2. Взаємодія органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації

Захист населення від інфекційних хвороб визначається одним із пріоритетних напрямів діяльності органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

У сфері захисту населення від інфекційних хвороб Кабінет Міністрів України розробляє і здійснює відповідні державні цільові програми, забезпечує фінансування та матеріально-технічне постачання закладів охорони здоров'я, установ і закладів державної санітарно-епідеміологічної служби, підприємств, установ та організацій, залучених до проведення заходів і робіт, пов'язаних з ліквідацією епідемій, координує проведення цих заходів і робіт, а також вирішує інші питання у межах повноважень, визначених законом¹.

Разом із цим, у зазначеній сфері органи місцевого самоврядування забезпечують проведення профілактичних і протиепідемічних заходів на територіях населених пунктів, у місцях масового відпочинку населення та рекреаційних зонах, а також робіт по ліквідації епідемій та спалахів інфекційних хвороб і вирішують питання фінансового та

---

¹ Міністерство юстиції України. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_24798.

матеріально-технічного забезпечення цих заходів і робіт.

Окрім того, органи місцевого самоврядування здійснюють комплексні заходи, спрямовані на ліквідацію епідемій, спалахів інфекційних хвороб та їх наслідків, та забезпечують участь у боротьбі з інфекційними хворобами закладів та установ охорони здоров'я усіх форм власності, а також вирішують інші питання у межах повноважень, визначених законом¹.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань охорони здоров'я у сфері захисту населення від інфекційних хвороб розробляє, затверджує і вводить у дію санітарно-протиепідемічні правила і норми, методи обстеження та лікування хворих, діагностики та профілактики інфекційних хвороб, інші нормативно-правові акти.

Також, він здійснює нагляд за додержанням підприємствами, установами, організаціями незалежно від форм власності та громадянами законодавства у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, контролює виконання вимог санітарно-протиепідемічних правил і норм.

До повноважень спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань охорони здоров'я належить ведення статистичного обліку інфекційних хвороб, а також аналіз і прогноз епідемічної ситуації в Україні та в окремих регіонах, розроблення обґрунтованих пропозицій, спрямованих на профілактику та зниження рівня інфекційних хвороб і поліпшення епідемічної ситуації, внесення їх в установленому законодавством порядку на розгляд Кабінету Міністрів України та вирішення інших питань у межах повноважень, визначених законом².

Поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів, зазначається у ст. 5 Закону України «Про Національну поліцію»³.

Аналіз взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції з

---

¹ У попередньому джерелі.

² У попередньому джерелі.

³ Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Урядовий кур'єр* від 12.08.2015. № 146.

органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації потребує класифікації такої взаємодії, зумовленої досягненням відповідної мети та цілей, наприклад розв'язання організаційних питань, реалізації превентивних заходів, впровадження адміністративно-деліктної чи кримінально-процесуальної діяльності поліції у суспільних відносинах. Така взаємодія має і декілька рівнів: 1) загальнодержавний, коли взаємодія відбувається на рівні центральних органів виконавчої влади, Кабінету Міністрів України, а також взаємодії центрального органу управління Національною поліцією України з Президентом України, у межах Ради національної безпеки й оборони України, із Верховною Радою України чи Верховним Судом, Конституційним Судом України; 2) регіональному, коли з боку Національної поліції суб'єктом взаємодії виступають Головні управління Національної поліції в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, як юридичні особи публічного права, із відповідними органами державної влади в областях, обласними радами тощо; 3) місцевому, коли суб'єктами взаємодії є територіальні підрозділи, які не є юридичними особами публічного права, із місцевими державними адміністраціями, підприємствами, установами, організаціями незалежно від форми власності, органами місцевого самоврядування (міські, районні, сільські, селищні ради та їх виконавці органи), місцеві суди, громадські організації тощо.

Очевидно, що саме місцевий рівень найбільш наближений, як для кожного поліцейського, як суб'єкта взаємодії з органами державної влади та місцевого самоврядування, так і для органів місцевого самоврядування та місцевих державних органів, підприємств, установ, організацій, громадських організацій, для кожного мешканця територіальної громади, чий права, свободи та інтереси зачіпає загострення санітарно-епідемічної ситуації у регіоні, де проживає людина, її оточуючих.

Перш за все дослідимо організаційно-правову складову взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, спрямовану на реалізацію превентивних заходів із попередження поширення інфекційних хвороб чи інших небезпечних факторів, які призводять до загострення

санітарно-епідемічної ситуації в Україні загалом або в окремих її регіонах, адміністративно-територіальних одиницях.

Під час взаємодії МВС України (аналогічно і Національної поліції України – додано нами М.С.) та органів місцевого самоврядування простежуються переважно організаційні та інформаційні аспекти взаємовідносин¹.

Інформаційна взаємодія Національної поліції України – це своєчасна, систематична передача об'єктивної інформації в питаннях правоохоронної діяльності від одного суб'єкта взаємодії до іншого. Система взаємного інформування базується на доборі інформації відповідно до потреб сторін, що взаємодіють. Добре налагоджена інформаційна взаємодія позитивно впливає на поінформованість про хід проведення правоохоронних заходів, вона дозволяє значно інтенсифікувати діяльність взаємодіючих суб'єктів без додаткових витрат на кадри і технічні засоби. Важливим етапом інформаційної взаємодії є належне реагування на передану інформацію. Під реагуванням необхідно розуміти відповідь про вжиті за повідомленням заходи, тобто наявність зворотного зв'язку. Взаємність не тільки підвищує поінформованість сторін, але і сприяє результативності у правоохоронній сфері².

Очевидно, що, ведучи мову про взаємодію органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, слід, по-перше, виділяти суб'єктів взаємодії з боку органів (підрозділів) Національної поліції, а саме індивідуальну (індивідуально-керівну) та колективну.

Зумовлено це тим, що відповідно до норми, викладеної у ч. 1 ст. 88 Закону України «Про Національну поліцію» керівники територіальних органів поліції повинні не менше одного разу на два місяці проводити відкриті зустрічі з представниками органів місцевого самоврядування на рівнях областей, районів, міст та сіл із

---

¹ Лялюк О.Ю. Деякі питання взаємовідносин органів та посадових осіб місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ, прокуратури, Служби безпеки, судовими органами та органами юстиції. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2016. Вип. 31. С. 65.

² Процьких О.Ю. Інформаційна взаємодія Національної поліції України з органами публічної влади та громадськістю. *Право і безпека*. 2015. № 4 (59). С. 53-54.

метою налагодження ефективної співпраці між поліцією та органами місцевого самоврядування та населенням. На таких зустрічах обговорюється діяльність поліції, визначаються поточні проблеми й обираються найефективніші способи їх вирішення. Поміж цим, органи державної влади та органи місцевого самоврядування отримують від органів (підрозділів) Національної поліції необхідну інформацію про стан довкілля для гарантування кожній людині її права на безпечне для життя і здоров'я довкілля (ст. 50 Конституції України), котра дозволить корегувати подальші заходи, що вживаються у межах повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування.

Адже питання санітарно-екологічної безпеки належить до інформації про стан довкілля (екологічна інформація) – відомості та/або дані про: стан складових довкілля та його компоненти, включаючи генетично модифіковані організми, та взаємодію між цими складовими; фактори, що впливають або можуть впливати на складові довкілля (речовини, енергія, шум і випромінювання, а також діяльність або заходи, включаючи адміністративні, угоди в галузі навколишнього природного середовища, політику, законодавство, плани та програми); стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд тією мірою, якою на них впливає або може вплинути стан складових довкілля; інші відомості та/або дані. Інформація про стан довкілля, окрім інформації про місце розташування військових об'єктів, не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, встановлюється у ст. 13 Закону України «Про інформацію»¹. Загальні кількісно-якісні характеристики про стан санітарно-екологічної ситуації, являють собою відповідну статистичну інформацію.

Згідно до ст. 18 Закону України «Про інформацію» статистична інформація – документована інформація, що дає кількісну характеристику масових явищ та процесів, що відбуваються в економічній, соціальній, культурній та інших сферах життя суспільства. Офіційна державна статистична інформація підлягає систематичному оприлюдненню.

---

¹ Про інформацію : Закон України від 2 жовтня 1992 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

Отже, оприлюднення органами (підрозділами) Національної поліції інформації про кількість задокументованих адміністративних правопорушень за порушення правил щодо карантину людей, належить до статистичної інформації, яка з урахуванням положення ст. 13 Закону України «Про інформацію» не може бути обмеженою.

Слід розглянути вказану інформацію з огляду на її походження, адже озвучена вище інформація створена у наслідок виконання поліцейських послуг органами (підрозділами) Національної поліції під час надання останніми поліцейських послуг в особливих умовах – загострення санітарно-епідемічної ситуації, спрямованих на охорону прав і свобод людини.

Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена у процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених у Законі України «Про доступ до публічної інформації»¹. Відомості про виявлені адміністративні правопорушення порушення правил щодо карантину людей належить до публічної інформації, доступ до якої відповідно до ч. 1 ст. 5 Закону України «Про доступ до публічної інформації» забезпечується шляхом систематичного та оперативного оприлюднення інформації: в офіційних друкованих виданнях; на офіційних веб-сайтах в мережі Інтернет; на інформаційних стендах; будь-яким іншим способом, що кореспондується із нормами ч. 3 ст. 86 Закону України «Про Національну поліцію», де вказується, що керівники територіальних органів поліції зобов'язані регулярно оприлюднювати статистичні та аналітичні дані про вжиті заходи щодо виявлення, запобігання та припинення порушень публічного порядку на офіційних веб-порталах органів, які вони очолюють.

Саме до такої інформації належать відомості, що можуть бути оприлюдненими посадовими особами органами (підрозділами) Національної поліції під час звітування перед органами місцевого

---

¹ Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

самоврядування, пов'язані із санітарно-епідемічною ситуацією та заходами, що реалізовані поліцією. Наприклад, звіт, у якому прилюднюються відомості про кількість викялених адміністративних правопорушень за ст. 44³ КУпАП, види порушень правил щодо карантину людей, санітарно-гігієнічних, санітарно-протиепідемічних правил і норм, місця вчинення порушень правил щодо карантину людей. Така інформація може слугувати для перегляду карантинних заходів, які вживаються органами державної влади або органами місцевого самоврядування, спрямованими на стабілізацію санітарно-епідемічної ситуації у регіоні, збереження життя та здоров'я людей, тим самим впливаючи на надання поліцейських послуг органами (підрозділами) Національної поліції.

Правозастосовна практика свідчить, що доволі часто керівники органів (підрозділів) Національної поліції у містах входять до складу виконавчих комітетів відповідних рад, що відповідає вимогам ст. 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»¹. Зазначене дозволяє вносити питання щодо **взаємодії та сприяння діяльності органам Національної поліції з боку органів місцевого самоврядування, а також співпраці органів (підрозділів) Національної поліції з органами державної влади та місцевого самоврядування у розв'язанні проблемних питань, пов'язаних із загостренням стану санітарно-епідемічної ситуації у регіоні (країні у цілому, залежно від рівня взаємодії)**. Адже рішення, ухвалені виконавчими органами відповідних рад є обов'язковими до виконання підприємствами, установами та організаціями не лише тих, що входять до комунальної власності, а й інших суб'єктів господарювання, розташованих у межах території, на яку поширюються повноваження органів місцевого самоврядування. Таким чином, ураховуючи розмежування повноважень органів державної влади, а також завдання Національної поліції, такі рішення органів місцевого самоврядування є обов'язковими для виконання органами (підрозділами) Національної поліції.

Не можемо погодитися із твердженням про те, що органи поліції не можуть керуватися місцевими нормативними правовими

---

¹ Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/conv#Text>.

актами і не несуть відповідальність перед органами місцевого самоврядування, оскільки відповідно до ст. 87 Закону України «Про Національну поліцію» Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Київська та Севастопольська міські ради, обласні, районні та міські ради мають право за результатами оцінки діяльності органу поліції на території відповідно Автономної Республіки Крим, міст Києва та Севастополя, відповідної області, району або міста своїм рішенням прийняти резолюцію недовіри керівнику відповідного органу (підрозділу) поліції, що є підставою для звільнення його із займаної посади. І це організаційно-штатні питання. Така норма додатково підтверджує, що органи місцевого самоврядування можуть впливати на організаційну структуру органу поліції, коли останній належним чином не виконує завдань з надання поліцейських послуг, зокрема спрямованих на стабілізацію санітарно-епідемічної ситуації у регіоні.

Адже до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження щодо внесення подань до відповідних органів про притягнення до відповідальності посадових осіб, якщо вони ігнорують законні вимоги та рішення рад і їх виконавчих органів, прийняті у межах їх повноважень (підпункт 3 пункту «а» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Поміж цим зауважимо, що ст. 3 Закону України «Про Національну поліцію» не обмежує ту обставину, що органи місцевого самоврядування не можуть своїми нормативними актами визначити внутрішню організацію роботи підрозділів поліції, однак це не означає, що органи Національної поліції не повинні виконувати рішення органів місцевого самоврядування, або сприяти їм у цьому (звісно, якщо такі рішення органів місцевого самоврядування не оскаржені органами Національної поліції або іншими учасниками суспільних відносин, чії права, свободи або інтереси зачіпаються такими рішеннями). Нагадаймо лише декілька аспектів, які засвідчують що органи (підрозділи) Національної поліції зобов'язані виконувати рішення органів місцевого самоврядування.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про дорожній рух»¹ до компетенції міських рад та їх виконавчих органів, районних рад та районних державних адміністрацій у сфері дорожнього руху організація дорожнього руху на території міста і району згідно з відповідними генеральними планами, проектами детального планування та забудови населених пунктів, автоматизованих систем керування дорожнім рухом, комплексних транспортних схем і схем організації дорожнього руху та з екологічно безпечними умовами. Відповідно до ст. 26 Закону України «Про дорожній рух» обмеження або заборона руху без ордера можливі лише у випадках, пов'язаних із стихійними явищами, а також з необхідністю виконання аварійних робіт, про що повідомляється місцевим органам державної виконавчої влади, органам місцевого самоврядування і відповідним підрозділам Національної поліції. Очевидно, що ліквідація загроз епідемії є аварійними роботами, що узгоджується із нормами ст. 75 КЦЗУ, де вказується, що для безпосередньої організації і координації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, зумовленої загостренням санітарно-епідемічної ситуації у регіоні, утворюється штаб з ліквідації її наслідків, який є робочим органом керівника робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. Зазначене цілком відповідає нормі ст. 36 Закону України «Про Національну поліцію».

Підсумовуючи сказане, констатуємо, що органи (підрозділи) Національної поліції є суб'єктами виконання рішень органів місцевого самоврядування під час загострення санітарно-епідемічної ситуації на відповідній адміністративно-територіальній одиниці, однак такі рішення не можуть покладати на підрозділи поліції додаткові, не властиві їх (не визначені у законі) повноваження. Однак такі рішення органів місцевого самоврядування можуть вносити зміни у особливості реалізації таких повноважень. Наприклад, для повсякденного режиму функціонування поліції забезпечення публічної безпеки та порядку здійснюється шляхом патрулювання, тоді як в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації надання відповідних поліцейських послуг може здійснюватися на блок-постах.

---

¹ Про дорожній рух: закон України від 30 червня 1993 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.

Законом України «Про Національну поліцію» поліцейські уповноважені на здійснення контролю за дотриманням обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом (п. 10 ч. 1 ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію»), а от в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації поліцейські можуть здійснювати контроль за особами, до яких застосовані окремі карантинні заходи, наприклад зобов'язання самоізоляції, що також передбачено приписами п. 10 ч. 1 ст. 31 Закону України «Про Національну поліцію»: перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно інших категорій осіб.

Взаємодія відбувається **шляхом підготовки та виконання спільних проектів, програм та заходів** для задоволення потреб населення та покращення ефективності виконання поліцією покладених на неї завдань (ст. 89 Закону України «Про Національну поліцію»). Адже норми чинного законодавства України не перешкоджають ініціювати перед органами місцевого самоврядування ухвалення місцевих програм соціально-економічного розвитку, одним із завдань яких є забезпеченню публічного порядку та безпеки, забезпечення охорони прав і свобод і свобод людини, інтересів територіальних громад (ст.ст. 42, 43, 44, 47, 52, 64, 72 75, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Саме такими програмами є програми профілактики правопорушень, як загальнодержавного рівня, наприклад, Комплексна програма профілактики правопорушень на 2007-2009 роки¹ або ж місцевого рівня, наприклад Прилуцька міська Програма «Профілактика правопорушень на 2015-2017 роки»². Ухвалення таких програм соціально-економічного розвитку цілком відповідає нормам позитивного права, а також може передбачати заходи, спрямовані на стабілізацію санітарно-епідемічних загроз, усунення епідемічних небезпек, шляхом реалізації як організаційних заходів,

---

¹ Про затвердження Комплексної програми профілактики правопорушень на 2007-2009 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 № 1767. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-2006-%D0%BF#Text>.

² Про затвердження міської Програми «Профілактика правопорушень на 2015-2017 роки» : рішення Прилуцької міської ради Чернігівської області від 10 вересня 2015 року № 6. URL : <http://pryluky.cg.gov.ua/index.php?id=15078&tp=1&pg=>.

наприклад придбання додаткових медичних чи інших захисних засобів, наприклад, індивідуальних респіраторів, медичних костюмів, антисептичних засобів тощо, у тому числі й для поліцейських, які зазвичай є членами відповідних територіальних громад, а також вжиття практичних заходів, виконання яких може доручатися органам (підрозділам) Національної поліції, наприклад, обмеження руху транспорту та пішоходів, виставлення блок-постів, до персонального складу, яких поряд з іншими представниками (уповноваженими посадовими особами ДСНС, органів охорони здоров'я, комунальних служб, санітарно-епідеміологічних підрозділів МОЗ України, входять і поліцейські, які виконують притаманні їм повноваження із забезпечення публічного порядку та безпеки, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства та держави.

Аналізуючи норми законодавства про місцеве самоврядування слід відмітити, що на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад покладено повноваження сприяння діяльності органів та підрозділів Національної поліції (підпункт 2 п. «а» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»), що належать до власних (самоврядних) повноважень цих органів місцевого самоврядування.

Згідно до п. 3 ч. 2 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів міських (за винятком міст районного значення) рад, крім повноважень, зазначених у пункті «б» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», належить вирішення спільно з відповідними органами Національної поліції питань щодо створення належних умов для служби та відпочинку поліцейських.

Окремо аналізуючи норми позитивного права, слід зауважити, що органи місцевого самоврядування ухвалюють програми створення резервного фонду для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Системно підходячи до розуміння змісту норм ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», можемо стверджувати, що такі програми соціально-економічного розвитку, формування резервних фондів для усунення санітарно-епідемічних загроз, безпосередньо стосуються, по-перше, створення сприятливих умов діяльності органів (підрозділів) Національної

поліції, окремих поліцейських у разі виникнення факторів загострення санітарно-епідемічного стану у регіоні чи країні, по-друге, визначення особливостей надання поліцейських послуг та реалізації повноважень поліції в таких умовах.

Окремої уваги заслуговує питання **взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції та органів місцевого самоврядування у розв'язанні питань організації, забезпечення здійснення права на свободу мирних зібрань**. Питання здійснення права на свободу мирних зібрань із першого дня запровадження карантину в Україні та стану надзвичайної ситуації, зумовленої поширенням коронавірусної інфекції, стало предметом адміністративного врегулювання у підзаконних нормативно-правових актах Президента та Кабінету Міністрів України, у чому можемо пересвідчитися, звернувшись до норм Указу Президента України від 13 березня 2020 року № 87 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»¹, постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19»², постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних

---

¹ Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» : Указ Президента України від 13 березня 2020 року № 87. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/872020-32741>.

² Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19 : постанова Кабінету Міністрів України 11.03.2020 № 211. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zapobigannya-poshim110320rennyu-na-teritoriyi-ukrayini-koronavirusu-covid-19>.

заходів»¹, а також постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів із метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 (зі змінами)², де прямо забороняється проведення масових заходів.

У нормі, викладеній у підпункті 3 п. «б» ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виокремлюється, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження щодо вирішення відповідно до закону питань про проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів; здійснення контролю за забезпеченням під час їх проведення громадського порядку.

Слід відзначити, що питання забезпечення здійснення права на свободу мирних зібрань, як конституційного права – збиратися мирно, задекларованого у ст. 39 Конституції України, по особливому відображено у галузевому законодавстві, зокрема у нормах Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». У той же час практика правотворення центральних органів виконавчої влади та Президента України, змушує детальніше зупинитися на вказаному питанні. Відповідно до ст. 39 Конституції України Громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи та демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування. Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку – із метою запобігання заворушенням чи злочинам, для

---

¹ Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів : постанова Кабінету Міністрів України від 20.05.2020 № 392. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vstanovlennya-karantinu-z-metoyu-zapobigannya-poshirennyu-na-teritoriyi-ukrayini-gostroyi-respiratornoyi-hvorobi-covid-19-sprichinenoyi-koronavirusom-sars-cov-i200520-392>.

² Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.12.2020 № 1236 зі змінами станом на 21.10.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF?fbclid=IwA>.

охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей. Як бачимо – єдиним способом обмеження здійснення права на свободу мирних зібрань в Україні – є судовий механізм обмеження цього права. Згідно до ст. 64 Конституції України Конституційні права і свободи людини та громадянина не можуть бути обмежені, окрім випадків, передбачених Конституцією України. В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції. Отже, право на свободу мирних зібрань може бути обмеженим в умовах запровадження воєнного або надзвичайного станів.

У подальшому аналізуючи конституційні норми прямої дії, а також спеціальні норми, що регулюють відносини в умовах надзвичайного стану, що містяться у Законі України «Про правовий режим надзвичайного стану»¹, доходимо висновку про те, що здійснення права на свободу мирних зібрань може бути обмеженим в умовах надзвичайного стану, однак таке обмеження може бути застосоване виключно судом і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку, переслідуючи спеціальну мету – запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей².

Зазначену тезу підтримав і Верховний Суд, який зауважив, що по суті, Конституція України дозволяє обмежувати право громадян на мирні зібрання, разом із тим передбачає порядок та умови, за дотримання яких можливе таке обмеження. Однак, установлення громадянам України обмеження на мирні зібрання, масові заходи шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину із метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів» містить ознаки невідповідності Конституції України. Отже, обмеження цього права не

---

¹ Про правовий режим надзвичайного стану : Закон України від 16 березня 2000 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.

² Самбор М. Надзвичайний стан як умова обмеження права на свободу мирних зібрань. *Право України*. 2019. № 4. С. 190.

могло бути здійснено шляхом прийняття рішення органу виконавчої влади¹.

Підпункт 2 п. «б» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначає, що до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать делеговані повноваження щодо вжиття у разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів відповідно до закону щодо забезпечення державного та громадського порядку, життєдіяльності підприємств, установ і організацій, врятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження матеріальних цінностей. У цьому аспекті повноваження органів місцевого самоврядування тісно переплітаються із завданнями Національної поліції, оскільки органи місцевого самоврядування не просто організовують, контролюють забезпечення громадського порядку, а самі їх забезпечують поряд з іншими органами, якими є Національна поліція. Зазначене, на нашу думку, зрівнює ці органи, ставлячи їх на один щабель виконавців – суб'єктів надання відповідних послуг територіальній громаді.

Указаний обов'язок органів місцевого самоврядування вказує не лише на необхідність ухвалення відповідних рішень у межах адміністративно-територіальної одиниці щодо організації забезпечення публічного порядку та безпеки під час загострення санітарно-епідемічної ситуації, а й самим безпосередньо приймати у цьому участь на рівні з органами (підрозділами) Національної поліції відповідно до визначених перед вказаними органами завдань та у межах їх повноважень.

Поряд з органами місцевого самоврядування на місцях функції публічної адміністрації, здійснюють й органи державної влади.

Органи державної влади відносяться до тієї категорії суб'єктів, які

---

¹ Конституційне подання Верховного Суду щодо перевірки відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 5, 6, 7, 14 пункту 3, абзацу шостого пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину ...»; пунктів 10, 17 Порядку здійснення протиепідемічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392; частин першої і третьої статті 29 Закону України від 14 листопада 2019 року № 294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік»; абзацу дев'ятого пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 13 квітня 2020 року № 553-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік». URL : http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files/4_230_2020.

на регіональному рівні під час виконання своїх безпосередніх функцій впливають на усунення причин та умов (детермінант злочинності), що сприяють вчиненню злочинів, органи місцевого самоврядування – на усунення детермінант злочинності на місцевому рівні¹. У цьому дослідженні маємо розмежувати дві основні гілки державної влади, представлені на місцях: 1) органи виконавчої влади; 2) органи судової влади. Розпочнемо з органів виконавчої влади, що на місцях представлені місцевими державними адміністраціями. Насамперед нагадаємо, що органи (підрозділи) Національної поліції України належать саме до виконавчої влади, на чому вказується у ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію», а тому на місцевому рівні відбувається взаємодія у межах однієї гілки влади – виконавчої.

Місцева державна адміністрація у межах своїх повноважень здійснює виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізує повноваження, делеговані їй відповідною радою (ч. 3 ст. 1 Закону України «Про місцеві державні адміністрації»²). Місцеві державні адміністрації у межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці забезпечують: виконання Конституції, законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади вищого рівня; законність і правопорядок, додержання прав і свобод громадян тощо, зазначається у ст. 2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» до відання місцевих державних адміністрацій у межах і формах, визначених Конституцією та законами України, належить вирішення питань забезпечення законності, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян.

Слід пам'ятати, що у відповідності до ч. 1 ст. 15 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» в управлінні відповідних місцевих державних адміністрацій перебувають об'єкти державної власності, передані їм в установленому законом порядку.

---

¹ Коваленко А.В. Окремі аспекти взаємодії поліції з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськістю у сфері протидії злочинності. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2016. Випуск 6 (15). С. 111.

² Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.

Повноваження місцевих державних адміністрацій у галузі забезпечення законності, правопорядку, прав і свобод громадян, визначені у ст. 25 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Відповідно до цього, місцева державна адміністрація:

- 1) забезпечує виконання Конституції та законів України, рішень Конституційного Суду України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів державної влади;
- 2) забезпечує здійснення заходів щодо охорони громадської безпеки, громадського порядку, боротьби зі злочинністю;
- 3) забезпечує розгляд звернень громадян та їх об'єднань, контролює стан цієї роботи в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в організаціях і установах, розташованих на відповідній території;
- 4) здійснює заходи щодо організації правового інформування і виховання населення;
- 4¹) забезпечує надання безоплатної первинної правової допомоги;
- 5) розглядає питання і вносить пропозиції про нагородження державними нагородами України;
- 6) забезпечує виконання актів законодавства з питань громадянства, пов'язаних із перебуванням іноземців та осіб без громадянства, сприяє органам та підрозділам центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері міграції (імміграції та еміграції), у додержанні правил паспортної системи;
- 7) проводить роботу, пов'язану з розробленням і здійсненням заходів щодо розміщення, працевлаштування, соціально-побутового та медичного обслуговування осіб, яких визнано в Україні біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, а також депортованих осіб, які добровільно повертаються до регіонів їх колишнього проживання;
- 8) забезпечує виконання законодавства щодо національних меншин і міграції, про свободу думки і слова, свободу світогляду та віросповідання;
- 9) оголошує у разі стихійного лиха, аварій, катастроф, епідемій, епізоотій, пожеж, інших надзвичайних подій зони надзвичайної ситуації; здійснює передбачені законодавством заходи, пов'язані з підтриманням у них громадського порядку, врятуванням життя людей, захистом їх здоров'я і прав, збереженням матеріальних цінностей;
- 10) сприяють діяльності аварійно-рятувальних служб за місцем їх дислокації, під час прямування до зон надзвичайних ситуацій та під час ліквідації надзвичайних ситуацій, зокрема у поданні їм необхідних транспортних та інших

матеріальних засобів і послуг; 11) погоджує проект плану проведення потенційно небезпечних заходів в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань та правоохоронних органів із використанням озброєння та військової техніки; взаємодіє з органами військового управління під час планування та проведення таких заходів із метою запобігання і недопущення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків; 12) забезпечує своєчасне інформування населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій під час проведення потенційно небезпечних заходів в умовах присутності цивільного населення за участю особового складу Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів з використанням озброєння та військової техніки; 13) розглядає проектну документацію на будівництво захисних споруд цивільного захисту (цивільної оборони) та розділ щодо інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі містобудівної документації; 14) перевіряє наявність і утримання в готовності локальних систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій на об'єктах, які підлягають обладнанню системами раннього виявлення надзвичайних ситуацій; наявність і готовність до використання у надзвичайних ситуаціях засобів колективного та індивідуального захисту населення, майна цивільного захисту, стан їх утримання та ведення обліку; 15) перевіряє підготовку населення до дій у надзвичайних ситуаціях; 16) бере участь у вирішенні питань проведення виборів і референдумів та адміністративно-територіального устрою у межах, визначених законодавством; 17) розглядає справи про адміністративні правопорушення, віднесені до її відання, утворює адміністративні та спостережні комісії, координує їх діяльність; 18) здійснює управління архівною справою та діловодством; 19) забезпечує здійснення заходів щодо соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк; 20) забезпечує здійснення заходів щодо осіб, які відбували покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк і потребують медичної допомоги у зв'язку із захворюванням на туберкульоз; 21) забезпечує здійснення заходів щодо ведення Державного реєстру

виборців відповідно до закону; 22) здійснює державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (окрім обласних державних адміністрацій).

Таким чином, урахувуючи умови взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції з місцевими державними адміністраціями, маємо наголосити на тому, що місцеві державні адміністрації мають, по-перше, впроваджувати заходи із попередження виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі й пов'язаних із загостренням санітарно-епідемічних умов, по-друге, саме місцеві державні адміністрації уповноважені запроваджувати особливі умови (режими) функціонування органів влади та управління, суб'єктів господарювання, окремих громадян, зумовлених виникненням санітарно-епідемічних загроз для населення, а саме запровадження стану надзвичайної ситуації чи надзвичайного стану (щодо останнього ініціювання запровадження); по-третє, упроваджує інформаційну політику в разі виникнення загроз або ускладнення санітарно-епідемічних умов; по-четверте, сприяє роботі органів (підрозділів) Національної поліції, зокрема й шляхом надання відповідних матеріальних ресурсів; по-п'яте, вживає заходів із підтримання громадського порядку в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Відносини місцевих державних адміністрацій з органами (підрозділами) Національної поліції врегульовані нормою ст. 36 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», у ч. 2 якої зазначається, що призначення або звільнення керівників органів Національної поліції не погоджується з головою відповідної місцевої державної адміністрації. Зазначена норма узгоджується і з положеннями п. 6 ч. 1 ст. 39 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Тобто місцеві державні адміністрації на відміну від органів місцевого самоврядування позбавлені впливу на кадри органів (підрозділів) Національної поліції.

Окремі аспекти взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції з іншими центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України, встановлюються наказом МВС України від 25.11.2016 № 1250 «Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з

центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України».

Цей Порядок взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України спрямовано на забезпечення узгодженості, плановірності та цілісності формування державної політики, а також ефективності її реалізації у сферах охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки і порядку, надання поліцейських послуг, міграції (імміграції та еміграції), зокрема протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів, захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні, у сферах цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності¹.

Взаємодія органів (підрозділів) Національної поліції з судовою гілкою влади визначається виключно нормами процесуального законодавства України. Зокрема в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, така взаємодія може прослідковуватися у нормах Кримінального процесуального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Оскільки наша увага приділяється превентивній діяльності Національної поліції, тому зосередимо увагу саме на взаємодії органів (підрозділів) Національної поліції під час документування адміністративних правопорушень, специфічних для загострення санітарно-епідемічних умов існування суспільства, до яких слід

---

¹ Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України : наказ МВС України від 25.11.2016 № 1250. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1682-16#top>.

відносити правопорушення, відповідальність за вчинення яких передбачено ст. 44³ КУпАП «Порушення правил щодо карантину людей».

Насамперед зазначимо, що відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 255 КУпАП поліцейських уповноважено складати протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 44³ КУпАП, збирати докази відповідно до ст. 251 КУпАП. Хоча маємо зазначити той факт, що нормами КУпАП не визначається суб'єкт, який уповноважений збирати докази, а саме до такого суб'єкта належать суб'єкти уповноважені складати протоколи про адміністративні правопорушення, суб'єкти, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення, особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, потерпілий, представники тощо. На жаль, КУпАП не дає прямої відповіді на це.

Однак, відповідно до ст. 257 КУпАП протокол надсилається органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення.

Відповідно до ст.ст. 213, 221 КУпАП справи про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 44³ КУпАП розглядають судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів.

Ч. 1 ст. 276 КУпАП встановлено, що за загальним правилом справа про адміністративне правопорушення розглядається за місцем його вчинення.

Отже, протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 44³ КУпАП надсилаються органами (підрозділами) Національної поліції за підвідомчістю до судів, за принципом територіальності, а саме до того суду, чії повноваження поширюються на місце вчинення правопорушення ст. 44³ КУпАП.

Підводячи підсумок дослідженню взаємодії органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, слід перш за все, звернути увагу на те, що нормами позитивного права визначаються повноваження органів виконавчої влади, у тому числі й Національної поліції, та органів місцевого самоврядування. Указані повноваження спрямовані на забезпечення нормального функціонування суспільства, кожного окремого його члена, забезпечуючи вільний розвиток кожного з них, безперешкодність

здійснення прав, свобод та інтересів способами, що не обмежуватимуть права, свободи та інтереси інших учасників суспільних відносин.

Зазвичай взаємодія органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, по-перше, зумовлюється наданими повноваженнями за умов нормального функціонування цих органів, а по-друге, виходячи з особливостей правового регулювання у особливих умовах (режимах), таких як надзвичайна ситуація чи запровадження надзвичайного стану, зумовлених загостренням санітарно-епідемічної ситуації у державі чи окремих регіонах.

На взаємодію впливають її рівні: 1) загальнодержавний, 2) регіональний; 3) місцевий, що зумовлюється об'ємом повноважень суб'єктів взаємодії. Суттєво впливають на відносини взаємодії та суб'єкти такої взаємодії (індивідуальні, колективні, рівня керівників або виконавців).

Аналіз чинного законодавства дозволяє дійти висновку про те, що спеціальних норм, що регулювали б відносини із взаємодії органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, немає. Такі відносини можна розмежовувати виключно залежно від режимів функціонування цих органів, передбачених КЦЗУ.

Взаємодія органів Національної поліції з судовою гілкою влади в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, яка регламентується нормами процесуального законодавства, зокрема Кодексу України про адміністративні правопорушення, також має чимало прогалин у законодавчому регулюванні такої взаємодії, що не кращим чином позначається на правовому регулюванні суспільних відносин.

Водночас, низку існуючих проблем взаємодії органів Національної поліції з органами державної влади та органами місцевого самоврядування в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації, неможливо вирішити інакше, аніж шляхом законодавчих змін, ухвалення нових законодавчих норм. Переконані, що вказане сприятиме принципу правової визначеності,

зрозумілості правових норм, а також удосконалить вплив права на суспільні відносини, як його універсального регулятора, а також забезпечить ефективність заходів, спрямованих на усунення санітарно-епідемічних загроз, що виникають перед суспільством.

3.3. Специфіка взаємодії органів Національної поліції з громадськістю в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації

Частини 1, 2 ст. 11 Закону України «Про Національну поліцію»¹ зазначається, що діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їх потреб. Із метою визначення причин та/або умов учинення правопорушень планування службової діяльності органів і підрозділів поліції здійснюється з урахуванням специфіки регіону та проблем територіальних громад. Звідси логічним є висновок про те, що завданням поліції є надання поліцейських послуг, у тому числі членам територіальних громад, з дотриманням принципу територіальності функціонування територіальних та відокремлених структурних органів (підрозділів) Національної поліції. Такі поліцейські послуги мають задовольняти перш за все інтереси територіальної громади, враховуючи особливості її функціонування, складу населення, особливостей територій, специфіки економіки, розвитку її галузей тощо. Однак, це жодним чином не означає ігнорування прав, свобод та інтересів інших громадян України, іноземців, осіб без громадянства, одним словом усіх тих, хто на законних підставах перебуває на території України. Адже кожна людина в Україні наділена рівними можливостями (правами, свободами, інтересами), що є невідчужуваними, не можуть бути обмежені інакше як на підставі Закону та у відповідності з Законом.

Дотримання правопорядку під час карантину відноситься до превентивних заходів, що вводяться для забезпечення стримування

---

¹ Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Урядовий кур'єр* від 12.08.2015. № 146.

захворюваності серед населення. Тому основною функцією працівників поліції є не покарання порушників, а забезпечення правопорядку та *недопущення порушення карантинних обмежень*, зокрема завдяки профілактичній та роз'яснювальній роботі серед населення.

Окрім того, взаємодія з громадськими організаціями може відбуватися у формі спільних патрулювань у громадських місцях під час запровадження карантинних обмежень. Підставою таких патрулювань може бути двостороння угода і відбуватися таке патрулювання може в окремі найбільш характерні для таких правопорушень години.

Таким чином, із метою недопущення формування негативного ставлення до працівників поліції – *уникати конфліктних ситуацій та дискусій* щодо політичної ситуації в країні або інших питань, що не пов'язані з виконанням службового обов'язку поліцейськими. У разі фіксації дій працівника поліції сторонніми особами або порушниками правопорядку на засоби фото-, відеозйомки вести себе стримано, чітко та рішуче слідувати запропонованому алгоритму. У разі, якщо є сумніви у законності дій старшого наряду, повідомляти чергову частину базового органу поліції та діяти відповідно до наданих інструкцій.

Наприклад, під час охорони публічного порядку (у межах залучення як приданих сил до охорони публічного порядку під час введення антикарантинних заходів на підставі спільного наказу ДДУВС та ГУ НП у Дніпропетровській області) у м. Дніпро наряд поліції в складі офіцера поліції та двох курсантів, підійшли до групи людей (більше 10 осіб), які, порушуючи карантинні обмеження, знаходились у громадському місці (міському парку відпочинку) та влаштовували святкування з нагоди створення громадської організації. На зауваження з приводу порушення законодавства та пропозиції припинити протиправну поведінку, активні учасники заходу, які представились керівниками громадської організації, почали пояснювати поліцейським законодавство, яке, з їх слів, не забороняє такі зібрання, мотивуючись не станом їх діяльності, що може значно негативно вплинути на карантинну ситуацію та сприяти поширенню вірусного захворювання та привести до тяжких наслідків, а доводили поліцейським прогалини законодавства (з їх слів), що дозволяють їм порушувати встановлені обмеження, таким чином втягнувши поліцейських у необхідність

коментувати законність карантинних обмежень, що, очевидно, жодним чином не входить до їх компетенції. Як висновок, поліцейські втягнули себе до правничої дискусії з політичним присмаком, що є неприпустимим. Водночас, їх дії мали б зводитись до того, щоб уточнити свій статус, реалізація якого дозволяє їм контролювати дотримання законів та підзаконних НПА у сфері правопорядку, а не їх тлумачення, а також пояснити іншій стороні, що законодавством України визначено механізми оскарження рішень органів влади, якщо, на їх думку, вони порушують права та свободи громадян, зокрема право звернення з адміністративним позовом до суду. На цьому повноваження поліцейського в цій сфері є обмеженими і носять переважно профілактичний характер.

Таким чином, поліцейські, у такому випадку, мали б повідомити громадян про сутність вчинюваного ними правопорушення і, враховуючи кількість осіб та їх настрої, негайно повідомити старшого патруля та/або чергову частину базового територіального органу поліції щодо необхідності підкріплення та відповідного реагування й діяти відповідно до наданих інструкцій у межах чинного законодавства, фіксуючи протиправну поведінку осіб на доступні засоби (смартфони). Дочекавшись підкріплення, виконувати вказівки старшого щодо оформлення матеріалів адміністративного провадження відносно вказаних осіб.

Особливості перевірки документів особи.

Перевірка документів особи відноситься до групи превентивних поліцейських заходів. Так, відповідно до ст. 32 ЗУ «Про Національну поліцію» поліцейський має право вимагати в особи пред'явлення нею документів, що посвідчують особу, та/або документів, що підтверджують відповідне право особи, у таких випадках:

- якщо особа має зовнішні ознаки, схожі на зовнішні ознаки особи, яка перебуває в розшуку або безвісно зниклої особи;
- якщо існує достатньо підстав вважати, що особа вчинила або має намір вчинити правопорушення;
- якщо особа перебуває на території чи об'єкті зі спеціальним режимом або в місці здійснення спеціального поліцейського контролю;
- якщо в особі є зброя, боєприпаси, наркотичні засоби та інші речі, обіг яких обмежений або заборонений, або для зберігання, використання чи перевезення яких потрібен дозвіл, якщо встановити такі права іншим чином неможливо;

– якщо особа перебуває в місці вчинення правопорушення або дорожньо-транспортної пригоди, іншої надзвичайної події;

– якщо зовнішні ознаки особи чи транспортного засобу або дії особи дають достатні підстави вважати, що особа причетна до вчинення правопорушення, транспортний засіб може бути знаряддям чи об'єктом вчинення правопорушення.

При перевірці документів у особи працівник поліції:

□ зобов'язаний привітатися з громадянином, після чого, приклавши руку до головного убору, назвати своє прізвище, посаду, спеціальне звання та пред'явити на вимогу громадянина службове посвідчення, надавши можливість ознайомитися з викладеною в ньому інформацією. При цьому поліцейський повинен утримувати посвідчення в своїх руках;

□ звертатися до громадянина з повагою на «Ви», свої вимоги і зауваження викладати в переконливій формі;

□ під час перевірки документів необхідно поводитися з ними акуратно, не слинити пальці, не загинати сторінок, не робити жодних поміток на сторінках документа. Якщо на вулиці опади, перевірку слід проводити, уживши заходів, що забезпечать збереження інформації, яка міститься в документах (зайти під накриття, користуватись парасолькою тощо)

□ поліцейський повинен звертати увагу на правильність заповнення відповідних реквізитів документа. Звернути увагу на відповідність наявної в документі фотокартки особи громадянина, правильність заповнення усіх реквізитів, на цілісність захисної сітки документа, строк його дії, наявність відмітки про реєстрацію місця проживання (перебування) громадянина.

□ під час перевірки поліцейський може ставити власнику документа контрольні питання, звіряючи відповіді з даними документа, що підтверджує його особу. Якщо відповіді неправильні або виявлені підробки, правопорушнику пропонується продовжити перевірку у відділенні поліції, а також надати пояснення щодо виявлених фактів.

Перевірку доцільно проводити на деякій відстані від сторонніх громадян. У разі, якщо під час передачі документів особа випустила їх з рук і вони впали на землю, поліцейський повинен запропонувати громадянину підняти їх і передати йому. До того ж, поліцейський

зобов'язаний відступити крок назад і вжити застережних заходів від можливої атаки з боку громадянина.

Особливості комунікації поліцейського.

Поліцейський повинен зберігати впевненість у собі, чітко виконувати службові обов'язки та рекомендації без проявів авторитарності, грубості, роздратування і суто формальних підходів до подолання та вирішення конфліктів, що виникають.

Мова поліцейського повинна відповідати таким вимогам:

бути змістовною, свідчити про глибоке знання того, про що говориться;

бути правильною (граматично і лексично), відповідати вимогам офіційно-ділового стилю спілкування;

бути точною, ясною, лаконічною і зрозумілою;

бути виразною (під час розмови з громадянами поліцейський повинен ретельно підбирати слова, приховувати їх психологічний вплив);

міміка та жести мають бути стриманими, чіткими, скупими, ненав'язливими і відповідати змісту мови.

Зовнішній вигляд поліцейського (однострій, зачіска, постава, жестикуляція, міміка, манера триматися з іншими людьми тощо) – це своєрідний знак, візитна картка Національної поліції. Зовнішній вигляд поліцейського, по-перше, свідчить про його внутрішню культуру: організованість, зібраність, дисциплінованість, характер і ставлення до своєї професії та оточення; по-друге, викликає довіру в громадян і його колег; по-третє, краса, витонченість і елегантність одягу викликають почуття естетичного задоволення в того, хто її носить, і в тих осіб, із якими цей поліцейський спілкується; по-четверте, справляє спрямований духовний, психологічний і естетично-виховний вплив на людей, які його оточують.

Культура зовнішнього вигляду поліцейського передбачає:

дотримання однострою;

носіння орденських колодок, значків, що відзначають заслуги поліцейського;

підтягнутий вигляд і пряму поставу;

скромну й акуратну зачіску.

Під час виконання службових обов'язків поліцейський повинен:

неухильно дотримуватися положень Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, та

Присяги поліцейського;

професійно виконувати свої службові обов'язки, діяти лише на підставі, у межах повноважень та в спосіб, що визначені Конституцією, законами України, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, міжнародними договорами України, а також Правилами етичної поведінки

поважати і не порушувати права та свободи людини, до яких, зокрема, відносяться права: на життя; на повагу до гідності; на свободу та особисту недоторканість; недоторканість житла; на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань; на свободу світогляду і віросповідання; володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності; на мирні зібрання; на свободу пересування, вільний вибір місця проживання; інші права, які передбачені законодавством;

у кожному окремому випадку обирати той захід з-поміж заходів, передбачених законодавством України, застосування якого призведе до настання найменш негативних наслідків;

неухильно дотримуватись антикорупційного законодавства України, обмежень, пов'язаних зі службою в Національній поліції України, визначених Законами України «Про Національну поліцію», «Про запобігання корупції» та іншими актами законодавства України;

виявляти повагу до гідності кожної людини, справедливо та неупереджено ставитися до кожного, незважаючи на расову чи національну приналежність, мову, стать, вік, віросповідання, політичні чи інші переконання, майновий стан, соціальне походження чи статус, освіту, місце проживання, сексуальну орієнтацію або іншу ознаку;

поводитися стримано, доброзичливо, відкрито, уважно і ввічливо, викликаючи в населення повагу до поліції і готовність співпрацювати;

контролювати свою поведінку, почуття та емоції, не дозволяючи особистим симпатіям або антипатіям, неприязні, недоброму настрою або дружнім почуттям впливати на прийняття рішень та службову поведінку;

мати охайний зовнішній вигляд, бути у встановленій формі одягу;

дотримуватися норм ділового мовлення, не припускати використання ненормативної лексики;

зберігати інформацію з обмеженим доступом, що стала йому

відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків;

□ інформувати безпосереднього керівника про обставини, що унеможливають подальше виконання обов'язків.

Під час виконання службових обов'язків **поліцейському заборонено:**

□ сприяти, здійснювати, підбурювати або терпимо ставитися до будь-яких форм катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання;

□ допускати будь-які привілеї чи обмеження за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного і соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовною чи іншими ознаками;

□ використовувати будь-які предмети, на яких зображена символіка політичних партій, та провадити політичну діяльність, висловлювати особисте ставлення до діяльності політичних партій під час виконання службових повноважень, а також використовувати службові повноваження в політичних або особистих цілях;

□ розголошувати та використовувати інформацію з обмеженим доступом, що стала йому відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків, у тому числі після припинення служби в поліції, окрім випадків, визначених законом;

□ знімати з однострою чи приховувати нагрудний знак (жетон), а також будь-яким іншим чином перешкоджати прочитанню інформації на ньому або фіксуванню за допомогою технічних засобів, окрім випадків, коли поліцейський виконує службові обов'язки в режимі секретності в установленому законодавством України порядку;

□ перебувати на службі в нетверезому стані, у стані наркотичного чи токсичного сп'яніння, уживати тютюнові вироби під час безпосереднього виконання службових обов'язків і в невстановленому місці.

При взаємодії з громадянами завжди важливо пам'ятати, що у спілкуванні є **неприпустимими:**

- зухвалий тон, грубість, зарозумілість, невічливий виклад зауважень;

- погрози, вирази і репліки, образливі для людської гідності;

- несправедливі дорікання, повчання, висунення незаслужених звинувачень;

- загрозливі жести та знаки, а також інші дії, образливі для

особистості й гідності громадян, визначених законом.

Коли громадянин звертається до поліцейського, його необхідно уважно вислухати, відповісти на поставлене питання або роз'яснити, куди потрібно звертатися. Якщо необхідно, то спокійно, без роздратування повторити відповідь і роз'яснити її суть. Особливий такт і увагу слід приділяти тим, хто виявляє нервозність, острах або збентеження.

Ніколи не слід відповідати різкістю на різкість, брутальністю на брутальність. *Спокійна, тверда і доброзичлива манера спілкування* – найкращий засіб усунення негативної реакції та створення нормальної атмосфери для бесіди.

Під час затримання правопорушника, особливо в присутності громадян, у край важливо, щоб поліцейський виявляв максимальну витримку і спокій, діючи відповідно до ситуації. Застосування в необхідних випадках фізичної сили та використання інших форм примусу не повинно бути демонстративно грубим, брутальним. Якщо поліцейський був вимушений під час затримання застосувати прийоми боротьби або зброю і травмував або поранив правопорушника, він зобов'язаний надати невідкладну домедичну та/або медичну допомогу цій людині.

Нарешті, у разі виникнення потреби щодо застосування адміністративних запобіжних заходів і адміністративних санкцій відносно правопорушників від поліцейського вимагається вміння неупереджено й аргументовано довести їх вину на основі всебічного аналізу ситуації, що склалася, чітко визначити послідовність подальших дій, а також знайти найефективніші засоби їх реалізації. У звичайних для нарядів Національної поліції умовах дефіциту часу і недостатньої інформації важливо, враховуючи вік, темперамент, рівень розвитку, стать та інші особливості громадян, **дотримуватися наступного порядку спілкування з ними:**

□ прикласти руку до головного убору, привітатися та відрекомендуватися, чітко назвавши свою посаду, спеціальне звання, прізвище і назвати причину звернення (зупинки);

□ використовуючи загальноприйняті форми ввічливості, попросити пред'явити документи, що засвідчують особу громадянина, реєстраційні або маршрутні документи водіїв;

□ на перше прохання громадян пред'явити своє службове посвідчення, не випускаючи його з рук;

дбайливо взявши пред'явлені документи, установити прізвище, ім'я, по батькові громадянина, водія чи власника транспортного засобу і, звертаючись до них на ім'я та по батькові, висловити повторно аргументовану причину звернення;

надати правопорушнику можливість пояснити свої дії, як в усній, так і в письмовій формі, не перебиваючи його, якщо він не допускає образливих дій;

спокійно і, по можливості, детально повторити правопорушнику суть допущеного ним порушення, почавши з оцінки дій, факт наявності яких він не заперечує, а також указати на можливі способи поведінки в ситуації, що склалася;

детально пояснити правопорушнику порядок оскарження дій поліцейського, ухваленого рішення, ознайомити його з постановою (протоколом) і повторити свою посаду, спеціальне звання, прізвище;

попередити про дотримання публічної безпеки, правил поведінки в публічних місцях, особливості маршруту руху й побажати щасливої дороги.

Особливості реагування на провокаційні дії, а саме:

ігнорування законних вимог поліцейського;

відмова від передачі документів до рук поліцейського;

демонстрація документів здалеку;

спілкування з поліцейським через штучні перешкоди (паркан, двері, зачинившись у приміщенні тощо);

підвищений тон розмови, нецензурна лайка, образливі репліки та невинувдані претензії («Чому звертаєтесь саме до мене?», «Хто ти такий, щоб мене затримувати?», «Що, не вистачає на сьогодні?», «Не з твоїм розумом це вирішувати!» тощо);

спроби залучити до конфлікту оточуючих;

викидання документів, грошових купюр у бік поліцейського;

звинувачення у втраті поліцейським пред'явлених йому документів;

загрози звернутися до знайомих керівників поліції, органів місцевого самоврядування та інших впливових осіб;

звинувачення поліцейського у порушенні прав людини, законності, норм моралі, у зневажанні вельми важливих обставин, демонстрація візитних карток, службових посвідчень;

вихоплювання з рук поліцейського вилучених документів,

протоколів, постанов, а також інші насильницькі дії;

- заява про зникнення грошей, документів і особистих речей тощо.

Зазвичай, спроби чинити тиск на бурхливо реагуючу людину приводять до ще більшого загострення конфлікту. Відчувши образу чи приниження, порушник може втратити здатність об'єктивної оцінки ситуації, починає проявляти агресивність, направляє всі зусилля на пошуки помилок у діях поліцейського. Тому, зіткнувшись з подібною поведінкою, необхідно *діяти енергійно, рішуче, але спокійно, не допускаючи погроз і надавши можливість правопорушнику виговоритися, своєчасно припиняючи вислови та дії, що принижують гідність поліцейського, проявляючи при цьому стриманість*. Доцільно попередити правопорушника про адміністративну та кримінальну відповідальність за злісну непокору законному розпорядженню або вимозі поліцейського, його образу або за опір поліцейському, погрозу насильством, убивством або посяганням на його життя, пославшись на конкретні статті Кодексу України про адміністративні правопорушення і Кримінальний кодекс України.

Стримуючий вплив на правопорушників надає використання бейджів з текстом *«Увага! Ведеться запис розмови»* або *демонстративне включення перед початком бесіди портативного диктофона або відеореєстратора*.

Змінити установку на конфлікт допомагає пропозиція громадянину самому проаналізувати свої дії та зіставити їх із прийнятими розпорядженнями.

Якщо правопорушник виявляє незгоду з рішенням поліцейського і вважає його невинуватим або незаконним, можна *звернутися за допомогою до іншого поліцейського, старшого за посадою, званням, а також запропонувати громадянину проїхати в чергову частину найближчого територіального підрозділу Національної поліції* для отримання роз'яснень із приводу дій поліцейського або подачі скарги. По-перше, це дозволяє перервати суперечку на деякий час і дати можливість правопорушнику дещо заспокоїтися. По-друге, оцінка ситуації, що склалася, компетентною особою, що не брала участь у цьому конфлікті спочатку, викликає в нього більше довіри, оскільки не носить різкого емоційного забарвлення.

У процесі діалогу слід враховувати:

- наявність підстав для контакту (повноваження поліцейського,

право особи на звернення, «орієнтування» тощо);

зміни у поведінці особи (правопорушника);

контакти з ним у минулому, зокрема із застосуванням до нього заходів примусу;

наявність даних про вчинення особою правопорушень у минулому;

факт проведення (непроведення) поверхневої перевірки особи (правопорушника) на предмет носіння зброї тощо;

наявність у «Контакту» чіткого плану дій та розуміння алгоритму його дії «Прикриттям».

Застосування захисних тактик (тактика самозахисту) ґрунтується на важливості дотримання ДИСТАНЦІЇ, РІВНОВАГИ та ПИЛЬНОСТІ під час фактичного контакту з підозрюваним. Сукупність таких заходів отримало назву «Шість правил» пильності:

1. Руки:

завжди тримайте руки особи (правопорушника) у полі зору, як правило, руками або предметами у руках він може здійснити напад;

якщо особа тримає руки в кишенях, попросіть її вийняти руки з кишень та тримати їх перед собою;

пильнуйте за руками, доки не будуть застосовані засоби контролю рухливості, що нададуть додаткової переваги.

Не надавайте команд передавати речі, зокрема документи у великій кількості, якщо Ви будете змушені тримати їх у руках або не знаєте куди їх покласти чи кому передати.

2. Можлива зброя:

огляньте співрозмовника та місце навколо Вас на предмет наявності предметів, що можна використати для нанесення Вам ушкоджень;

не думайте, що певні об'єкти не зможуть бути використані проти Вас;

остерігайтесь просторого одягу;

тримайтесь подалі від таких приміщень як кухня, гараж, сарай, тощо.

3. Друзі та знайомі:

люди, які хочуть втрутитись;

прибічники або противники;

члени сім'ї;

- співучасники правопорушення.

4. Шляхи втечі:

- огляньте можливі шляхи втечі;
- ці шляхи повинні бути перевірені при першому наближенні або при розташуванні «Контакту» та «Прикриття».

5. Рівновага:

- огляньте місце на якому Ви розмістилися, на якому ґрунті (крига, сніг);
- уникайте вибоїн, канав, обривів;
- уникайте сходів, рейок, балконів;
- не стійте спиною до смуги руху.

Якщо відбудеться зіткнення, вам потрібно швидко відреагувати та спритно рухатися, зокрема змінюючи ролі «Контакту» та «Прикриття».

6. Укриття та прикриття (маскування).

Завжди шукайте можливості для використання укриття та світломаскування при наближенні, після контакту, під час контакту, якщо щось змінюється.

Список використаних джерел:

1. Взаємодія працівників Національної поліції з представниками ЗМІ під час несення служби: методичні рекомендації / Щербакова І.В., Баранник О.Б. та ін. Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ. ГУНП України в Харківській області. 2017. 26 с.

2. Деякі питання формування та використання сертифіката, що підтверджує вакцинацію від гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, негативний результат тестування або одужання особи від зазначеної хвороби: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 2021 р. № 677. URL : <https://www.kmu.gov.ua/pras/deyaki-pitannya-i290621-677>

3. Коваленко А.В. Окремі аспекти взаємодії поліції з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськістю у сфері протидії злочинності. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 6 (15). С. 111.

4. Комісаров С. А. Взаємодія поліції й населення як стратегічний напрям діяльності органів правопорядку: міжнародний аспект. Юридичний науковий електронний журнал. 2018. №2. С.123-126 Конституційне подання Верховного Суду щодо перевірки відповідності Конституції України (конституційності)

пунктів 5, 6, 7, 14 пункту 3, абзацу шостого пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину ...»; пунктів 10, 17 Порядку здійснення протиепідемічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392; частин першої і третьої статті 29 Закону України від 14 листопада 2019 року № 294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік»; абзацу дев'ятого пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 13 квітня 2020 року № 553-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік». URL : http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files4_230_2020

5. Копіна О. П. Діалог поліції та громади як соціальна технологія впровадження принципів community policing у місцевій громаді : методичні рекомендації. Фонд Місцевої Демократії. Лаб.97 мир. рішень. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків. 2018. 124 с.

6. Лялюк О.Ю. Деякі питання взаємовідносин органів та посадових осіб місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ, прокуратури, Служби безпеки, судовими органами та органами юстиції. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2016. Вип. 31. С. 65.

7. Міністерство юстиції України. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_24798

8. Пам'ятка працівника Національної поліції України : Інформаційно-довідкові матеріали з питань професійного спілкування поліцейських / уклад.: Клименко І. В., та ін. Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2017. 52 с.

9. Петрова Г. М. Деонтологічні засади службової діяльності: Службовий етикет правоохоронця (поліцейського): Пам'ятка. Київ. Національна академія внутрішніх справ, 2015. 104 с. URL : <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/2433>.

10. Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.10.2021 № 1096. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1096-2021-%D0%BF#n10>.

11. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів: постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vstanovlennya-karantinu-z-metoyu-zapobigannya-poshirennyu-na-teritoriyi-ukrayini-gostroyi-respiratornoyi-hvorobi-covid-19-sprichinenoyi-koronavirusom-sars-cov-i200520-392>.

12. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території

України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2 : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1236 зі змінами станом на 21.10.2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF?fbclid=IwA>.

13. Про дорожній рух: закон України від 30 червня 1993 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.

14. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

15. Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19: постанова Кабінету Міністрів України 11 березня 2020 року № 211. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zapobigannya-uposhim110320rennyu-na-teritoriyi-ukrayini-koronavirusu-covid-19>.

16. Про затвердження Комплексної програми профілактики правопорушень на 2007-2009 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2006 р. № 1767. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-2006-%D0%BF#Text>.

17. Про затвердження міської Програми «Профілактика правопорушень на 2015-2017 роки»: рішення Прилуцької міської ради Чернігівської області від 10 вересня 2015 року № 6. URL : <http://pryluky.cg.gov.ua/index.php?id=15078&tp=1&pg=>.

18. Про затвердження Положенням про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text>.

19. Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

20. Про місцеве самоврядування в Україні: закон України від 21 травня 1997 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/conv#Text>.

21. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квітня 1999 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.

22. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Урядовий кур'єр від 12.08.2015. № 146.

23. Про правовий режим надзвичайного стану: закон України від 16 березня 2000 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.

24. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»: Указ Президента України від 13 березня 2020 року № 87. URL : <https://www.president.gov.ua/>

documents/872020-32741.

25. Процких О.Ю. Інформаційна взаємодія Національної поліції України з органами публічної влади та громадськістю. *Право і безпека*. 2015. № 4 (59). С. 53-54.

26. Самбор М. Надзвичайний стан як умова обмеження права на свободу мирних зібрань. *Право України*. 2019. № 4. С. 190.

Питання для самостійної підготовки:

1. Які особи підлягають обов'язковій самоізоляції?
2. Який порядок здійснення протиепідеміологічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією ?
3. Роль поліцейських під час самоізоляції в умовах карантину.
4. Повноваження поліцейських під час охорони публічного порядку та безпеки в умовах запровадження різних рівнів небезпеки.
5. Організаційні та інформаційні аспекти взаємовідносин органів Національної поліції України та органів місцевого самоврядування в умовах карантину.
6. Організаційні питання взаємодії МВС України з Національною поліцією України та Державною міграційною службою України щодо усунення санітарно-епідемічних загроз.
7. Процедурні питання взаємодії МВС України з Адміністрацією Державної прикордонної служби України та Державною службою України з надзвичайних ситуацій в умовах карантину.
8. Роль мобільного додатку «Вдома» у роботі поліцейського в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.
9. Особливості спілкування поліцейського з правопорушником під час виявлення порушень карантинних обмежень?
10. Особливості реагування поліцейського на провокаційні дії правопорушника в умовах карантину?

Теми рефератів:

1. Сучасний стан та особливості інформаційної взаємодії Національної поліції України в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.
2. Зарубіжний досвід взаємодії поліції з іншими державними органами та громадськими організаціями з метою здійснення протиепідеміологічних заходів.
3. Взаємодія та сприяння діяльності органам Національної поліції з боку органів місцевого самоврядування України в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.
4. Форми взаємодії поліції та медичних закладів в умовах загострення

санітарно-епідемічної ситуації в Україні.

5. Специфіка взаємодії органів Національної поліції з громадськістю в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації.

Ситуаційні завдання:

Завдання 1

Гр. Р. повернувся з відпустки з-за кордону 15 вересня 2021 року, встановив мобільний додаток «Вдома», але порушив правила самоізоляції.

Питання:

Яка роль поліцейських у випадку порушення громадянами правил самоізоляції?

Яким чином поліцейським буде повідомлено про порушення правил самоізоляції?

Який алгоритм дій поліцейських після отримання повідомлення про порушення правил самоізоляції?

Які заходи мають право застосувати поліцейські у такому випадку?

Чи є у діях гр. Р. склад адміністративного правопорушення?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

Завдання 2

У місті запроваджено «червоний» рівень небезпеки. Національній поліції, Державній службі з безпеки на транспорті за участю органів місцевого самоврядування необхідно забезпечити контроль виконання протиепідемічних вимог під час здійснення пасажирських перевезень.

Питання:

Які рішення мають прийняти органи місцевого самоврядування у таких випадках?

Яка роль підрозділів Національної поліції під час здійснення контролю за виконання пасажирських перевезень у місті?

Які напрямки взаємодії вказаних органів Ви можете виокремити?

Що Ви можете запропонувати для підвищення рівня безпеки на транспорті в умовах карантину?

Завдання 3

В області Х. загострилася санітарно-епідемічна ситуація у зв'язку із поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: зросла кількість позитивних результатів тестувань на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, лікарні

переповнені.

Питання:

Які умови запровадження в регіоні «жовтого» рівня небезпеки? Які обмеження для громадян передбачені законодавством України при цьому?

Які умови запровадження в регіоні «червоного» рівня небезпеки? Які обмеження для громадян передбачені законодавством України при цьому?

Чи відрізняється компетенція Національної поліції під час запровадження різних видів епідемічної небезпеки?

Завдання 4

Під час документування адміністративного правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП, правопорушник Л. почав зневажливо звертатися до поліцейського зі словами: «Чому саме на мене складаєте адмінматеріал? Тут всі без масок та рукавичок! Що, не вистачає показників? Хто ви взагалі такі, що затримуєте мене? Мені треба у справах! Знайдіть когось іншого!».

Питання:

Які Ви знаєте правила спілкування поліцейського з громадянами?

Які особливості спілкування поліцейського з громадянами в умовах загострення санітарно-епідемічної ситуації?

Яким є алгоритм реагування поліцейського на поведінку правопорушника?

Які способи впливу на поведінку правопорушника має право застосувати поліцейський?

Які поліцейські заходи та заходи забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення має право застосувати поліцейський?

Чи є в діях правопорушника склад іншого адміністративного правопорушення, окрім правопорушення, відповідальність за яке передбачена ст. 44-3 КУпАП?

Складіть адміністративний матеріал у разі необхідності.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ:

1. Зіткнення протилежних, несумісних один з одним тенденцій у свідомості окремо взятого індивіда, у міжособистісних взаємодіях або міжособистісних відносинах індивідів чи груп людей, пов'язане з негативними емоціями, переживаннями – це...

- а) конфлікт;
- б) суперечка;
- в) дискусія;
- г) змагання.

2. Співвіднесіть поняття з визначенням: «Вербальне спілкування».

- а) спілкування за допомогою жестів;
- б) спілкування за допомогою мови;
- в) спілкування за допомогою погляду;
- г) спілкування за допомогою технічних засобів.

3. Суперечність між особистими інтересами особи та її службовими повноваженнями, наявність чого може вплинути на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, а також на вчинення чи не вчинення дій під час виконання наданих їй службових повноважень називається.

- а) моральний конфлікт;
- б) правова колізія;
- в) конкуренція інтересів;
- г) конфлікт інтересів.

4. Органічна єдність психологічної освіченості (знань, навичок, прийомів автотренінгу, саморегуляції тощо), волі, відповідних професійно-психологічних якостей, які чинять ефективний вплив на розв'язання правових ситуацій – це:

- а) психологічна культура юриста;
- б) корпоративна культура юриста;
- в) естетична культура юриста;
- г) етична культура юриста.

5. Визначіть назву категорії, що розкривається у взаємодії між людьми, у результаті якої виникає контакт, вплив, відносини і спілкування?

- а) перцепція;
- б) комунікація;
- в) інтеграція;
- г) трансакція.

6. До засобів невербальної комунікації належить:

- а) такесика;
- б) проксематика;
- в) жести;
- г) міміка.

7. З латини слово «communico» перекладається як:

- а) навчатися;
- б) робити спільним;
- в) справедливість;
- г) дружелюбність.

8. Яка наука приділяє значну увагу вивченню комунікації?

- а) риторика;
- б) філософія;
- в) естетика;
- г) історія.

9. Визначіть назву наступного поняття: оптимальне поєднання властивостей і особливостей учасників взаємодії, що сприяє згуртованості?

- а) сумісність;
- б) кооперація;
- в) адаптація;
- г) організація.

10. Раптово виникаюче в гострій конфліктній ситуації надмірне нервово-психічне перезбудження, що виявляється в тимчасовій дезорганізації свідомості й у крайній активізації імпульсивних дій – це:

- а) афект;
- б) страх;
- в) фрустрація;
- г) воля.

11. Як класифікують види комунікацій за масштабом процесу комунікації?

- а) масові, середнього рівня, локальні;
- б) зовнішні (міжгрупові), внутрішньогрупові;
- в) активні і пасивні;
- г) вербальні, невербальні.

12. Види комунікацій за спрямованістю процесу комунікації класифікують?

- а) масові, середнього рівня, локальні;
- б) зовнішні (міжгрупові), внутрішньогрупові;
- в) активні і пасивні;
- г) вербальні, невербальні.

13. Визначте, хто є службовою особою поліції, наділеною правами та обов'язками з організації службової діяльності підлеглих їй поліцейських та інших працівників поліції і контролю за їх службовою діяльністю:

- а) директор
- б) керівник;
- в) начальник;
- г) організатор.

14. Класифікуйте види комунікацій залежно від використання певної знакової системи?

- а) масові, середнього рівня, локальні;
- б) зовнішні (міжгрупові), внутрішньогрупові;
- в) активні та пасивні;
- г) вербальні, невербальні.

15. Надайте визначення поняття «консультування».

а) специфічна форма ділового спілкування в юридичній практиці, що полягає в наданні професійної правової допомоги фізичним та юридичним особам;

б) обговорення проблем, обмін думками, ідеями, поглядами щодо важливих державних, громадських проблем;

в) частина судового розгляду, в якій особи, які беруть участь у справі, у своїх промовах дають оцінку дослідженим доказам, наводять підсумки своїх пояснень, дають оцінку дослідженим доказам, наводять власну точку зору щодо результату розгляду справи;

г) розмова двох чи більше осіб із метою отримання необхідної інформації, вирішення важливих проблем.

16. Надайте визначення поняття «дебати».

а) специфічна форма ділового спілкування в юридичній практиці, що полягає в наданні професійної правової допомоги фізичним та юридичним особам;

б) обговорення проблем, обмін думками, ідеями, поглядами щодо важливих державних, громадських проблем;

в) частина судового розгляду, в якій особи, які беруть участь у справі, у своїх промовах дають оцінку дослідженим доказам, наводять підсумки своїх пояснень, дають оцінку дослідженим доказам, наводять власну точку зору щодо результату розгляду справи;

г) двох чи більше осіб із метою отримання необхідної інформації, вирішення важливих проблем.

17. Надайте визначення поняття «судові дебати».

а) специфічна форма ділового спілкування в юридичній практиці, що полягає в наданні професійної правової допомоги фізичним та юридичним особам;

б) обговорення проблем, обмін думками, ідеями, поглядами щодо важливих державних, громадських проблем;

в) частина судового розгляду, в якій особи, які беруть участь у справі, у своїх промовах дають оцінку дослідженим доказам, наводять підсумки своїх пояснень, дають оцінку дослідженим доказам, наводять власну точку зору щодо результату розгляду справи;

г) розмова двох чи більше осіб із метою отримання необхідної інформації, вирішення важливих проблем.

18. Надайте визначення поняття «бесіда».

а) специфічна форма ділового спілкування в юридичній практиці, що полягає в наданні професійної правової допомоги фізичним та юридичним особам;

б) обговорення проблем, обмін думками, ідеями, поглядами щодо важливих державних, громадських проблем;

в) частина судового розгляду, в якій особи, які беруть участь у справі, у своїх промовах дають оцінку дослідженим доказам, наводять підсумки своїх пояснень, дають оцінку дослідженим доказам, наводять власну точку зору щодо результату розгляду справи;

г) розмова двох чи більше осіб із метою отримання необхідної інформації, вирішення важливих проблем.

19. Яке поняття відповідає визначенню: «Система духовно-матеріальних цінностей у сфері функціонування комунікативних зв'язків різного рівня у юридичній сфері, передбачає сформованість у фахівця комунікативних знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтирів і мотивів, стратегій мислення та поведінки у різних процесійних ситуаціях»?

а) естетична культура юриста;

б) комунікативна культура юриста;

в) психологічна культура юриста;

г) політична культура юриста.

20. Що є специфічною особливістю комунікації в юридичній діяльності?

а) емоційність;

б) відповідальність;

в) публічність;

г) примусовість.

ДОДАТКИ

Додаток 1

QR посилання на нормативно-правові акти

Конституція України

Закон України від 02.07.2015 №580-VIII «Про Національну поліцію»

Кодекс України про адміністративні правопорушення

Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»

Постанова КМУ від 20 травня 2020 р. № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів»

Постанова КМУ від 22 липня 2020 р. № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»

Наказ МВС від 06.11.2015 № 1376 «Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції»

Правила етичної поведінки поліцейських, затвержені Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.11.2016 № 1179

Приклади заповнення фабул протоколів про адміністративні правопорушення, відповідальність за які передбачена статтею 44³ КУпАП:

09 червня 2020 року о 10 год. 30 хв. гр. Іванова І.І. здійснювала реалізацію продуктів харчування у кіоску за адресою: м. Дніпро, вул. Робоча, 67, без вдягнутих засобів індивідуального захисту, що закриває ніс та рот, чим порушила п.п.1 п. 10 Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.07.2020 № 641, чим вчинила адміністративне правопорушення, передбачене ст. 44-3 КУпАП.

15 серпня 2020 року о 09 год. 40 хв. гр. Петренко О.С., будучи водієм на а\д м-12 Західний під'їзд до м. Хмельницького, в порушення вимог Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.07.2020 № 641, надавав послуги з перевезення пасажирів, зокрема перевозив пасажирів у кількості, що перевищує кількість місць для сидіння, що визначені в реєстраційних документах на цей автобус, чим вчинив правопорушення, передбачене ст. 44-3 КУпАП.

01 серпня 2020 року о 20 год. 50 хв. гр. Бикова А.П. перебувала в смт. Лугини по вул. Базарній, 28а, на робочому місці в кальян-барі «Hot7even», де працює продавчиною, без засобів індивідуального захисту, а саме: маски та гумових рукавичок, чим порушила вимоги Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.07.2020 № 641 та вчинила правопорушення, передбачене ст. 44-3 КУпАП.

Додаток 3

**Макет матеріалів
щодо виявленого адміністративного правопорушення відповідальність
за яке передбачена статтею 44³ КУпАП:**

ФАБУЛА

26.07.2020 року об 11 год. 15 хв. гр. Кулаков В.М. здійснював реалізацію продуктів харчування у магазині за адресою: м. Дніпро, вул. Краснопільська, буд. 4, без вдягнутих маски чи респіратора, що закриває ніс та рот, чим порушив п.п.1 п.10 Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» від 22.07.2020 № 641.

Начальникові
Чечелівського відділення поліції
Дніпровського відділу поліції
ГУНП у Дніпропетровській області
підполковнику поліції
Андрію ПОПКУ

РАПОРТ

Доповідаю Вам, що під час несення служби у складі автопатруля Легіон 241 спільно з лейтенантом поліції Совенко Р.М. 26.07.2020 року об 11 год. 15 хв. біля буд.4 на вул. Краснопільській м. Дніпра був помічений гр. Кулаков В.М., 03.03.1990 р.н., який мешкає за адресою: м. Дніпро, вул. Березинська, б. 33, кв. 56, місце реєстрації за місцем проживання, особу встановлено; який здійснював реалізацію продуктів харчування, а саме – молочних продуктів, у магазині за адресою: м. Дніпро, вул. Краснопільська, буд. 4, без одягнутих маски чи респіратора, що закриває ніс та рот, чим порушив п.п.1 п.10 Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-

2» від 22.07.2020 № 641.

На нашу вимогу вдягнути засоби індивідуального захисту, що висувають державні органи до громадян.

Свідками правопорушення стали Романенко Михайло Семенович (м. Дніпро, вул. Краснопільська, б. 4, кв. 50) та Статіва Павло Денисович (м. Дніпро, вул. Краснопільська, б. 2, кв. 76), яких було опитано. Факт правопорушення також підтверджується наявними у матеріалі фото та відео доказами.

На гр. Кулакова В.М. було складено протокол про адміністративне правопорушення АА № 000000 за ст. 44-3 КУпАП та з ним було проведено профілактичну бесіду щодо неприпустимості порушення умов карантину.

Під час складання протоколу про адміністративне правопорушення заяви та клопотання від гр. Кулакова В.М. не надходили.

Гр. Кулаков В.М. не затримувався, фізичної сили, спеціальних засобів та вогнепальної зброї до нього не застосовувалися.

Заступник командира
1 взводу 1 роти 1 батальйону
УПП в Дніпропетровській області
лейтенант поліції +
26.07.2020

Петро ПЕТРЕНКО

Начальникові
Чечелівського відділення поліції
Дніпровського відділу поліції
ГУНП у Дніпропетровській області
підполковнику поліції
Андрію ПОПКУ

Романенко Михайла Семеновича,
гр. України, українець,
працює слюсарем ПП «МАГ»;
прож. за адресою: м. Дніпро,
вул. Краснопільська, б. 4, кв. 50
моб. тел. 0976664556

ПОЯСНЕННЯ

Із положеннями статей 10, 63 Конституції України ознайомлений.

По суті заданих мені питань можу пояснити таке. 26.07.2020 року об 11 год. 15 хв. я проходив повз буд.4 на вул. Краснопільській м. Дніпрі і побачив, як гр. Кулаков В.М. продавав молочні продукти у магазині за адресою: м. Дніпро, вул. Краснопільська, буд. 4, без вдягнутих маски чи респіратора, що закриває ніс та рот. Я сам вдягнув маску і купив у нього молоко.

З моїх слів записано вірно, мною прочитано.

26.07.2020

+

Михайло РОМАНЕНКО

Пояснення відібрав:

заступник командира

1 взводу 1 роти 1 батальйону

УПП в Дніпропетровській області

лейтенант поліції

+

26.07.2020

Петро ПЕТРЕНКО

Начальникові
Чечелівського відділення поліції
Дніпровського відділу поліції
ГУНП у Дніпропетровській області
підполковнику поліції
Андрію ПОПКУ

Статіви Павла Денисовича,
гр. України, 10.10.1980 р.н.,
працює продавцем в магазині
«Лінолеум» (вул. Красна,36);
прож. за адресою: м. Дніпро,
вул. Краснопільська, б. 2, кв. 76,
моб. тел. 0987658790

ПОЯСНЕННЯ

Із положеннями статей 10, 63 Конституції України ознайомлений.

По суті заданих мені питань можу пояснити таке. 26.07.2020 року об 11 год. 00 хв. я гуляв зі своїм собакою біля буд.4 на вул. Краснопільській м. Дніпра і побачив, як невідомий мені раніше громадянин, яким у подальшому виявився гр. Кулаков В.М., продавав продукти харчування у магазині за адресою: м. Дніпро, вул. Краснопільська, буд. 4, без маски або респіратора, що закриває ніс та рот. Коли я побачив наряд патрульної поліції, що проїжджав повз, я звернувся до поліцейських із проханням розібратися в ситуації, адже така поведінка наражає на небезпеку інших покупців.

З моїх слів записано вірно, мною прочитано.

+

Павло СТАТІВА

26.07.2020

Пояснення відібрав:
заступник командира
1 взводу 1 роти 1 батальйону
УПП у Дніпропетровській області
лейтенант поліції
26.07.2020

Петро ПЕТРЕНКО

Серія АА
№ 000000

Додаток 1
до Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні
правопорушення в органах поліції
(пункт 5 розділу II)

ПРОТОКОЛ ПРО АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ

«26» липня 2020 року

м. Дніпро, Серія АА
№ 000000

Я, заступник командира 1 взводу 1 батальйону УПП в Дніпропетровській області лейтенант поліції Петренко Петро Петрович,
(посада, найменування органу поліції, звання, прізвище, ім'я, по батькові повної особи, яка склала протокол) К У П Л А К О В В А С И Л Ї Б М И Х А Л Ю В И Ч,
склав цей протокол про те, що громадянин(ка) К У П Л А К О В В А С И Л Ї Б М И Х А Л Ю В И Ч (прізвище, ім'я, по батькові)

дата та місце народження 03.03.1990 р.н., м. Дніпро, громадянство Україна, місце проживання м. Дніпро, АНД район,
вул. Березинська, б. 33, кв. 5б, місце реєстрації м. Дніпро, Амур-Назньодніпровський район, вул. Березинська, б. 33, кв. 5б,
номер телефону 0975678976, місце роботи (навчання), посада спорож, гаражній кооператив, «34», м. Дніпро,
особу встановлено паспорти, серія АВ 675456, видані АНД РВ ДМУГУМВС в Дніпропетровській області 15 липня 2006р.

чи пригатав(лася) до адміністративної відповідальності не пригатався,
(назва документа, серія, №, ким і коли виданий)
склад адміністративного правопорушення 26.07.2020 року об 11 год. 15 хв. гр. Кулаков В.М. здійснював реалізацію продуктів харчування у
магазині за адресою: м. Дніпро, вул. Краснопільська, буд. 4, без вдатних маск чи респіраторів, що закриває ніс та рот, чим порушив
п.п.1 п.10 Постанови Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641 (зі змінами).

чим вчинив(ла) правопорушення, передбачене частиною 1 статті 44-3 КУпАП.
(дата, час, місце вчинення і суть учиненого адміністративного правопорушення)

Свідки: 1. Романенко Михайло Семенович, м. Дніпро, вул. Краснопільська, б. 4, кв. 50

2. Статіва Павло Денисович, м. Дніпро, вул. Краснопільська, б. 2, кв. 7б

(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

Потерпілий(і): немає

(прізвища, імена, по батькові, місця проживання)

Пропорушенням заповдіно матеріальну шкоду не заповдіно
Гр-ну(ні) Кулакову В.М. роз'яснено його (її) права та обов'язки, передбачені статтями 55, 56, 59, 63 Конституції України, статтею 268 КУпАП, і
повідомлено, що розгляд адміністративної справи відбудеться 26.08.2020 року о 10 год.00 хв. уКрасно-вароїському районному суді м. Дніпропетровська

У присутності повнятих: 1. не залучались Підпис особи, яка ознайомлена з місцем та часом розгляду справи _____ +
2. не залучались _____

проведено особистий огляд та огляд речей, передбачені статтею 264 КУпАП, що були у гр-на(ки) Кулакова В.М., та згідно зі статтею 265 КУпАП виявлені речі

вилучено для тимчасового зберігання огляд не проводився, речі не вилучались

Підписи повнятих: 1. _____ 2. _____ Підпис особи, яка пригатається до адміністративної відповідальності _____ +

Пояснення особи, яка пригатається до адміністративної відповідальності, по суті порушення здійснював реалізацію продуктів харчування без маск, бо
не стриймав карантин серйозно

Від пояснення та підпису відмовився(лася) у присутності повнятих: 1. _____ 2. _____
Заяви та клопотання: не надходили

Рішення керівництва органу поліції за заявою, клопотанням не розглядалися

До протоколу додається рапорти, пояснення свідків, фото та відеофайли

Підпис посадової особи органу поліції, яка склала протокол: _____

Другий примірник протоколу про адміністративне правопорушення отримав 26.07.2020 _____ Кулаков В.М.
(дата) (підпис) (ПІБ)

Постанова серії _____ № _____

Серія АА № 000000 (дата) _____ (підпис) _____ (П.І.Б., посада) _____

Корінець до протоколу про адміністративне правопорушення

Прийняв та перевіряв

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

“ЖОВТИЙ” РІВЕНЬ

коронавірус_інфо

Забороняється:

-

Перебування на вулиці без документів, що посвідчують особу
-

Самовільне залишення місця самоізоляції та обсервації
-

Проведення масових заходів із наповненістю більш ніж 1 особа на 4 кв. м або не більше ніж дві третини місць
-

Приймання відвідувачів у кінотеатрах та інших закладах культури з наповненістю більше ніж дві третини або 50%
-

Відвідування шкіл, в яких менше ніж 80% персоналу мають 1 щеплення, або в яких понад 50% учнів і персоналу знаходяться на самоізоляції
-

Заповненість спортзалів і фітнес-центрів більше ніж 1 особа на 10 кв. м
-

Перетин державного кордону іноземцями/особами без громадянства без наявного поліса страхування, негативного ПЛР-/експрес-тесту (за 72 години)/ «зеленого» COVID-сертифіката

Дозволяється:

-

Перебування у громадських будівлях, громадському транспорті з надітими ЗІЗ
-

Робота громадського транспорту у звичному режимі
-

Робота закладів закладів харчування без обмежень щодо часу
-

Робота закладів освіти, якщо 80% працівників матимуть 1 щеплення
-

Робота громадських закладів, якщо у 80% відвідувачів та працівників закладів/масових заходів є 1 щеплення або чинний (72 години) негативний ПЛР-/експрес-тест
-

Перетин кордону без самоізоляції за наявності «жовтого» або «зеленого» COVID-сертифіката

КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ «ЧЕРВОНОГО» РІВНЯ ЕПІДЕМБЕЗПЕКИ

Забороняється:

- Перебування на територіях загального користування без надігх засобів індивідуального захисту
  - Прийом відвідувачів у закладах громадського харчування
  - Прийом відвідувачів у торговельно-розважальних центрах, розважальних закладах, закладах торгівлі та побутового обслуговування
  - Прийом відвідувачів закладами культури
    - крім історико-культурних заповідників
  - Проведення масових заходів
    - крім автоконцертів, автокінотеатрів, виробництва аудіовізуальних творів
  - Робота закладів громадського харчування в готелях з 11:1 години до 6-ї години наступної доби
    - крім надання послуг із харчування в готельному номері
  - Діяльність ринків
    - крім продовольчих
  - Відвідування закладів освіти
    - крім дошкільних, спеціальних закладів та 1-4 класів закладів загальної середньої освіти
  - Робота підвісних канатних доріг
- * Зазначені заборони не застосовуються, якщо 100% працівників та відвідувачів мають «зелений» COVID-сертифікат (про повний курс вакцинації проти COVID-19), цифровий сертифікат про негативний результат тесту на коронавірус чи про одужання.

Дозволяється:

- Робота закладів громадського харчування за адресною доставкою та навинос
- Робота навчальних закладів, якщо 100% працівників отримали 2 щеплення проти COVID-19
- Прийом відвідувачів суб'єктами господарювання у сфері торгівлі:
  - продуктами харчування
  - паливом
  - лікарськими засобами та виробами медичного призначення
  - засобами гігієни та побутовою хімією
  - засобами зв'язку
  - друкованими ЗМІ
  - ветеринарними препаратами
  - кормами
  - насінням, засобами захисту рослин

• На торговельних площах, не менше ніж 60% яких призначено для торгівлі такими товарами
- Діяльність:
  - перукарень та салонів краси за попереднім записом
  - у сфері торгівлі із здійсненнями адресної доставки
  - фінансових установ та з надання фінансових послуг
  - операторів поштового зв'язку
  - медичних та ветеринарних практик
  - автозаправних комплексів (без зон харчування)
  - з ремонту та ТО транспортних засобів
  - з ремонту комп'ютерів, побутових виробів
  - зі збирання і заголівні відходів
  - з надання телекомунікаційних послуг
  - із приймання відвідувачів надавачами телекомунікаційних послуг за попереднім записом

**МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ**

НОВІ КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ

Внутрішні COVID-сертифікати

«Жовтий» — перше щеплення
(діє 120 днів)*

«Зелений» — повний курс
(діє 365 днів)*

Можуть містити:

- негативний результат тесту (діє 72 години);
- довідку про одужання від COVID-19 (діє 180 днів).

«жовтий» рівень

- навчальні заклади працюватимуть, якщо 80% працівників матимуть 1 щеплення;
- громадські заклади працюватимуть, якщо у 80% відвідувачів та працівників закладів/масових заходів є 1 щеплення або чинний (72 години) негативний ПЛР/експрес-тест.

«червоний» рівень

- навчальні заклади працюватимуть, якщо в 100% працівників повний курс вакцинації;
- громадські заклади прийматимуть відвідувачів, якщо в 100% працівників повний курс вакцинації.

Відвідувачам/працівникам закладів (крім освіти) обов'язково слід мати:

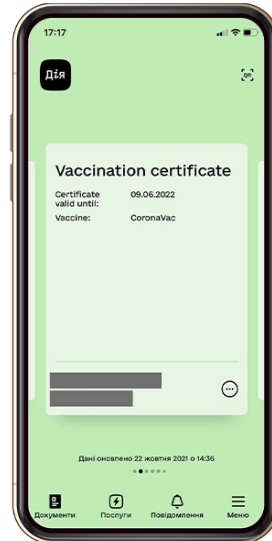
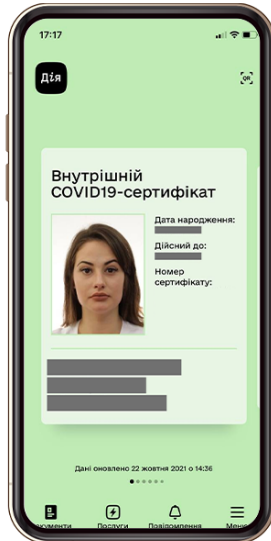
- міжнародні свідоцтва;
- «жовті» чи «зелені» внутрішні COVID-сертифікати;
- довідку обЗ-О (картка профщеплень);
- негативний ПЛР-тест (72 години)/експрес-тест на антиген.

* Документи матимуть кольорові відмітки виключно в цифровому форматі.

**Institute of
Cognitive Modeling**

коронавірус_інфо

Зелений сертифікат

Жовтий сертифікат

*титульна сторінка (1 ст.)

**INTERNATIONAL CERTIFICATE*
OF VACCINATION AND PROPHYLAXIS**

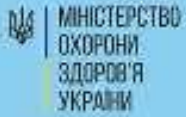
**МІЖНАРОДНЕ СВІДОЦТВО*
ПРО ВАКЦИНАЦІЮ/ПРОФІЛАКТИКУ**

This is to certify that [name]..SHMAGIN ..IVAN..... Цим засвідчується,
що громадянин..ШМАГІН ІВАН ПЕТРОВИЧ.....
date of birth..06.08.1985..... sex..Male..... (прізвище, ім'я по батькові)
nationality..Ukraine..... (дата, місяць, рік народження) Чол..... Україна..... (стать) (громадянство)
national identification document, if applicable ..ME255874.....
whose signature follows .....[Підпис громадянина]..... (національний ідентифікаційний документ, у разі застосування)
has on the date indicated been vaccinated or received prophylaxis
against: (name of disease or condition) чий підпис наведено в ..... [Підпис громадянина].....
був вакцинований або одержав засіб профілактики проти
Coronavirus disease (COVID-19)..... Коронавірусна хвороба (COVID-19).....
in accordance with the International Health Regulations. (назва хвороби або стану)
згідно з Міжнародними медико-санітарними правилами.

Vaccine or prophylaxis Назва вакцини або засобу профілактики	Date Дата	Signature and professional status of supervising clinician Підпис та посада лікаря-клініциста, що здійснює контроль	Manufacturer and batch no. of vaccine or prophylaxis Найменування виробника та номер партії вакцини або засобу профілактики	Certificate valid from: until: Свідоцтво дійсне з _____ 20__ р. по _____ 20__ р.	Official stamp of the administering centre Офіційна печатка закладу, в якому проведена процедура
CoviShield	09.04.2021	Kravchenko Olena, therapist of the Kyiv City Clinical Hospital № 17 [Підпис лікаря]	Serum Institute of India, India, 4120Z027	from: 02.07.2021 until: 07.01.2022	[Печатка закладу охорони здоров'я]
Ковішелд	09.04.2021	Кравченко Олена, лікар-терапевт Київської міської клінічної лікарні № 17 [Підпис лікаря]	Серум Інстїтют оф Індїя Пвт. Лтд, Індїя, 4120Z027	з 02.07.2021 р. по 07.01.2022 р.	[Печатка закладу охорони здоров'я]
AstraZeneca	02.07.2021	Kravchenko Olena, therapist of the Kyiv City Clinical Hospital № 17 [Підпис лікаря]	SK Bioscience Co Ltd., Republic of Korea, CTMAV525	02.07.2021 р. по 07.01.2022 р.	[Печатка закладу охорони здоров'я]
Астразенека	02.07.2021	Kravchenko Olena, therapist of the Kyiv City Clinical Hospital № 17 [Підпис лікаря]	СК біосайнс Ко., Лтд. (No.97), Республіка Корея, CTMAV525	02.07.2021 р. по 07.01.2022 р.	[Печатка закладу охорони здоров'я]

* Requirements for validity of certificate on page 2.

*Вимоги щодо чинності свідоцтва на сторінці 2.

ЗЕЛЕНИЙ РІВЕНЬ (ВСЯ УКРАЇНА)

- обов'язкове носіння маски у громадських приміщеннях та громадському транспорті

ЖОВТИЙ РІВЕНЬ ЕПІДНЕБЕЗПЕКИ

Обов'язкове носіння маски в громадських приміщеннях та громадському транспорті, дотримання дистанції в 1,5 м

Заборонено:

- масові заходи за участю більше 1 особи на 4 кв. метри площі будівлі або території
- заповненість кінозалів та залів інших закладів культури понад 50% місць
- заповненість спортзалів і фітнес-центрів не більше ніж 1 особа на 10 кв. метрів
- робота закладів освіти*, крім тих, де не менше 80% працівників мають жовтий або зелений COVID-сертифікат

Обмеження не будуть застосовуватися у разі наявності у всіх працівників та відвідувачів закладів чи заходів хоча б 1 дози вакцини або чинного (72 год) негативного результату тесту на COVID-19, крім осіб до 18 років.

*Садочки та початкові школи (1-4 класи) працюватимуть.

Кінцеве рішення про те, чи надавати послуги тільки вакцинованим, чи дотримуватись всіх карантинних обмежень, залишається за власником бізнесу.
Робота закладів за часом не обмежується.

ЧЕРВОНИЙ РІВЕНЬ (РЕГІОН)

Обов'язкове носіння маски в громадських приміщеннях та громадському транспорті, дотримання дистанції в 1,5 м

Заборонено:

- робота закладів громадського харчування, окрім адресної доставки та замовлень на винос
- робота ТРЦ та інших розважальних закладів, кінотеатрів, театрів тощо
- робота непродовольчих ринків і магазинів, спортзалів, басейнів і фітнес-центрів
- робота закладів освіти, окрім закладів, де 100% працівників мають зелений COVID-сертифікат
- проведення масових заходів, окрім офіційних спортивних заходів і матчів командних ігрових видів спорту без глядачів
- робота закладів культури, окрім історико-культурних заповідників, проведення кіно- та відеозйомки
- робота закладів, що надають послуги з розміщення (хостели, готелі тощо)

Обмеження не будуть застосовуватися у разі наявності у всього персоналу та всіх відвідувачів закладів чи заходів, крім осіб до 18 років, зелених COVID-сертифікатів

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЦГЗУ ЩОДО ЗАХИСТУ ВІД НОВИХ ШТАМІВ COVID-19

мийте руки з милом, користуйтеся антисептиками

носіть маску, прикриваючи ніс і рот

дотримуйтеся дистанції у 1,5 метри

чхайте та кашляйте в згин ліктя чи у серветку

не торкайтесь обличчя

регулярно провітрюйте приміщення,
дезінфікуйте поверхні

дотримуйтеся самоізоляції

вакцинуйтеся

РЕГУЛЯРНА
ДЕЗІНФЕКЦІЯ

СОЦІАЛЬНА
ДИСТАНЦІЯ

ЗАХИСНІ
МАСКИ

НАЯВНІСТЬ
ДОКУМЕНТІВ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Деякі питання Державної санітарно-епідеміологічної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2017 № 348. Урядовий кур'єр від 25.05.2017. № 95.
2. «Дій вдома». 40 тыс. украинцев установили приложение для контроля самоизоляции. URL : https://focus.ua/ukraine/457242-dii_vdoma_40_tys_ukraintsev_ustanovili_prilozhenie_dlia_kontrolia_samoizoliatcii.
3. Дотримання поліцією прав громадян при затриманні за порушення карантину / В. Батчаєв. – Київ: Асоціація УМДПЛ. 2020. 30 с.
4. Коваленко А.В. Окремі аспекти взаємодії поліції з органами державної влади, органами місцевого самоврядування та громадськістю у сфері протидії злочинності. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Випуск 6 (15). С. 111.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 № 8073-Х. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
6. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458.
7. Конституційне подання Верховного Суду щодо перевірки відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 5, 6, 7, 14 пункту 3, абзацу шостого пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392 «Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та етапів послаблення протиепідемічних заходів»; пунктів 10, 17 Порядку здійснення протиепідемічних заходів, пов'язаних із самоізоляцією, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 року № 392; частин першої і третьої статті 29 Закону України від 14 листопада 2019 року № 294-IX «Про Державний бюджет України на 2020 рік»; абзацу дев'ятого пункту 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 13 квітня 2020 року № 553-IX «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік». URL : http://www.ccu.gov.ua/sites/default/files4_230_2020.
8. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості

Верховної Ради України від 23.07.1996. № 30.

9. Лялюк О.Ю. Деякі питання взаємовідносин органів та посадових осіб місцевого самоврядування з органами внутрішніх справ, прокуратури, Служби безпеки, судовими органами та органами юстиції. *Державне будівництво та місцеве самоврядування*. 2016. Вип. 31. С. 65.

10. Міністерство юстиції України. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_24798

11. Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції: Матеріали регіонального круглого столу (м. Дніпро, 19 червня 2020 року). Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. 454 с.

12. Про дорожній рух: закон України від 30 червня 1993 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>.

13. Про доступ до публічної інформації: закон України від 13 січня 2011 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

14. Про встановлення карантину з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 травня 2020 р. № 392. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-2020-%D0%BF?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96#w1_2.

15. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України від 05.07.1994. № 27.

16. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211. Урядовий кур'єр від 12.03.2020. № 47.

17. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15#Text>.

18. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії територіальних органів поліції та міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України під час реагування на надзвичайні ситуації, у випадку введення правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Наказ МВС України від 31.10.2016 № 1129. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-17#Text>.

19. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною

поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події: Наказ МВС України від 22.08.2016 № 859 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1254-16#n15>.

20. Про затвердження Комплексної програми профілактики правопорушень на 2007-2009 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2006 р. № 1767. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-2006-%D0%BF#Text>.

21. Про затвердження міської Програми «Профілактика правопорушень на 2015-2017 роки»: рішення Прилуцької міської ради Чернігівської області від 10 вересня 2015 року № 6. URL : <http://pryluky.cg.gov.ua/index.php?id=15078&tp=1&pg=>.

22. Про затвердження Положенням про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 267. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/267-2015-%D0%BF#Text>.

23. Про затвердження Порядку взаємодії Міністерства внутрішніх справ України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України: наказ МВС України від 25.11.2016 № 1250. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1682-16#top>.

24. Про інформацію: закон України від 2 жовтня 1992 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

25. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квітня 1999 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>.

26. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/conv#Text>.

27. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Урядовий кур'єр від 12.08.2015. № 146.

28. Про правовий режим надзвичайного стану: закон України від 16 березня 2000 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>.

29. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 березня 2020 року «Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки в умовах спалаху гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»: Указ Президента України від 13 березня 2020 року № 87. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/872020-32741>.

30. Процких О.Ю. Інформаційна взаємодія Національної поліції

України з органами публічної влади та громадськістю. *Право і безпека*. 2015. № 4 (59). С. 53-54.

31. Самбор М. Надзвичайний стан як умова обмеження права на свободу мирних зібрань. *Право України*. 2019. № 4. С. 190.

32. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19): закон України від 17 березня 2020 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-20#Text>.

33. Основи законодавства України про охорону здоров'я: закон України від 19 листопада 1992 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>.

34. Рішення Конституційного Суду України від 9 липня 1998 року № 12-рп/98 у справі № 17/81-97, 1-1/98 за конституційним зверненням Київської міської ради професійних спілок щодо офіційного тлумачення частини третьої статті 21 Кодексу законів про працю України (справа про тлумачення терміну «законодавство»). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v012p710-98>.

35. Самбор М.А., Самбор А.М. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, якими визначаються склади адміністративних правопорушень. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної ради України*. 2014. № 3. С. 48-49.

36. Самбор М.А., Самбор А.М. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо прийняття рішень, якими визначаються склади адміністративних правопорушень. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної ради України*. 2014. № 3. С. 51.

37. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: закон України від 22 вересня 2005 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2899-15#Text>.

38. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України від 4 травня 2020 р. № 343. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/343-2020-%D0%BF#n11>.

39. Постанова Шевченківського районного суду міста Києва від 30 серпня 2019 року у справі № 761/24283/19. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/84826330>.

40. Белікова О.В. Юридичний склад адміністративного

правопорушення. *Держава та регіони. Серія: право, 2013 р. № 3 (41). С. 26.*

41. Кодекс України про адміністративні правопорушення: науково-практичний коментар / [Р.А. Калюжний, А.Т. Комзюк, О.О. Погрібний та ін.]. [2-ге вид.]. Київ : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. С. 20.

42. Що означає доведеність вини особи поза розумним сумнівом, роз'яснив ВС. Закон і бізнес. URL: https://zib.com.ua/ua/142525-scho_oznachae_dovedenist_vini_osobi_poza_rozumnim_sumnivom_r.html.

43. Постанова Верховного Суду від 29 квітня 2020 року у справі №161/5372/17 (адміністративне провадження №К/9901/34016/18). URL : http://reyestr.court.gov.ua/Review/88986779?fbclid=IwAR3LD_axLQrF2uuMCnDmgzyIoMqKVLrBPLamyZKbi1h2OcyHykxSYHqCigw.

44. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 20 травня 2020 року у справі № К/9901/33786/18. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/89325656?fbclid=IwAR2iflxESZiPB88y04yEeSLV3HjdBK0nPz0EB-40etcHiadgqj-4xxiTyA>.

45. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 15 листопада 2018 року у справі № 524/5536/17. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/77860158>.

46. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду від 31 жовтня 2019 року у справі № 404/700/17. URL : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/85390646?fbclid=IwAR2tZAQY2tarcZx2mARwuSORrHf0iXQN9YmCVtxm9VCTxjBPxyvqVxSsSd8>.

47. Чому порушника ПДР не можна тримати в поліцейському автомобілі. URL : https://zib.com.ua/ua/142202-espl_poyasniv_chomu_porushnika_pdr_ne_mozhna_trimati_v_polic.html?fbclid=IwAR2PJplPInAC7z_OXY5t9_qL-qNpnMCVpG7PG2U9mpKXouoLMPJSRBB6MJg.

48. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: наказ МВС України від 07.07.2017 № 575. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>.

49. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2020 № 757. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/757-2020-%D0%BF#Text>.

50. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.08.2020 № 760. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760-2020-%D0%BF#Text>.

51. Про встановлення карантину та запровадження посиленних протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 № 641. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2020-%D0%BF#Text>.

52. Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви і повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України: наказ МВС України від 27.04.2020 № 357. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0443-20#n7>.

53. Постанова Київського районного суду м. Одеси від 04.09.2020, у справі № 947/22531/20. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91398168>.

54. Постанова Козелецького районного суду Чернігівської області від 01.09.2020, у справі № 734/1952/20. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91286194>.

55. Постанова Солом'янського районного суду м. Києва від 08.09.2020, у справі № 3/7280/20. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91421695>.

56. Постанова Голосіївського районного суду м. Києва від 01.09.2020, у справі № 752/14445/20. URL : <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91282734>.

Навчальне видання

ФОМЕНКО Андрій Євгенович
НАЛИВАЙКО Лариса Романівна
БАХЧЕВ Костянтин Вікторович
БОЧКОВИЙ Олексій Васильович
ПОКАЙЧУК Віталій Ярославович
САЄНКО Марина Іванівна
ДРОК Ірина Сергіївна
САМБОР Микола Анатолійович
ГАРІЧЕВ Владислав Вікторович

**ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В УМОВАХ ЗАГОСТРЕННЯ
САНІТАРНО-ЕПІДЕМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ**

Навчально-практичний посібник

За редакцією авторів

Редактори, ориганіл-макет:

Є. В. Коваленко-Марченкова, А. В. Самотуга, О.В. Бочковий

Підп. до друку 17.12.2021. Формат 60x84/16. Друк – трафаретний, цифровий.

Гарнітура – Palatino Linotype. Ум.-друк. арк. 9,80. Обл.-вид. арк. 10,50.

Наклад – 100 прим. Зам. № 11/21-нп

Надруковано у Дніпропетровському державному університеті внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Гагаріна, 26, т. (056) 756-46-41

Свідоцтво про внесення до державного реєстру ДК № 6054 від 28.02.2018